

Øystre Slidre kommune

ÅRSMELDING 2014

INNHOLD

1.	RESULTAT OG UTVIKLING I 2014.....	6
1.1.	Utvikling i lokalsamfunnet i 2014	6
1.2.	Økonomisk resultat i Øystre Slidre kommune.....	9
1.3.	Utsikter for 2015.....	9
1.4.	Særlege mål og prioriteringar i 2014	10
1.4.1.	Hovudmål for Øystre Slidre kommune	10
1.4.2.	Politiske mål og prioriteringar for 2014	12
2.	ØKONOMISK OVERSYN OG ANALYSE	13
2.1.	Økonomiske nøkkeltal.....	13
2.2.	Driftsrekneskapen	14
2.2.1.	Driftsinntekter	14
2.2.2.	Driftsutgifter	14
2.3.	Budsjettavvik.....	14
2.4.	Investeringsrekneskapen	20
2.5.	Balanse - fond - soliditet.....	21
2.6.	Oppsummering	23
3.	ORGANISASJON.....	24
3.1.	Rekruttering	24
3.2.	Sjukefråvær.....	24
3.3.	Lokale lønnsforhandlingar	25
3.4.	Likestilling	26
3.5.	Arbeidstid/deltid	27
3.6.	Etisk standard	28
3.7.	Lønnsrekneskapen.....	28
3.8.	Premieavviket/«pensjonsbomba».....	28
4.	INTERKommUNALT SAMARBEID.....	30
5.	ADMINISTRATIV LEIING	31
6.	STABEN	32
6.1.	Viktige saker og hendingar i 2014	32
6.2.	Mål og måloppnåing.....	32
6.3.	Økonomisk resultat	32
6.4.	Informasjon, sentralbord, postmottak	33
6.5.	Rekneskapsavdeling	33
6.6.	Løns- og personalavdeling	33
6.7.	Bevillingssaker m.m.	33

6.8.	Prosjektet «Det moderne Øystre Slidre»	34
7.	PLANAVDELINGA	35
8.	OPPLÆRING OG KULTUR	36
8.1.	Grunnskulen.....	36
8.1.1.	Mål.....	36
8.1.2.	Målloppnåing.....	36
8.1.3.	Tiltak i 2014 for å oppnå mål.....	39
8.2.	Barnehagar	40
8.2.1.	Mål.....	40
8.2.2.	Målloppnåing.....	40
8.2.3.	Tiltak i 2014 for å oppnå mål.....	40
8.2.4.	Tenester og oppgåver i tenesteområdet.....	40
8.2.5.	Arbeidet i barnehagane.....	40
8.2.6.	Privat barnehage.....	41
8.3.	Kultur	41
8.3.1.	Viktige saker i 2014:.....	41
8.3.2.	Mål og målloppnåing.....	41
9.	HELSE OG OMSORG	44
9.1.	Viktige saker og hendingar i 2014	44
9.2.	Mål.....	44
9.2.1.	Miljøtenesta.....	45
9.2.2.	IHT – Institusjon og heimebaserte tenester	45
9.2.3.	Helseavdelinga.....	46
9.3.	Utgåande i området for helse og omsorg	48
10.	TEKNISKE TENESTER	49
10.1.	Viktige saker og hendingar i 2014	49
10.2.	Kommunale eigedomar	49
10.3.	Vatn og avlaup	51
10.4.	Brann og feiing.....	52
10.5.	Utbyggingar i 2014	53
11.	NÆRING OG BYGGESAK	54
11.1.	Viktige saker og hendingar i 2014	54
11.2.	Byggesak	54
11.3.	Kart og oppmåling	55
11.4.	Jordbruk.....	56
11.5.	Skogbruk.....	58
11.6.	Miljø- og naturforvaltning.....	59

12.	KRAFTFORVALTNING	61
13.	FINANSFORVALTNING.....	62
14.	ØKONOMISKE TABELLAR - RESSURSBRUK - KOSTRA	63
14.1.	Område Opplæring og kultur	63
14.2.	Område Helse og omsorg	64
15.	ÅRSMELDING FOR OMSORGSFONDET 2014	66
	VEDLEGG INTERKOMMUNALE TENESTER.....	67
1.	PEDAGOGISK – PSYKOLOGISK TJENESTE I VALDRES (PPTV)	69
1.1	Helhetsvurdering	69
1.2	Sentrale hendelser og aktiviteter	69
1.3	Resultat og avvik.....	70
1.4	Statistikk	70
1.5	Utfordringer og strategier framover	72
2.	INTERKOMMUNAL BARNEVERNTJENESTE I VALDRES	73
2.1.	Helhetsvurdering	73
2.2.	Sentrale hendelser og aktiviteter	73
2.3.	Resultat og avvik.....	74
2.4.	Utfordringer og strategier framover	75
3.	VALDRES LOKALMEDISINSKE SENTER	76
3.1.	Helhetsvurdering	76
3.2.	Sentrale hendelser og aktiviteter	76
3.3.	Resultat og avvik.....	77
4.	NAV VALDRES	79
4.1.	Helhetsvurdering	79
4.2.	Sentrale hendelser og aktiviteter	79
4.3.	Resultater og avvik.....	80
4.4.	Utfordringer og strategier framover	85
5.	FELLES KVALIFISERINGSTJENESTE	87
5.1.	Helhetsvurdering	87
5.2.	Sentrale hendelser og aktiviteter	87
5.3.	Resultat og avvik.....	87
6.	VALDRES BRANNFOREBYGGENDE AVDELING	89
6.1.	Helhetsvurdering	89
6.2.	Sentrale hendelser og aktiviteter	89

6.3.	Resultat og avvik.....	89
6.4.	Utdringer og strategier framover	90
7.	SKATTEOPPKREVEREN FOR VALDRES.....	91
7.1.	Helhetsvurdering.....	91
7.2.	Sentrale hendelser og aktiviteter	91
7.3.	Resultat og avvik.....	91
7.4.	Utdringer og strategier framover	92
8.	VALDRES-GIS	93
8.1.	Heilskapleg vurdering.....	93
8.2.	Sentrale hendingar og aktivitetar.....	93
8.3.	Resultat og avvik.....	94
8.4.	Utdringar og strategiar framover	95
9.	INNKJØP VALDRES.....	96
9.1.	Helhetsvurdering.....	96
9.2.	Sentrale hendelser og aktiviteter	96
9.3.	Resultat og avvik.....	97
10.	FORSIKRINGSORDNINGEN FOR KOMMUNENE I VALDRES (FOKVA)	99
10.1.	Helhetsvurdering.....	99
10.2.	Sentrale hendelser og aktiviteter	99
10.3.	Resultat og avvik.....	100

1. Resultat og utvikling i 2014

1.1. Utvikling i lokalsamfunnet i 2014

Øystre Slidre kommune har lagt nok et godt år bak seg.

Folketalet i Øystre Slidre viste ein svak nedgang siste året frå 3.206 per 1.1.2014. til 3.199 per 1.1.2015.

	Folketalet 1.1.2014	Fødde	Døde	Fødsels- overskot	Innflyttingar Ialt	Av dette fra utlandet	Utflyttingar Ialt	Av dette til utlandet	Netto- innflytting	Folkevekst	Folketalet 1.1.2015
Sør-Aurdal	3 133	30	42	-12	154	21	181	9	-27	-39	3 094
Etnedal	1 408	7	19	-12	136	80	130	0	6	-6	1 402
Nord-Aurdal	6 417	60	62	-2	396	51	345	23	51	49	6 466
Vestre Slidre	2 187	12	22	-10	121	34	118	2	3	-7	2 180
Øystre Slidre	3 206	22	35	-13	149	26	144	8	5	-7	3 199
Vang	1 602	13	23	-10	131	69	104	5	27	17	1 619
SUM	17 953	144	203	-59	1 087		281	1 022	47	65	17 960

Bustadbygginga i kommunen er stabil og god.

Bustadutvikling

	2010	2011	2012	2013	2014
Einebustadar	1.336	1.351	1.361	1.368	1372
Tomannsbustadar	158	159	159	159	159
Rekkehus, leilighetsbygg	41	44	44	44	49

Fritidsbustadutvikling

	2010	2011	2012	2013	2014
Tal fritidsbustadar	3230	3305	3349	3369	3406
Igangsett	73	35	49	40	37

* Fritidsbustader med fleire bueiningar (leilighetsbygg m.m.) reknast som ei eining.

Reiselivsutvikling på Beitostølen

Dette var året då det meste var på vår side. Ein god snøvinter, med sol og klårvær både i vinterferievekene, påskeveka, ein sumar med meir sol og finver enn i manns minne og ein strålende fin haust. Til alt hell kunne Beitostølen legge snøen frå i fjor på stadion i slutten av oktober og skisesongen var i gong, med tusenvis av treningsvillige menneskje og eit vellukka Beitosprinten-arrangement.

Så vel reiselivsnæringa som handelsnæringa og eigedomsutviklarane har hatt 2014 som ein opptur, og snøhaugen var høgdepunktet i sesongen.

Den nysatsinga som skjer rundt Fagernes Lufthamn med ny giv i arbeidet med inngåande charterfly starta opp i jula, og den kan vise at næringa kan laga nye og moderne pakketilbod for chartermarknaden.

Samarbeid mellom grunneigarar, utbyggingsinteresser, næringsdrivande og det offentlege har vore betre enn nokon gong, sjølv om det ofte er med kommunen i førarsetet. Ein spesiell takk til Oppland Fylkeskommune for god støtte både til snøproduksjonsarbeidet og tilskott til tettstadsutvikling og

sentrumsprosjektet, ny asfalt på vegen over Valdresflye og prosjektet med nytt servicebygg på Valdresflye, med håp om byggestart i 2015.

Primærnæringa i Øystre Slidre

Landbruket er framleis ei viktig næring i kommunen, og mange i næringa ser positivt på framtida, mykje takka vere gode prosessar basert på til dømes Bygdeutviklingsmidlane.

Talet på tradisjonelle mjølkeproduksjonsbruk går nedover år for år. For mjølkføretak er talet redusert med 35 % på 10 år. Vi ser ei omlegging av produksjonen til andre dyreslag. Talet på ammekyr auka også i 2014. Driftsforma nyttar godt beitene i fjellet, men gir også ein del utfordringar med omsyn til beiteareala, då det kjem bruksformer ein ikkje er vand med.

Som den einaste av Valdres-kommunane held talet på saueprodusentar seg oppe, og nye driftsbygg kom til i året som gjekk. Fleire besetningar tek til å bli temmeleg store.

Rovdyrskadane vart heldigvis langt færre enn i fjar, men det er framleis jerv og tidvis ulv i beiteområda, slik at beredskapen må vera på topp. Kommunen har tilsett eige tilsyn i beitetida, noko beitebrukarane gir gode skussmål.

Talet på søknadar om produksjonstilskot var stabilt i året som gjekk. Store strukturomleggingar innan skogbruksindustrien har ikkje hatt alvorlege verknader for næringa i Øystre Slidre.

Arbeidsstyrken i Øystre Slidre

1 792 (1.683) innbyggjarar i Øystre Slidre er i løna yrkesaktivt arbeid, mens 27 (17) arbeidsledige i Øystre Slidre kommune per 31.12.14. Dette utgjer 1 % av arbeidsstyrka, tilsvarande tal for Valdres er 1,4 % og for Oppland 2,2 %. Talet på uførepensjonistar kommunen i del av befolkninga 18-67 år er på omlag 10 % av arbeidsstyrken, det er som landsgjennomsnittet og lågare enn i fylket.

Næringsutvikling

(tala for 2014 kjem i juni -15, difor er det tal frå 2013 som ligg til grunn her)

Bedriftsutviklinga	2010	2011	2012	2013	10-13
Antall bedrifter	595	589	596	621	26
Meir enn 5 tilsette	67	65	65	73	6
Meir enn 20 tilsette	12	13	12	12	0
Meir enn 50 tilsette	2	2	2	2	0
Jord og Skog	194	189	191	190	-4
Trevare (eks møbler)	11	10	9	7	-4
Bygg og anlegg	43	49	46	51	8
Spesialisert bygg (rør/el. m.m.)	54	52	58	57	3
Varehandel	37	39	35	37	0
Transport	21	21	22	18	-3
Overnatting/servering	28	26	26	27	-1
Eigedomsselskap m.m.	42	43	41	48	6
Kunst og underholdning	11	9	14	14	3

Næringslivet i kommunen er stabilt. Det er positiv utvikling innan bygg og eigedom med tilhørande næringar. Stabilt svake tal innan varehandel, særleg sett opp mot utgangspunktet som vekstcommune

og besøkskommune, og relativt stabilt innan dei tradisjonelle næringane med jord og skog, overnatting og servering.

Klima

Klimaendringar er ein av dei viktigaste utfordringane verda står overfor.

Energi og klimaplan (2009-2013) har som visjon at:

Øystre Slidre kommune skal skape energi- og klimafokus for all verksemd og samfunnsutvikling.

Det har i perioden vorte etablert terminalar knytt til bioenergi i kommunen. Dette gjeld etableringar av fyringsterminalar basert på flisfyring på Beitostølen og knytt til Lidar Skule og Rogne Skule.

Nye kommunale bygg i perioden er bygd med vassboren varme som basert på energikjelder r frå flis eller jordvarme.

Beredskap

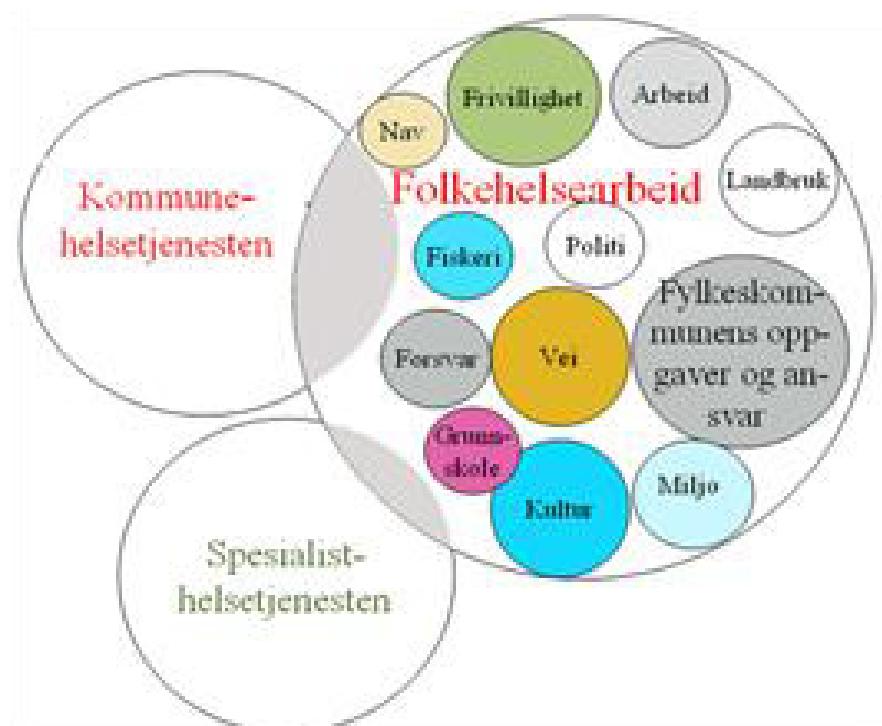
Det er gjort ein omfattande jobb med å utarbeide ROS-analyser for heile kommunen i 2014. Vi har no god oversikt over dei fleste områda der det er grunn til å vurdere risiko og sårbarheit. Det vart i kommunestypesak 13/139 gjort vedtak om oppdatert ROS-analyse for perioden 2014-2017. ROS-analysen oppfyller krava i §14 i Sivilberedskapslova av 25.6.2010.

Øystre Slidre kommune har eit øvingssamarbeid med Vestre Slidre og Vang kommunar. Øvingane skjer i samarbeid med Fylkesmannen og Sivilforsvaret, og blir arrangert årleg etter ei rullering. I 2014 var det Vang kommune som vart øvd. Scenarioet i øvinga var lynnedslag og brann på Vinjerock. Vi opplever dette som god trening og erfaring for oss då vi sjølv har store arrangement i eigen kommune.

Folkehelse

Folkehelse har vore eit satsingsområde i Øystre Slidre i mange år. I samband med krava i ny folkehelselov har kommunen søkt å integrere «folkehelse i alt vi gjør».

Folkehelsearbeidet er samfunnet sin samla innsats for å påverke faktorar som innverkar på folkehelsa i eit samfunn.

Folkehelseinstituttet utarbeider årlege folkehelseprofilar for kommunane som viser eit uttrekk av folkehelsetrendar, og samanliknar desse med resten av landet. Det blir brukt «trafikklys» for å illustrere tilstanden på folkehelsa i den enkelte kommune.

Verksemidanalyse

For fjerde år på rad er Øystre Slidre rangert som ein av landets beste kommunar i Kommunebarometeret, som er tidsskriftet Kommunal Rapport si kåring av landets beste kommunar

Det er altså fjerde året på rad Øystre Slidre gjer det godt i samanlikninga mellom alle dei 428 kommunane i landet. For tre år sidan var vi nummer fem, medan vi dei to siste åra har vore mellom nr 30 og 40 (i den endelige rapporten). Øystre Slidre kommune er i år rangert som fjerde beste kommune i Oppland, og er nest best i fylket på indikatoren "Enhetskostnader".

Med unntak av vertskommuneordningane innan Barnevern og Sosiale tenester, havnar kommunen på øvste halvdel innan alle kategoriar i barometeret. Ein gjennomsnittleg kommune vil ha like mange gode som dårlige plasseringar. Profilen i Øystre Slidre kommune er i 2014 omtrent like positiv som tidligare.

Nøkkeltala i årets barometer tilseier ei litt betre plassering innan grunnskule og økonomi. Den store nedgangen er i første rekke innan barnevern. Her var det oppgang i 2013 og nå er ein ned att på nivået frå 2010-12. Elles er like mange nøkkeltal vorte forbetra frå tidlegare år som de som er forverra.

Konklusjonane i Kommunebarometeret for Øystre Slidre kommune er:

- Prestasjonane på 10. trinn i skulen viser betring, og nærmar seg dei «gode» på nasjonale prøvar. Men skal auken i spesialundervisning snart stoppe opp?
- Det blir meir heimesjukepleie og praktisk bistand
- To av tre saker tar for lang tid innan barnevernet
- Det er auke i sosiale utgifter, og nivået er høgt
- Økonomien er solid

1.2. Økonomisk resultat i Øystre Slidre kommune

Øystre Slidre kommune har i dei seinare år hatt relative gode økonomiske resultat. Året 2014 vart noko svakare, men resultatet er fortsatt tilfredstillande, med eit netto driftsresultat på 2,8 mill. kr. Dette utgjer 1,1 % av samla brutto driftsinntekter.

1.3. Utsikter for 2015

Økonomiplanen for 2015-18 er ei plan med mykje vilje til samfunns- og tenesteutvikling. Plana er ikkje særleg robust, då det knytt seg stor usikkerhet til inntektssida i kommunen, især på kraftinntekter og skatt/rammeoverføringer. Regjeringa har varsla at dei i kommuneopposisjonen som vert framlagt 12. mai 2015 ynskjer å flytte makt og myndighet nærmare innbyggaren gjennom å gje betre velferdstenestar og levende lokalsamfunn. Rådmannen har store forventningar om at det fører til auke i rammestilskott og frie inntekter. Innføring av eigedomsskatt også for bustad- og fritidsbustader i vår kommune ville gje kommunen eit heilt anna handlingsrom til nye tiltak for auka verdiskapning.

Øystre Slidre kommune er ein utkantkommune i fjellet med stabilitet i folketalet, vekst i sysselsetning og vekst i kommunale oppgåve. Dette er ikkje vanleg, kommunen er eit særtilfelle.

I 2015 miste vi tilskottet til småkommunar. Dette tilskottet er på vel 5,5 mill. kr (ca. 2 % av kommunen sine inntekter). Dette tilskottet vil kommunen få tilbake i 2016, då folketalet 1.1.16 var 3.199 (grensa er 3.200).

Kraftinntektene i Øystre Slidre budsjetterast slik handlingsregelen er utforma. Netto overskott innan kraftforvaltinga blir årleg avsett til disposisjonsfond. Vi har vant oss til store variasjonar i kraftinntektene – eitt øre på kraftprisen utgjer om lag ein halv million kroner i inntekter for

kommunen. For 2015 har kommunen seld 58 % av inntektene til fast pris godt over marknadsprisen i 1. kvartal.

Det er i april 2015 ikkje vesentlege budsjettavvik, noko som gjer at Rådmannen i dag meiner at kommunen også i 2015 vil levere resultat i tråd med driftsbudsjettet.

Øystre Slidre kommune er ein robust vekstcommune, som vil kunne levere gode tenester over år. I høve til statlege rammevilkår er det etter rådmannen sitt syn svært viktig å vere offensiv, bruke mulighetene til å påverke før avgjerder blir tekne, og så raskt som muleg tilpassa organiseringa opp mot finansieringa.

Rådmannen meiner det er viktig for offentleg sektor nå å arbeide med omlegging av pensjonssistema for tilsette. Det er ei ikkje ynskt utvikling når kommunar no arbeider med å legge lovpålagede tenester ut på anbod for å få teneste utført av tilsette som ikkje har krav på ytelsesbaserte pensjonsordninga.

1.4. Særlege mål og prioriteringar i 2014

1.4.1. Hovudmål for Øystre Slidre kommune

Kommunestyret gjorde i sak 62/12 vedtak om kommunal planstrategi 2012-2016.

Det var fasett følgjande mål for Øystre Slidre kommune:

1. Øystre Slidre kommune skal vera landets beste bu- og besøkscommune, og vera blant dei beste 10 % av kommunane i landet i kommunebarometeret på kommunale tenester.
2. Øystre Slidre kommune skal vere den beste Opplandskommunen på næringsutvikling og nyskaping målt i nye bedrifter pr. innbyggjarar.
3. Øystre Slidre kommune skal vere ein pådrivar i regionalt samarbeid, til beste for innbyggjarane og for gjester i kommunen.
4. Beitostølen som sentrum skal stå fram som eit attraktivt reisemål, og ein god handels- og møteplass.
5. Øystre Slidre kommune skal heile tida vere ei av Noregs viktigaste kunnskapsbygder, både på kommunalt og privat nivå.

Desse hovudmåla er konkretisert i delmål, delt inn i følgjande kategoriar:

- **Vekst i kvalitet**

- Øystre Slidre kommune skal syte for berekraftig forvaltning av kommunen sine naturressursar og ivareta det biologiske mangfaldet (Planavdelinga)
- Øystre Slidre kommune skal bevare og vidareutvikle sine natur, -kultur –og miljøkvalitetar. (Planavdelinga og Kulturavdelinga)
- Øystre Slidre kommune skal, ved effektiv ressursbruk, tilby tenester som i kvalitet og innhald tilfredstiller innbyggjarane og gjestene sine grunnleggjande behov. (gjennomgåande)

- **Alle skal med**

- Øystre Slidre kommune skal ha eit oppvekstmiljø som gjev trygge og glade, sjølvstendige og skapande born og unge. (Opplæring og kultur og Helseavdelinga)
- Øystre Slidre kommune skal vera ei god bu -og arbeidscommune, med variert tilbod både i arbeids –og fritidssituasjon (Plan, Opplæring og kultur –Helseavdelinga)
- Øystre Slidre kommune skal stimulere frivilligheit, spesielt overfor eldre, både heimeverande og i institusjon. (Helseavdelinga, IHT og Kultur)

• Offensiv organisasjon

- Øystre Slidre kommune skal vera ein organisasjon som er brukar –og serviceorientert. (gjennomgåande)
- Øystre Slidre kommune skal vera ein organisasjon som er pådrivar i samfunnsutviklinga. (Planavdelinga)
- Øystre Slidre kommune skal vera ein attraktiv arbeidsgjevar. Kommunen skal ta vare på sine tilsette, og sikre ei god rekruttering i framtida, (Stab/adm. leiing)
- Øystre Slidre kommune skal drive aktiv informasjon (Stab)

• Nærings- og samfunnsutvikling

- Øystre Slidre kommune skal vidareutvikle sin gode kultur og nærings –og samfunnsutviklingsarbeid. Arbeidet skal bidra til eit robust, kunnskapsbasert og framtidsretta næringsliv. (Plan og Bygg/Næring)
- Kommunen skal vera ein pådrivar og motivator for innovasjon og nyskaping gjennom god fortløpende dialog med næringslivet og lokalsamfunnet, (Bygg og Næring)
- Kommunen skal arbeide for ein kultur som oppdagar moglegitetene og våger å gripe dei. For å kunne vera blant dei mest attraktive kommunane i Oppland for nyetablering og bevaring av eksisterande næringsliv skal dette vektleggast stort i det daglege arbeidet og i samfunnsplanlegginga. (Plan og Bygg/Næring)

• Oppvekst og læring

- Øystre Slidre kommune skal vera over snittet i landet på alle felt knytt til oppvekst og læring.
- Kommunen skal gje borna våre ein trygg oppvekst med like mogleheter for utvikling.
- Evna til nyskaping og kunnskap for å kunne ta eigne og gode val for framtida skal stimulerast.
- I Øystre Slidre skal det vera garantert barnehageplass etter fylte eitt år og ei god skule for alle. (Opplæring og kultur)

• Folkehelse, omsorg og sosiale tenester

- Øystre Slidre skal vera over snittet i landet på alle felt knytt til folkehelse, omsorg og sosiale tenester.
- Øystre Slidre kommune skal gjennom strategisk arbeid på tvers av sektorar vera betre enn snittet i landet på alle punkt i folkehelse, slik intensjonane er i Folkehelselova (Helseavdelinga)
- Kommunen skal gjennom eigne tenester og regionalt samarbeid syte for at våre innbyggjarar får moglegheit til sunn livsstil, med tryggleik for at ein frå den hjelpa ein treng når det trengs. (Planavdelinga)

• Samferdsel

- Øystre Slidre kommune skal arbeide for raskast mogleg utbetring av E16 iht utkastet i NTP og dei innspel som vert gitt på regionalt og fylkeskommunalt nivå i denne.
- Kommunen skal gjennom regionalt samarbeid arbeide for ei vidareutvikling av Fagernes Lufthamn, Leirin, som rute og charterflyplass, då kommunen ser dette som sers viktig for å støtte opp om reiseliv, varehandel og privat tenesteyting i Valdres.
- Øystre Slidre kommune skal utvikle eigen trafikksikringsstrategi med prioritet på FV 51, og arbeide med sykkel og gangveg langs denne vegen gjennom heile kommunen, samt arbeide for ei opprusting av sidevegande.

- Kommunen vil og langs vegaksa etter FV 51 arbeide for betre og meir heilskapleg skilting til bedrifter, naturområde, attraksjonar.(Planavdelinga)
- **Bustad- og besøksattraktivitet – sentrumsutvikling**
 - Øystre Slidre skal vera blant dei mest attraktive bu- og besøkskommunane i Oppland.
 - Kommunen skal gjennom Samfunnsplanen tilretteleggje for arbeidsplassar, nyskaping samt lokal grendeutvikling og nærmiljøtiltak og trivselstiltak.
 - Regional sentrumsutbygging: Beitostølen skal byggast ut vidare og vera ein av tre framtidige sentrum i regionen saman med Bagn og regionsenteret Fagernes/Leira. (Planavdelinga)
- **Kommunaltekniske tenester**
 - Øystre Slidre skal gjennom Arealdelen til kommuneplanen sikre at fastsette miljømål og sentrale føringar til god planlegging vert fylgt.
 - Kommunen vil arbeide for at flest mogleg skal kunne koplast til offentleg vass- og avlaupsanlegg nede i bygdene ved ei jamn utbygging av desse tenestene.
 - Kommunen vil og arbeide for at dei delande av fjellområda med utbygging skal ha ein infrastruktur som gagnar miljøet og reduserer fare for forureining.
 - Kommunen ska vera i forkant med planlegging og opparbeiding av gode bustad- og næringsområde der det er behov for dette.(Planavdelinga)
- **Idrett og kultur**
 - Øystre Slidre kommune skal arbeide for ei vidareutvikling og styrking av det gode kultur –og idrettsarbeidet i kommunen.
 - Øystre Slidre kommune ynskjer å ver den beste idrettskommunen i Oppland, og arbeide for eit breitt tilbod innan friluftsliv, kultur og idrett i kommunen.
 - Kommunen skal støtte opp om gode kultur –og idrettsarrangement, og som eit verktøy i næringsutvikling. Gjennom Samfunnsdelen skal kommunen konkretisere mål og handlingar for nytenking og vidareutvikling av dette viktige arbeidet. (Planavdeling og Kultur).

1.4.2. Politiske mål og prioriteringar for 2014

Kommunestyret har i sak 037/14 lagt til grunn slik prioritering i økonomiplanarbeidet:

Tabell 1-1 Prioritering

Prioritering	Gjennomført
1. V/A fjell og bygd 2. Omsorg (VLMS og kommunale tilbod) 3. Sentrum og trivsel	Handlingsregelendring gjennomført i 2013 VLMS - ny legevakt med sengeplasser Investeringsbudsjett med satsing på plan og tiltak for Beitostølen i samarbeid med OFK og næringa, gårdeigarane og brukarane- prosjektstart 2014 Endringane i statsbudsjettet for 2014 krev eit mykke større initiativ frå nærings og investorar i lokalsamfunna
4. Næringsarbeid	
5. Ta i mot nye innbyggjarar	Bustadtiltak - Utgangspunkt for målet er nye innbyggjarar . Eit handlingstiltak for korleis vi som samfunn tek i mot nye innbyggjarar.
6. Effektuere og slutføre påbegynte planar og prosjekt	Vi styrker framtidsevne og prosjektkultur
7. Realisere aktiva	Handlingsregelendring -auka bruk av fond.

2. Økonomisk oversyn og analyse

Alle kommunar skal utabeide årsmelding, jamfør kommunelova § 48 nr 5 og §10 i rekneskapsforskrifta. I dette kapitlet blir det framstilt nøkkeltal, kommentert budsjettavvik og vesentlege forhold knytt til driftsrekneskapen, investeringsrekneskapen og balansen.

2.1. Økonomiske nøkkeltal

Årsrekneskapen for Øystre Slidre kommune for 2014 viser eit netto driftsresultat på 2,8 mill. kr, som utgjer 1,1 % av driftsinntektene. Med eit disposisjonsfond på 59 mill. (70 mill. inkl. disponibel del av bundne fond) er økonomien solid sjølv om netto driftsresultat er svakare enn resultatmål fastsatt i handlingsregelen.

Netto driftsresultat er likevel i samsvar med budsjett. Kommunen sin arbeidskapital er solid.

Tilleggslyvingar gjennom 2014

- Kommunestyresak 15/14 – tilskott til snølagring på Beitostølen kr 200.000 (drift)
- Kommunestyresak 36/14 – kjøp av areal ved Beitostølen Brannstasjon kr 380.000 (investering)
- Kommunestyresak 46/14 – tilskott til Valdresmusea A/S knytt til kjøp av utstilling frå Skimuseet i Holmenkollen på 75.000 (drift)

Nøkkeltal i heile tusen	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Brutto driftsinntekter	263 867	260 626	260 556
Brutto driftsutgifter	270 102	249 901	264 321
Brutto driftsresultat	-6 235	10 725	-3 765
Netto finans	-5 808	-7 935	-5 928
Motpost avskrivninger 1)	14 873		14 679
Netto driftsresultat	2 830	2 790	4 986
Avsetning til fond	22 732	22 058	25 340
Bruk av fond	19 902	19 268	23 275
Netto avsetninger	-2 830	-2 790	-2 065
Regnskapsmessig mindreforbruk	-	-	2 921
Handlingsregel			
Netto driftsresultat mål 3%	1,07 %	1,07 %	1,91 %
Lånegrad grense 40%	39,60 %		59,70 %
Disposisjonsfond - mål 15% 2)	26,90 %		22,00 %

- Jf. communal reknereksskikk skal avskrivningar av anleggsmiddel inngå i driftsrekneskapen og bli ført som utgift før brutto driftsresultat. Avskrivningar blir tilbakeført med motpost før netto driftsresultat.
- Tabell ovanfor viser disposisjonsfond inkl. disponibel del av bundne driftsfond på 12 mill. (kraftfondet) som utgjer 26,9 % av brutto driftsinntekter per 31.12.2014.

I høve til handlingsregelen for god økonomistyring har kommunen samla sett ein økonomi innanfor dei rammene som er sett. Resultatmålet for netto driftsresultat på 3 % er relatert til mål i eit tidsperspektiv og ikkje i forhold til eitt år.

Det vart elles ei endring i handlingsregelen med verknad frå 1.1.2014 når det gjeld lånegrense. Frå og med 2014 blir kun lånegjeld eksl lån til VA og lån med rentekompensasjon teke med i

handlingsregelen. Frå 2014 er med andre ord er lånegjeld eksl VA og lån med rentekompensasjon rekna i forhold til brutto driftsinnkter eksl inntekt frå sjølvkostområda vatn, avløp og renovasjon.

2.2. Driftsrekneskapen

2.2.1. Driftsinntekter

Rekneskapen for 2014 viser samla brutto driftsinntekter på 263,9 mill. kr. Dette er ei auke på 3,3 mill (1,3 %) frå 2013.

- Rammetilskott og skatteinntekter utgjer 171,3 mill. kr av inntektene (65 %), ei auke frå 2013 med 1,7 mill. kr
- Inntekter frå kraftsektoren utgjorde 18,5 mill. (nedgang på 2,8 mill. kr frå 2013). Desse inntektene utgjer 7,0 % av brutto driftsinntekter.
- Brukarbetalingar og salsinntekter eks. kraftinntekter utgjorde 44,9 mill. kr og 17,0 % av inntektene i 2014 som er ei 3,7 mill. auke i forhold til 2013.

2.2.2. Driftsutgifter

Brutto driftsutgifter for 2014 utgjorde 270,1 mill. kr, ei auke på 2,2 % frå 2013.

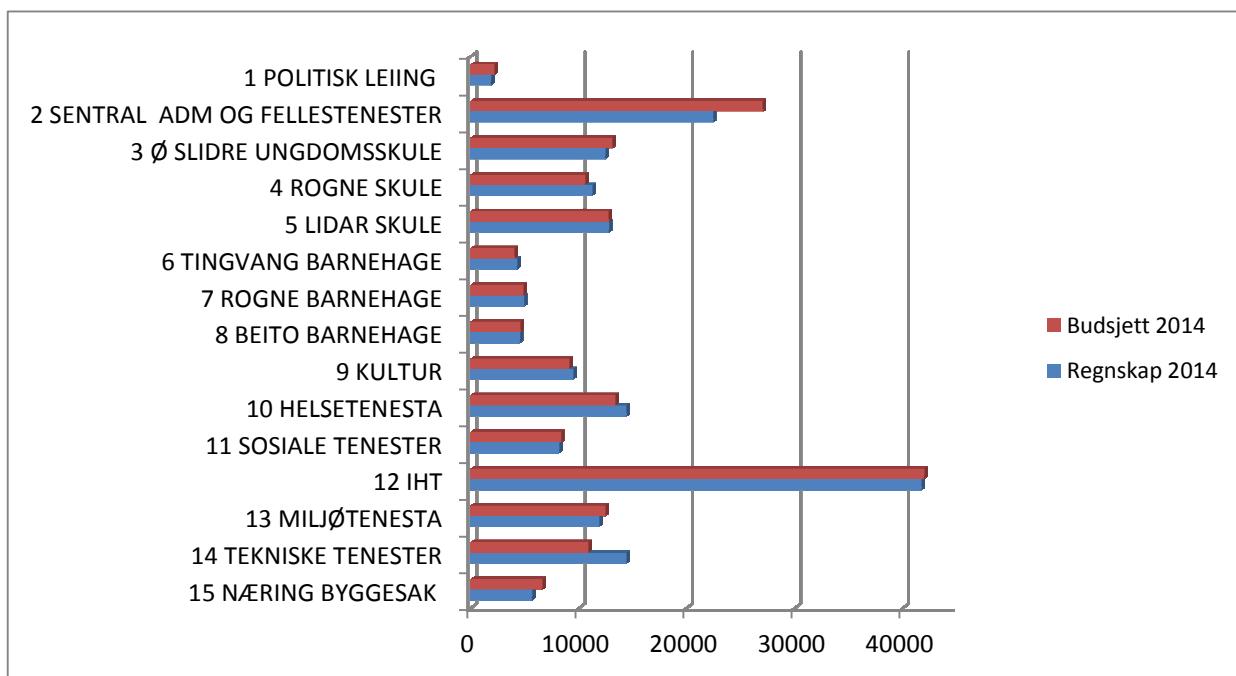
- Løns og personalutgifter på 157,8 mill. kr **utgjorde 58,42 %** av driftsutgiftene i 2014
- Kjøp frå andre kommunar på 26,8 mill. kr utgjorde 10 % av brutto driftsutgifter i 2014
- Innkravde gebyr som er overført til VKR utgjorde 9,8 mill. kr.
- Andre utgifter utgjer 75,8 mill. kr (28,0 % av utgiftene)

2.3. Budsjettavvik

Nedanfor blir budsjettavvika for 2014 omtala. Det blir elles vist til kommentar i kapitla frå dei enkelte verksemndene i kap.4 - 14.

Rekneskapen for 2014 er gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk på 0, og eit netto driftsresultat på 2.829.844 kr.

NETTO DRIFTSRESULTAT 2014					2,8 mill	
Forhold som påverkar Netto driftsresultat :						
		Avvik mot budsjett	Mindreutg.	Meirutg	Mindrennt	Meirinnt
Drift	Løn og pensjon bto	5,5			1,0	
	IKT utgifter		1,2			
	Veg / brøyting / teknisk		0,9			
	Skatt og rammetilskott			1,7		
	Andre forhold		1,1		2,2	
	Gebyrinntekter				0,6	
VA	Netto VA drift	1,0				
Finans	Netto finans	2,1			0,5	
Kraft	Netto resultat kraft			5,2		
		8,6	3,2	6,9	4,3	2,8

Figur: Netto utgifter per verksemd samanlikna med budsjett 2014

Kommentarar til budsjettavvik per verksemd:

1. Politisk leiing

For 2014 vart det ei mindreutgift på 312.000 kr på dette området, som i hovudsak skuldast mindre utgifter til møtegodgjering og pensjonsutgifter til folkevalde enn føresett i budsjettet

100 POLITISK LEIING OG KONTROLLORGAN	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Regnskap
	2014	2014		2013
1000 KOMMUNESTYRE/FORMANNSKAP	1724	2092	-368	1998
1003 VALAVVIKLING	23	5	18	70
1004 STØTTE TIL POLITISKE PARTI	47	47	0	47
1005 ELDRERÅDET	36	19	17	34
1008 KULTURAKTIVITETAR	31	8	23	10
1009 RÅD FOR MENNESKE MED RED. FUNKSJONSEVNNE	0	2	-2	0
1102 DIVERSE FELLESTENESTER	2	0	2	0
Sum POLITISK LEIING OG KONTROLLORGAN	1861	2173	-312	2158

2. Administrativ leiing og administrasjon

ADM OG FELLESTENESTER	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Regnskap
	2014	2014		2013
ADM. LEIING OG FELLESTENESTER	3 800	5 177	-1 377	2 885
STAB	6 424	8 657	-2 233	4 986
PLAN	4 193	4 139	54	4 191
OPPLÆRING OG KULTUR FELLES	5 808	6 952	-1 144	6 960
HELSE OG OMSORG FELLES	2 219	2 110	109	2 567
Sum adm og fellestnester	22 444	27 035	-4 591	21 589

Rekneskapen for 2014 viser samla mindreutgifter for administrativ leiing og administrasjon i kommunen på 4,59 mill. kr.

Budsjettavviket er i hovudsak knytt til:

- Mindreutgift for Løn og pensjon (*viser elles til kap. 3*)
- Meirinntekt på Stab - inkassogebyr
- Mindreutgifter til lisnar
- Mindreutgift til tilskott til private barnehagar

3.-5. Grunnskulen

Samla sett er skulane er innanfor budsjettet. Overforbruket på Rogne skule må bli sett i samanheng med underforbruket på ungdomsskulen, grunna overføring av ressursar mellom skulene.

Det er i 2014 betalt 525.903 kr frå kommunen til Skrautvål Montessoriskule SA.

Grunnskulen	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Regnskap
	2014	2014		2013
211 ØYSTRE SLIDRE UNGDOMSSKULE	12 426	13 095	-669	13 016
212 ROGNE SKULE	11 207	10 541	666	10 318
215 LIDAR SKULE	12 758	12 749	9	12 231
Sum	36 391	36 385	6	35 565

6.-9. Barnehagar

Samla hadde barnehagane eit overforbruk på 226.000 kr. Dette skuldast i hovudsak meirutgifter til vikar og driftsutgifter på Tingvang barnehage i 2014. Elles var drifta i takt med budsjett i 2014.

Barnehagar	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Regnskap
	2014	2014		2013
231 TINGVANG BARNEHAGE	4 274	4 046	228	4 013
232 ROGNE BARNEHAGE	4 974	4 898	76	4 538
236 BEITO BARNEHAGE	4 528	4 607	-79	4 042
TOTALT	13 777	13 551	226	12 594

10. Kultur

Utgiftene innan sjølva drifta i verksemda var godt i takt med budsjett.

Kulturskulen har stor aktivitet og sel tenester til andre. Difor vart det ei meirinntekt i høve til budsjettet på 438.000 kr på brukarbetalingar.

Innan kulturforvaltninga var det for 2014 ei meirutgift på 694.000 kr. Dette i hovudsak grunna etterslep på kommunalt tilskott knytt til spelemiddelsaker.

Tabell: økonomisk resultat i kulturavdelinga

Kultur	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Regnskap
	2014	2014		2013
250 KULTURSKULEN	1 724	2 105	-381	1 760
251 KULTUR	6 170	5 476	694	5 243
253 FRIVILLGHETSENTRALEN	321	296	25	440
254 BIBLIOTEK	1 259	1 217	42	1 225
TOTALT	9 474	9 094	380	8 668

11. Helsetenesta

Innan helseavdelinga vart det eit budsjettavvik på 1.017.000 kr (7,6 %).

Avviket er relativt høgt og har bakgrunn i fleire forhold:

- Rekneskapen ber preg av at avdelinga er forholdsvis ny og budsjetteringa ikkje har fanga opp omorganiseringa, dvs. budsjettpostar ligg att i andre avdelingar.
- Innan legetenesta vart det eit avvik på 568.000 kr grunna meirutgifter til legevakt og svikt i refusjonar til turnuslege.
- Meirugift innan Arbeid og aktivitet på 494.000 kr, i hovudsak grunna mindreinntekt frå refusjonar og statstilskott.

Helseavdelinga	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Regnskap
	2014	2014		2013
308 HELSEAVDELING adm	445	426	19	392
310 KOMMUNELEGE	5 895	5 327	568	4 730
311 FYSIOTERAPI	1 074	917	157	922
312 HELSESTASJON	1 740	1 999	-259	1 731
313 FRISKLIVSSENTRALEN	187	228	-41	211
314 FOLKEHELSE	237	213	24	205
315 PSYKISK HELSETENESTE	2 256	2 200	56	2 021
319 ARBEID AKTIVITET	2 573	2 079	494	2 030
T O T A L T	14 406	13 389	1 017	12 242

12. Sosiale tenester

Nord Aurdal kommune er vertskommune for desse tenestene. Det vart mindreutgifter på 193.000 kr for sosiale tenester i 2014.

NAV:

På NAV-området viser rekneskapen eit nettoavvik mot budsjett på 148.000 kr. Dette grunnast 367.000 kr i mindreutgifter (sosiale stønader og drift av NAV-kontoret) og 516.000 kr i mindreinntekter (tilskott og refusjonar) i 2014.

Barnevern:

Mindreutgifter på 677.000 kr har sin bakgrunn i mindre utgifter til tiltak i barnevernet enn budsjettet.

Flyktningordninga:

Netto meirugift på 336.000 kr har sin bakgrunn meirutgifter i tenesta og overføring av deler av tilskott til andre kommunar.

33 SOSIALE TENESTER	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Regnskap
	2014	2014		2013
330 NAV	5 652	5 504	148	5 763
331 BARNEVERN	2 939	3 616	-677	2 957
332 FLYKTNINGEORDNINGA	-449	-785	336	-1 178
Sum 33 SOSIALE TENESTER	8 142	8 335	-193	7 542

13. Institusjon og Heimebaserte Tenester - IHT

Samla sett er nettoutgiftene til sjukeheimen og heimetenesta (IHT) i takt med budsjettet (mindreutgift på 227.000 kr samla).

IHT	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Regnskap
	2014	2014		2013
360-378 Sjukeheimen	25 746	25 855	-109	25 354
380-386 Heimetenesta	16 000	16 118	-118	15 122
Sum IHT	41 746	41 973	-227	40 476

14. Miljøtenesta

Miljøtenesta gikk ut med ein mindreutgift på 555.000 kr i 2014. Dette fordeler seg med 375.000 kr i mindreutgift grunna bruk av mindre lønsmiddel og 179.000 kr i meirinntekt knytt til tilskott og refusjonar.

39 MILJØTENESTA	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Regnskap
	2014	2014		2013
390 MILJØTENESTA	11 872	12 427	-555	11 014
Sum 39 MILJØTENESTA	11 872	12 427	-555	11 014

15. Tekniske tenester

Drifta gjekk samla ut med vesentlege meirutgifter i 2014.

Netto meirutgifter for 2014 kan i hovudsak forklarast slik:

- Brøyting og vedlikehald på veg
- Festeavgifter
- Naudnett (brann)
- Etterbetaling av løn
- Meirutgifter innan straum, forsikring
- Tilskott på 500.000 kr til Volbu Grendelag er ført i drift. Dette var budsjettet i investeringsbudsjettet for 2014.

4 Tekniske tenester	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Regnskap
	2014	2014		2013
40 TEKNISKE TENESTER FELLES	1 020	1 802	-782	1 018
43 KOMMUNALE BYGG OG REINHALD	11 602	10 934	668	10 240
44 EIGEDOM OG VEG	2 929	2 057	872	2 485
45 VATN	-1 768	-2 701	933	-1 697
46 AVLØP	-2 730	-4 008	1 278	-2 714
47 RENOVASJON OG SLAM	-	37	-37	-
49 BRANN OG FEIERVESEN	3 330	2 753	577	2 831
Sum 4 Tekniske tenester	14 382	10 874	3 508	12 163

16. Næring og byggesak

Samla sett gikk området med 935.000 kr i netto mindreutgift i 2014 som i hovudsak skuldast meirinntekter innan oppmålings- og byggesaksgebyr. Det er også mindreutgifter knytt til løn grunna vakansar i 2014.

	5 Næring og byggesak	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Regnskap
		2014	2014		2013
50	NÆRING OG BYGGESAK FELLES	814	962	-148	1 104
51	BYGGESAK	-859	-30	-829	-517
52	NÆRING	5 712	5 670	42	4 450
	Sum 5 Næring og byggesak	5 667	6 602	-935	5 037
	Spesifisering av 52 næring :				
5200	Kommunale tilskott	298	415	-117	1 724
5201	Destinasjon Valdres - Tilskott	720	720	-	-
5202	Valdres Natur og Kulturpark	792	792	-	792
5203	Andre næringstiltak	559	250	309	264
5205	Stig og løypeplan	733	700	33	144
5206	Løypelag - tilskott	249	200	49	-
5207	Løypeleige - grunneigarar	208	460	-252	-
5208	Beitostølen Stadion - leige tilskott	357	254	103	-
5209	KUN nemnda	236	300	-65	-
5210	Landbruk og viltforvaltning	1 560	1 579	-19	1 526
	Sum	5 712	5 670	41	4 450

2.4. Investeringsrekneskapen

Investeringsrekneskapen for 2014 er gjort opp med samla investeringsutgifter på 29,943 mill. kr. Av dette er 23 mill. kr finansert med lånemiddel.

I utgiftene inngår utgifter med 100 % refusjon knytt til utbyggingsavtaler (Størrtjednlie og Markahøvda).

Største enkelprosjekt i 2014 var utbygging av nye Rogne barnehage med budsjetttramme på 34 mill. kr. Utgifter i 2014 til dette prosjektet var på 16,3 mill. kr. Rogne barnehage blir ferdigstilt i 2015.

Prosjekt som ikke er ferdigstilte er re-budsjetterte i 2015.

Investeringsutgifter 2014	Regnskap	Buds(end)	Avvik	Betalt av private
	2014	2014		
Andelsinnskott i KLP	561	400	161	
Avdrag formidlingslån - ekstraord.	350	1 000	-650	
ØSUS - vestibyle og kantine	50	250	-200	
ØSUS - brannvarsling	-	700	-700	
Rogne skule - parkeringsplass	55	1 500	-1 445	
VA Solhaug - gangfelt R51	4 152	1 400	2 752	
Solhauglie 2	-	100	-100	
Rogne barnehage - nybygg	16 301	34 000	-17 699	
Øvre Moen - aldersbustader	-	3 000	-3 000	
Helsehuset - ferdigstilling av underetasje	1 506	2 000	-494	
Asfaltering Vindevegen	616	500	116	
Stølslie 3 veg	406	500	-94	
Onstadhuset riving	124	200	-76	
Volbu Skule riving	444	500	-56	
Sentrumsutv.Beitostølen	145	2 000	-1 855	
Krøsshaugen - steinmur	233	-	233	
Brennebakkin - bustader	-	4 170	-4 170	
Beitostølen - brannbilgarasje	480	380	100	
Beitostølen Kulturhus	-	250	-250	
Ole Vass verk - pumper	626	1 100	-474	
Markahøvda - utbyggingsavtale	377	-	377	377
VA Moane - Robøløe	-	5 800	-5 800	
VA Lidar - Sælid	83	4 500	-4 417	
VA Yddin - aksjekjøp	-	3 500	-3 500	
VA - Nedrefoss - garderobebelegg	-	2 000	-2 000	
Kjøp av tenestebilar	1 877	1 850	27	
Størrtjednlie - utbyggingsavtale	1 556	-	1 556	1 556
T O T A L T	29 943	71 600	-41 657	
Finanstransaksjoner				
Avsett til ubundne driftsfond	768	1 000	-232	
Sum finansieringsbehov	30 711	72 600	-41 889	

Finansiering av investeringane i 2014:

Investeringsutgifter 2014	Regnskap 2014	Buds(end) 2014	Avvik
Finansiering			
Salsinntekter - mva pliktig	-64	-	-64
Sal av driftsmiddel	-12	-	-12
Sal av fast eide dom	-213	-1 000	787
Refusjon av momskompensasjon	-4 647	-10 084	5 437
Refusjon frå fylkeskommunen	-	-475	475
Refusjon frå private	-2 114	-1 000	-1 114
Overføring frå private	-133	-	-133
Bruk av lån	-23 019	-35 570	12 551
Mottatt avdrag på utlån	-509	-	-509
Bruk av disposisjonsfond	-	-6 380	6 380
Bruk av disposisjonsfond - kraftsal	-	-17 091	17 091
Bruk av ubundne driftsfond	-	-1 000	1 000
T O T A L T	-30 711	-72 600	41 889

2.5. Balanse - fond - soliditet

1. Anleggsmiddel utgjer 726,9 mill. kr. Dette består av bokført verdi av kommunale eide domar, ansvarleg lånekapital til Eidsiva Energi A/S og Valdres Energiverk A/S samt formidlingslån, sosiale lån og aksjar og andelar i andre selskapet.
I tillegg til ovannemnde kjem også pensjonsmidlane knytt til anleggsmiddel, som utgjer 263,2 mill. kr. Desse midlane dekker per 31.12.2014 opp for kommunen sine opparbeidde pensjonsplikter overfor eigne tilsette, og tidligare tilsette sine pensjonsrettar.
2. Omløpsmiddel utgjer 150,3 mill., noko som er ei auke på 12 mill. Premieavviket, som inngår i omløpsmidlane, utgjer 23,4 mill. kr (ei auke på 4,6 mill. kr). Premieavviket blir jf. gjeldande rekneskapsreglar nedskrive over 7 år.
3. Eigenkapital er oppført med 318,6 mill. Korrigert for kapitalkonto utgjer kommunen sine fond samla 85,1 mill. kr per 31.12.2014, som er ei auke 3,6 mill. kr.
4. Langsiktig gjeld er oppført med 327 mill. inkl. pensjonsplikter. Kommunen sin lånegjeld er på 183,6 mill., ei auke på 28 mill. kr. Ubrukt del av lånegjelda per 31.12.2014 var på 17,3 mill. kr.

i heile tusen	2014	2013	ref
BALANSE PR 31.DESEMBER			
EIENDELER			
Anleggsmidler	726 887	688 056	1
Herav:			
Faste eiendommer og anlegg	383 795	369 677	
Udstyr, maskiner og transportmidler	7 507	7 464	
Utlån	28 229	28 511	
Aksjer og andeler	44 184	43 623	
Pensjonsmidler	263 173	238 779	
Omløpsmidler	150 315	139 343	2
Herav:			
Kortsiktige fordringer	21 043	25 096	
Premieavvik	23 444	18 781	
Obligasjoner	4 973	20 038	kap 14
Kasse, postgiro, bankinnskudd	100 854	75 427	kap 14
SUM EIENDELER	877 203	827 399	
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital	318 583	312 880	3
Herav:			
Dispositionsfond	59 036	57 194	
Bundne driftsfond	21 447	17 673	
Ubundne investeringsfond	8 774	7 871	
Bundne investeringsfond	117	117	
Endring i regnskapsprinsipp Drift	-4 276	-4 276	
Regnskapsmessig mindreforbruk	-	2 920	
Kapitalkonto	233 485	231 380	
Langsiktig gjeld	510 707	460 428	4
Herav:			
Pensjonsforpliktelser	327 068	304 876	
Andre lån	183 638	155 551	kap 14
Kortsiktig gjeld	47 913	54 091	
Herav:			
Annен kortsiktig gjeld	47 913	54 091	
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	877 203	827 399	

i heile tusen	2011	2012	2013	2014
Brutto lånegjeld pr 1.1.	148 200	177 500	168 800	155 551
ordinære avdrag	-6 900	-8 600	-8 610	-8 348
ekstraord avdrag	-7 200	-1 270	-5 639	-135
nye lån	43 400	1 170	1 000	36 570
Brutto lånegjeld pr 31.12.	177 500	168 800	155 551	183 638
Fordeling av lånegjeld pr 31.12.				
Lån til vatn og avløp	37 500	50 000	40 000	50 000
Øvrige lån	140 000	118 800	115 551	133 638

2.6. Oppsummering

- Kommunen si finansielle stilling er god.
- Mindreutgifter knytt til løn og pensjon bidreg sterkt til eit positivt resultat for 2014
- Året 2014 var prega av vesentleg mindreinntekt frå kraftforvaltninga og skatt
- Av lånegjeld på 183,6 mill. kr er 17,3 mill. unytta per 31.12.2014

3. Organisasjon

3.1. Rekruttering

Rådmannen behandla i løpet av 2014 til saman 60 tilsetjingssaker, og inngjekk 168 nye arbeidsavtaler. Mange av desse avtalene gjeld vikariat (dels forlenging av vikariat) og endringar av eksisterande stillingsforhold. Det vart til saman rekruttert inn 28 nye personar i faste stillingar.

Rekrutteringssituasjonen har vore rimeleg stabil over dei siste åra. Det er gjennomgåande god søker til ledige stillingar, og generelt opplever kommunen framleis å ha godt kvalifisert arbeidskraft i dei fleste stillingane. Særleg når det gjeld einskilde høgskulegrupper og i leiarstillingar kunne ein ha ønskt seg noko betre søker til stillingane.

Kommunen ser også utfordringar knytt til deltidsstillingar i helse- og omsorgssektoren. Deltidstilsette sin lovfesta rett til stillingsutviding fører til at kommunen sjeldan har høve til å lyse ut større stillingar eksternt. Difor er det ei utfordring å rekruttere inn ny faglært arbeidskraft til denne sektoren. Nye arbeidstakrar må rekne med å starte i ein liten fast stillingsandel, noko som kan gjere kommunen mindre attraktiv som arbeidsgjevarar.

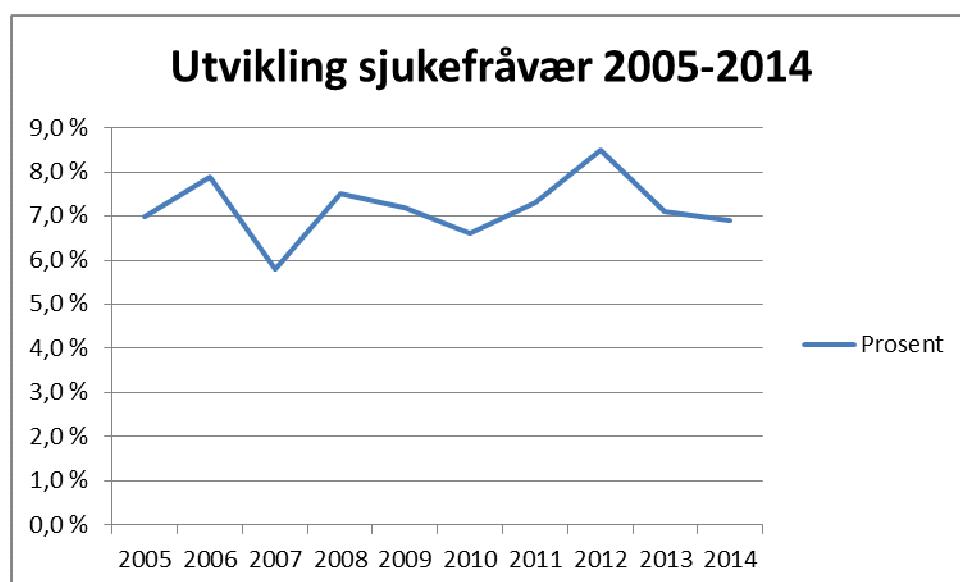
3.2. Sjukefråvær

Kommunen hadde i 2014 eit sjukefråvær på 6,9 %. Fordelt på område er tala slik:

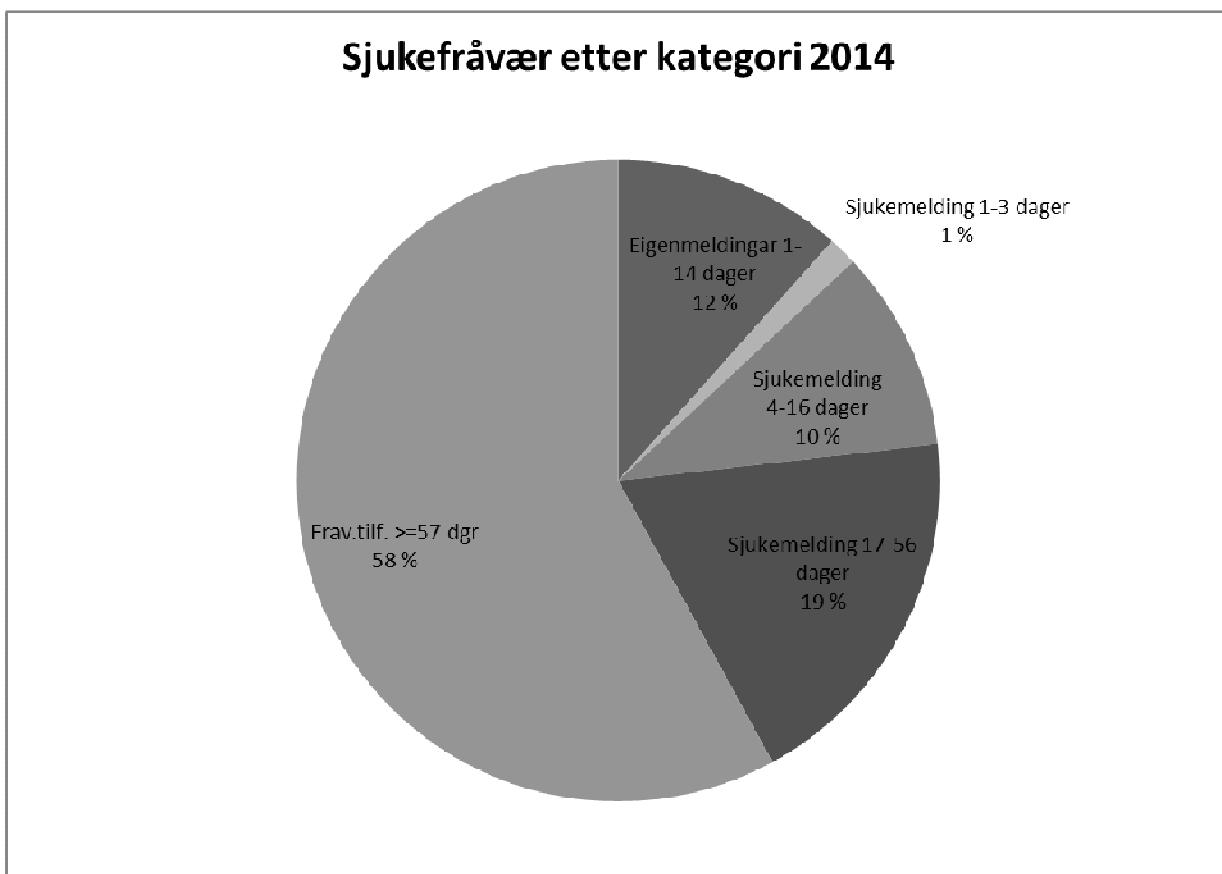
	2014	2013
Opplæring og kultur	4,8 %	6,2 %
Helse og omsorg	10,3 %	8,2 %
Andre	4,1 %	6,5 %
Totalt for kommunen	6,9 %	7,1 %

Talet på 6,9 % må historisk sett betraktast som eit normalnivå for Øystre Slidre kommune. Tala for Øystre Slidre ligg truleg framleis noko under gjennomsnittet i kommunesektoren. Sjølv om sjukefråværet samla har gått ned frå 2013-14, er utviklinga innan helse og omsorg negativ.

Utviklinga i Øystre Slidre gjennom dei siste åtte åra har vore slik:

Som tidlegare er det langtidsfråværet som utgjer hovudtyngda av sjukefråværet i kommunen. Kroniske/alvorlege lidingar gjev stort utslag på statistikken:

Kommunen har inngått avtale om eit inkluderande arbeidsliv (IA-avtalen), og har rutinar for oppfølging av langtidssjukmeldte.

3.3. Lokale lønnsforhandlingar

Kommunen gjennomførte lokale lønnsforhandlingar for alle tilsette i 2014. Det vart til saman fordelt 1.537.923 kr i desse forhandlingane, med slik fordeling:

Kapittel 3 (leiarar, berre lokal lønnsdanning)	395.100
Kapittel 4 (hovudtyngda av arbeidstakarane; både lokal og sentral lønnsdanning)	835.343
Kapittel 5 (i hovudsak akademikarar, berre lokal lønnsdanning)	307.480
Totalt	1.537.923

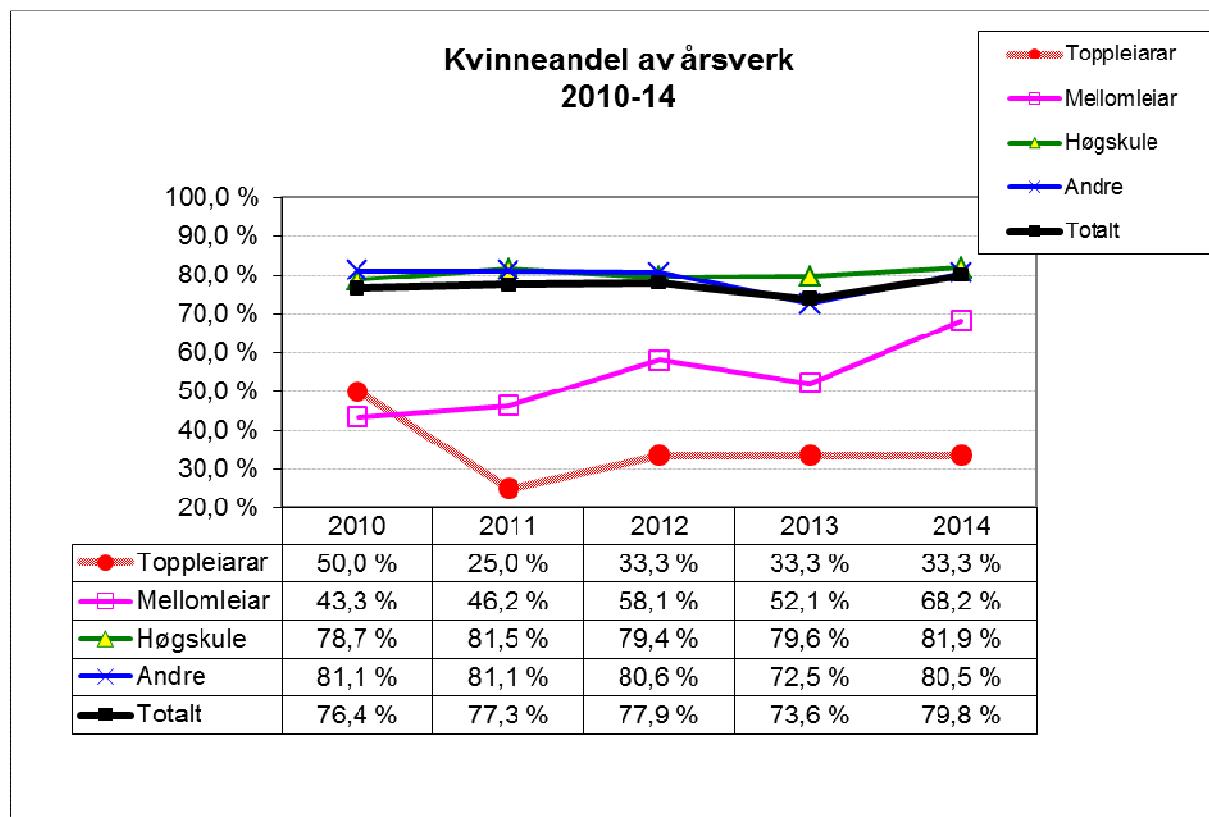
Midlane er fordelt etter forhandlingar med lokale organisasjoner, og det var semje om resultatet med alle organisasjonane.

3.4. Likestilling

Det er framleis eit relativt kjønnsdelt arbeidsmønster i kommunen.

Status pr. 31.12.14:

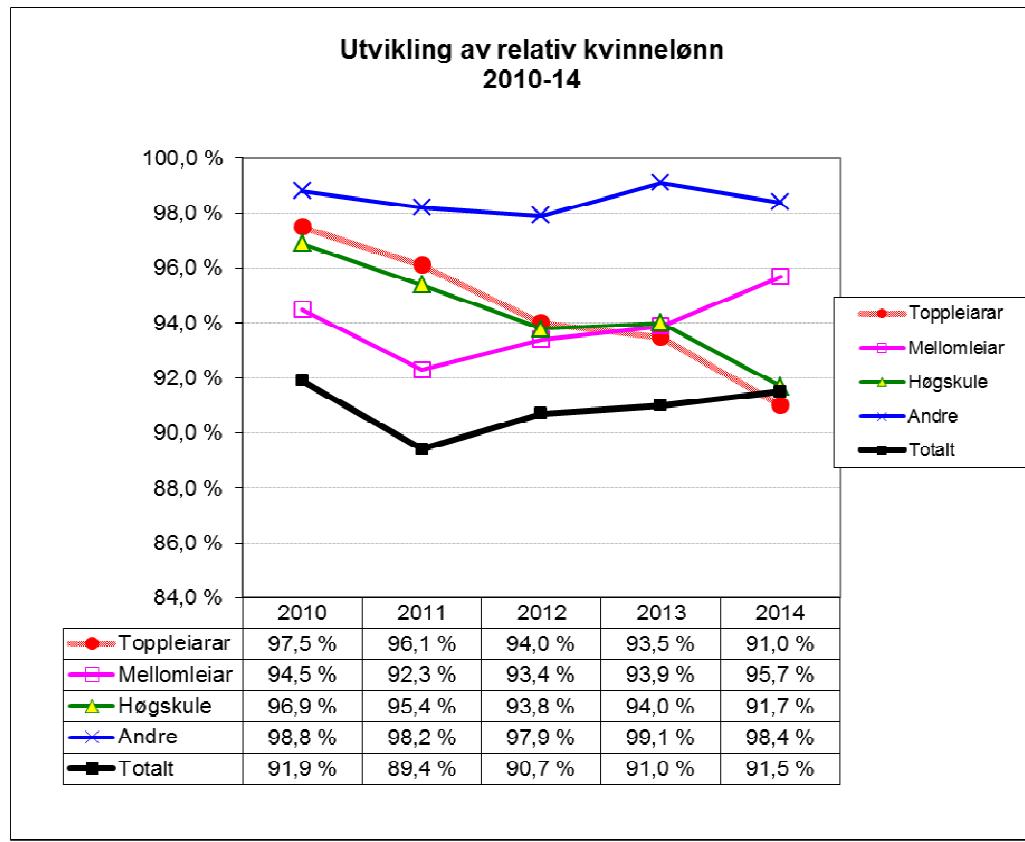
Kvinneandel tilsette:	247 av 303 (81,5 %)
Kvinneandel årsverk:	79,8 %
Kvinneandel toppleiarar (tilsette):	1 av 3 (33 %)
Kvinneandel mellomleiarar (tilsette):	11 av 16 (68,8 %)

Snitt reg.lønn kvinner (des. 14):	427.260
Snitt reg.lønn menn (des. 14):	466.762

Pr. desember 2014 hadde kvinner ei gjennomsnittleg regulativlønn på 91,5 % av gjennomsnittet for menn (i grunnlaget ligg om lag 225 årsverk). Tilsvarande tal for 2013 var 91,0 %, noko som betyr at Øystre Slidre kommune har hatt ei svakt **positiv** likelønnsutvikling frå 2013 (for tredje år på rad).

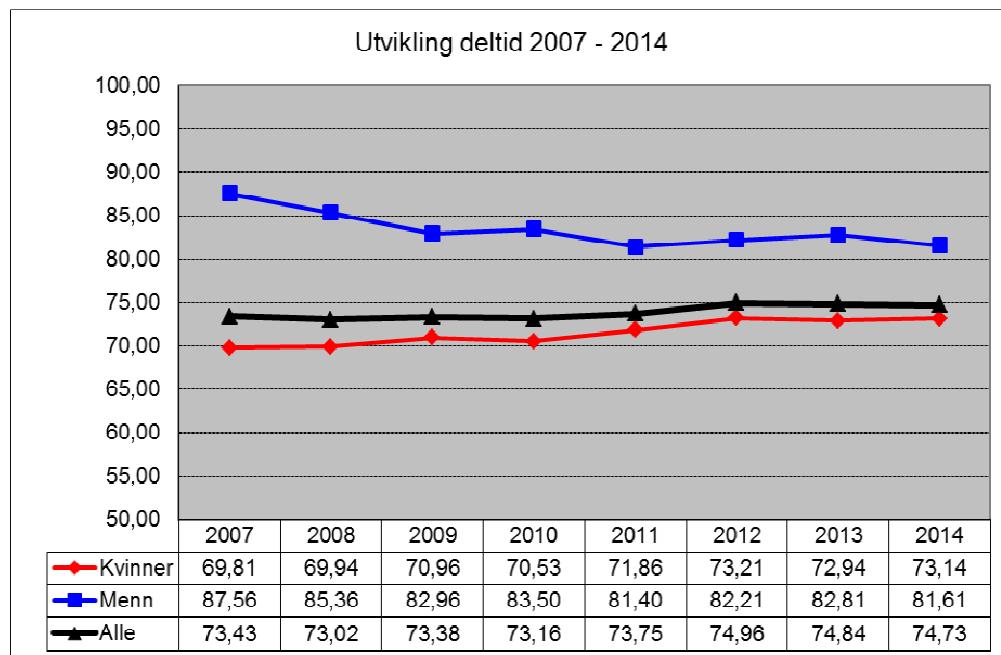
Utviklinga har vore slik:

Tabellen over syner at den positive likelønnsutviklinga siste år i hovudsak har vore i mellomleiargruppa. Dette, saman med den klare auka i andelen kvinnelege mellomleiarar, utgjer hovudforklaringsa på den positive likelønnsutviklinga frå 2013-14.

3.5. Arbeidstid/deltid

Øystre Slidre kommune har fokus på deltidsproblematikk. Gjennomsnittleg stillingsprosent (fast tilsette) har utvikla seg slik (status pr. 31.12 kvart år):

Øystre Slidre kommune praktiserer deltidstilsette sin rett til stillingsutviding, gjennom å lyse ut ledige faste stillingar internt i samsvar med føresegnene i Hovudtariffavtala. Der det blir vurdert som føremålstenleg, opnar kommunen for å dele stilling (at deltidstilsette kan søkje på dei delane av den ledige stillinga som let seg kombinere med eksisterande stilling).

Dette er likevel eit stort dilemma i turnusyrke, der krav til bemanning på helg vil medføre at stillingsutvidingar vil utløyse fleire reine helgestillingar (små delstillingar) – noko som ingen vil være tent med. Kommunen har difor hovudfokus på kva ein ev. kan gjere for å auke *gjennomsnittleg stillingsprosent*.

3.6. Etisk standard

Kommunen har retningslinjer for mislegheiter. Likebehandling og habilitet er viktige verdiar i Øystre Slidre kommune, og har vore gjenstand for fleire drøftingar både på politisk og administrativt nivå i 2014.

Etikkprosjektet «Etikk i fokus» i samarbeid med KS vart avslutta som prosjekt i 2014, og er no implementert i drift i heile helse- og omsorgstenesta i kommunen. Etikkarbeidet er systematisert i tenestene sine årshjul, men vert og nytt sporadisk etter møter, rapportar og fagsamlingar. Etikk som satsingsområde er forankra i administrativ og politisk leiing.

Det er under arbeid ei ny lov for kommunane, der etikk vil bli satt meir i fokus enn i dagens kommunelov. I forarbeida til lova er det semje om at etikken må understrekast sterkt, særleg knytt mot meir konkrete omgrep som habilitet, objektivitet og korruption, formulert meir som et verdigrunnlag for kommunesektoren. Rådmannen forventar at dette vil ha sterkare fokus i tilsyns- og kontroleiningane i framtida.

3.7. Lønnsrekneskapen

Lønnsrekneskapen (konto 1010-1099) viser eit forbruk på 156,5 mill. kr. Dette er om lag 5,5 mill. under budsjett (96,6 % av budsjett). I tillegg viser refusjonar (sjukelønn og fødselspengar) meirinntekt i forhold til budsjett på om lag 1 mill. kroner (til saman om lag 6,5 mill. kr i mindreforbruk).

Korrigert for eit meirforbruk på andre lønnsrelaterte postar¹, blir det totale mindreforbruket på lønnsområdet (inkl. refusjon) på om lag 6,1 mill. kr.

Hovudforklaringa på det store budsjettavviket er:

- Vakansar i faste stillingar (-2,4 mill.)
- Mindre lønnsvekst enn føresett i budsjettet (-1,3 mill.)
- Unytta buffer (-1,1 mill.)
- Bortfall av tiltak (psyk. bustad) (-ca. 1 mill.)
- Mindre tillegg enn budsjettert i helse/omsorg (-0,8 mill.)

3.8. Premieavviket/«pensjonsbomba»

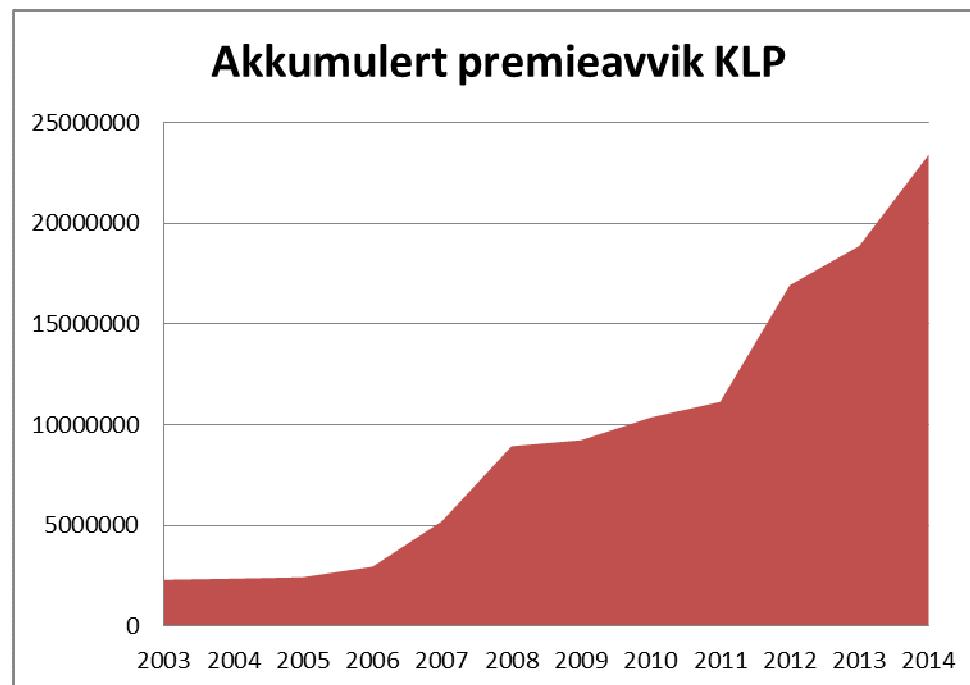
Kommunen hadde også i 2014 eit høgt premieavvik (betalte, men ikkje rekneskapsførte kostnader) til KLP. Premieavviket er ein konsekvens av at reglane for kommunal rekneskapsføring frå 2002 seier at kommunen kan rekneskapsføre eit anna beløp (ein berekna «netto pensjonskostnad») enn det som blir innbetalt. Intensjonen med ordninga er at kommunane i sine rekneskap skal kunne fordele

¹ Konto 1160-1167 og 1271 (skyssgodtgjersle, konsulenthonorar og annan utgiftsdekning). Dette er postar som blir rekna som lønnsutgifter i den økonomiske hovudoversikta.)

rekneskapsføring av reelle pensjonsutgifter over tid, for på denne måten å være mindre sårbar overfor konjunktursvingingar.

Vedvarande låg rente kombinert med relativt høge lønnsoppgjer og auka forventningar til levealder, har ført til at premieavviket over tid har vorte betydeleg høgare enn det som var føresett då ordninga vart etablert. Difor er det gjort også gjort innstrammingar i ordninga, men dette ser ikkje så langt ut til å ha vore nok til å stoppe veksten i premieavviket.

Det akkumulerte premieavviket i KLP har auka dramatisk sidan 2006, og er på omlag **23,4 mill. kr per 31.12.14**. Dette er forventa å auke ytterlegare gjennom 2015, og i følgje prognosar frå KLP vil akkumulert premieavvik ved utgangen av 2015 være på heile 26,4 mill. kr.

4. Interkommunalt samarbeid

Kommunane i Valdres har eit omfattande samarbeid. Kommunane legg delar av utviklingsarbeidet til Valdres Natur- og Kulturpark.

Årsmelding for interkommunale tenester knytt til vertskommunesamarbeid frå vertskommunane Nord-Aurdal og Sør-Aurdal kommunar er omtala i [vedlegg til årsmeldinga](#).

Årsmelding frå Krisesenteret på Ringerike er tilgjengeleg, men ikkje vedlagt.

Interkommunalt samarbeid pr 31.12.2014

Med vertskommune :

PP – teneste
Barnevern
Legevakt
Distriktsjordmor
Valdres lokalmedisike senter (VLMS)
Flyktningsteneste - kvalifiseringsteneste
Brannforebygging
Skatteoppkreving
Kartarbeid Geodata /GIS
NAV kontor
Innkjøpssamarbeid

110 - sentral Innlandet Elverum
Krisesenter - Ringerike
Overgrepsmottak - Gjøvik
Støttesenter - Gjøvik

Interkommunale selskap :

IKT Valdres IKS
Kommunerevisjon IKS
Valdres Kommunale Renovasjon IKS - selvkost
Valdres Lokalmedisinske Senter Eiendom IKS / VLMS E IKS

Politisk og strategisk samarbeid :

Valdres Natur og Kulturpark (VNK)
Valdres Folkemuseum A/S

5. Administrativ leiing

Sentral leiing består av

Sentral administrativ leiing består av rådmann, to kommuneleiarar og økonomisjef. Kommunaleiarane har overordna ansvar for områda «Opplæring og kultur» og «Helse og omsorg».

Oversikt over tilsyn i 2013 – 2014

	Myndighet	Område	Status
2013			
1	Statsarkivet	Arkiv	lukka i 2015
2	Mattilsynet	Kollstad vv	ingen avvik
3	Mattilsynet	Sjukeheimen	lukka i 2014
4	Arbeidstilsynet	Øystre Slidre ungdomsskule	lukka
5	Fylkesmannen	Barnehage - alle	ingen avvik
6	Fylkesmannen	Læreplaner Rogne/ ØSUS	ingen avvik
7	Fylkesmannen	Miljøtenesta	avvik lukka
8	Valdres brannforebyggande	Kommunale bygg	lukka
2014			
1	Arbeidstilsynet	Heimetenesta, sjukeheimen og miljøtenesta	Avvik lukka

6. Staben

6.1. Viktige saker og hendingar i 2014

- Innføring av digitalt kvalitetssystem (KvalitetsLosen)
- Gjennomføring av medarbeidarkartlegging
- Lokale lønnsforhandlingar

6.2. Mål og måloppnåing

Følgjande av kommunen sine delmål har spesiell relevans for staben:

Vekst i kvalitet

- Øystre Slidre kommune skal, ved effektiv ressursbruk, tilby tenester som i kvalitet og innhald tilfredsstiller innbyggjarane og gjestene sine grunnleggande behov.

Offensiv organisasjon

- Øystre Slidre kommune skal vere ein organisasjon som er brukar- og serviceorientert.
- Øystre Slidre kommune skal vere ein attraktiv arbeidsgjevar. Kommunen skal ta vare på sine tilsette, og sikre ei god rekruttering i framtida.
- Øystre Slidre skal drive aktiv informasjon.

Måloppnåing

Dei overordna måla er i liten grad konkrete nok til å kunne slå fast om staben har nådd måla.

Målet med omorganiseringa som vart gjennomført frå 01.01.13 var mellom anna å styrke kommunen sine administrative styringssystem (som post/arkiv og internkontroll), samt å styrke informasjonsarbeidet.

- Etableringa av stabsavdelinga utan tvil medført ei styrking av post/arkiv-funksjonen.
- Innføring av digitalt kvalitetssikringssystem (Kvalitetslosen) vil være eit viktig bidrag til å styrke internkontrollen.
- På informasjonssida er det etablert nye nettsider, og talet på digitale skjema er aukande. Intern informasjon, særleg informasjon om reglement, rutinar og prosedyrar blir vesentleg styrka gjennom det digitale kvalitetssikringssystemet.

6.3. Økonomisk resultat

Rekneskapen viser også i 2014 eit underforbruk i staben. Dette kan i hovudsak forklarast slik:

Kategori	Beløp (mindreutgift/ meirinntekt)	Kommentar
Det moderne ØS	1 400 000	Budsjettet i stab (ansvar 120), men rekneskapsført på dei ansvara pengane er brukt. Sjå elles under punktet om «Det moderne Øystre Slidre» under
Lønn og sos. utg	975 000	I hovudsak grunna vakansar: 80% informasjonsstilling i stab (ansvar 120) vakant gjennom heile året, i tillegg til vakansar delar av året
Salsinntekter	275 000	Feilbudsjettering (ansvar 125). Gjeld sal av rekneskaps-, løns- og personaltenester til interkommunale selskap
Div. fordelte utg	480 000	Utgifter budsjettet på stab (ansvar 120), rekneskapsført på andre ansvar
SUM	3 130 000	

6.4. Informasjon, sentralbord, postmottak

Omlegging til sentralt postmottak har ført til at mykje meir post blir registrert. Det er stor forskjell frå føregående år.

Rydding pågår fortsatt i bortsettingsarkivet etter pålegg frå Statsarkivet. I tillegg blir det jobba med å få på plass en gjeldende arkivplan. Dette har teke meir tid enn ynskjeleg, mellom anna grunna vidareutdanning av arkivleiar.

Kommunen er i gang med førebuingsarbeidet til overgang til fullelektronisk arkiv, med planleggingsarbeid på regionalt nivå. Planen er at dette skal gjennomførast i løpet av 2016.

I 2014 vart det gjort eit forsøk på samarbeid om sentralbordteneste med Nord-Aurdal kommune. Teknisk er dette no mogeleg, men forsøket avdekte ein del praktiske problem, og vidare samarbeid er lagt på is.

På informasjonssida er talet på digitale skjema tilgjengelig gjennom nettsidene aukande. Intern informasjon, særleg informasjon om reglement, rutinar og prosedyrar blir vesentleg styrka gjennom det digitale kvalitetssikringssystemet.

6.5. Rekneskapsavdeling

Rekneskapsavdelinga innførte inngående og utgående eFaktura i 2013. Dette, i tillegg til avtalegiro (innført for fleire år sidan) gjev eit betre tilbod til kundane. Kommunen kan no ta i mot fullelektroniske fakturaer frå alle leverandørar. Mengda med elektronisk faktura er meir enn dobla gjennom 2014.

Kommunen har elles gjennom heile året hatt fokus på innkrevningsarbeid, noko som bidreg til at restansane går ned.

Statistikk frå innfordringssystemet:

	Egen innfording	Landsgjennomsnitt Eik
Løsningsgrad	98,5	90,2
Restanseprosent	1,3	9,7
Tiltak pr sak	1,57	1,67

6.6. Løns- og personalavdeling

Rådmannen behandla i løpet av 2014 til saman 60 tilsetjingssaker, og inngjekk 168 nye arbeidsavtaler. Mange av desse avtalene gjeld vikariat (dels forlenging av vikariat) og endringar av eksisterande stillingsforhold. Det vart til saman rekruttert inn 28 nye personar i faste stillingar.

Løns- og personalavdelinga deltek aktivt i sjukefråværarbeidet i kommunen, og deltek på faste oppfølgingsmøte i tråd med IA-avtala.

6.7. Bevillingssaker m.m.

Kommunen behandla i 2014 28 søknader i skjenke- og serveringssaker, i tillegg til behandling av kontrollrapportar etter skjenkekontrollar og gjennomføring av kunnskapsprøver i alkohollova og etablerarprøver.

6.8. Prosjektet «Det moderne Øystre Slidre»

Følgjande større tiltak er gjennomført i 2014, finansiert gjennom prosjektet «Det moderne Øystre Slidre»:

- Nye PC-ar til barneskulane
- Innkjøp av satelitelefonar til beredskapsbruk
- Innføring av ny og meir fleksibel løysing for elektroniske skjema og skjemamottak

Kommunen har i tillegg gjort fleire andre mindre.

Kommunestyret vedtok i sak 045/14 å sette i gang arbeid med å digitalisere eigedomsarkiva, og at kostnadene til dette blir innarbeida i økonomiplanen for 2015-2018, gjennom bruk av midlar frå prosjektet «Det moderne Øystre Slidre». Digitalisering av eigedomsarkiva vil truleg ha større kostnader enn det som er avsett i budsjettet for 2015 til prosjektet (anslag ca 1,5 mill. kr). Difor har prosjektgruppa lagt opp til ikkje å bruke opp løyvinga for 2014, og at ubrukte midlar blir overført til 2015.

Det vart brukt om lag 345.000 kroner til prosjektet i 2014. Det var avsett 775.000 i budsjettet. I tillegg vart kommunen tildelt 200.000 i skjønnsmiddel frå Fylkesmannen for prosjektet. Av dette følgjer at prosjektet hadde omlag 630.000 kr i netto mindreforbruk i 2014.

7. Planavdelinga

Rådmannen oppretta frå 1.1.2013 eigen planavdeling i sin stab. Målet var å samle alle planoppgåver i ei avdeling med mål om å få til ein meir heilskapleg planlegging og meir einsarta framstilling av våre planer.

Dei store planoppgåvene i planavdelinga har i 2014 vore:

Kommuneplan for Øystre Slidre – samfunnsdel

Planavdelinga la ned mye ressursar i utarbeiding av ny samfunnsdel til kommuneplanen. Planen vart vedteken av Kommunestyret i 2014.

Kommuneplan for Øystre Slidre - arealdel

Etter vedtak av ny samfunnsdel til kommuneplanen starta planavdelinga opp med å utarbeide ny arealdel. Dette arbeidet hadde god framdrift i 2014 og er planlagt slutført vinteren 2016.

Kommunedelplan for trafikktryggleik

Arbeidet med kommunedelplan for trafikktryggleik vart slutført i 2014 og planen vart vedteke tidleg i 2015.

Kommunedelplan for helse og omsorg

Planarbeidet starta opp i 2013 og vart halde fram i 2014 med interne innspelprosessar og offentleg høyring. Planen vil bli ført fram til vedtak våren 2015.

Tettstadsutvikling Beitostølen

Arbeidet med tettstadsutvikling fortsette i 2014. Det vart gjennomført studietur til Hallingdal og det vert gjennomført prosessar for å engasjere ulike aktørar i prosessar for å utvikle Beitostølen som tettstad.

Kommunale beredskapsplanar

Planavdelinga har også i 2015 hatt ansvar med å oppgradere dei kommunale beredskapsplanane og ROS-analysane.

Tiltaksanalyse Vassområde Valdres

Planavdelinga har vore engasjert i vassområdearbeidet ved å ha gruppeliar for arbeidsgruppa med ansvarsområde vatn, avlaup og forureining. Lokal tiltaksplan vart ferdigstilt i 2014 og denne er implementert i den regionale forvaltningsplanen som er utarbeidd. Regional forvaltningsplan vil bli vedtatt i 2015.

Reguleringsplanar

Planavdelinga har gjennomført endring av reguleringsplanane for Lidar skule, Rogne skule og Rogne barnehage med tilkomstvegar, Løkjeskogen, Brennebakkin og Grønolslie.

Teknisk plan vatn- og avlaup Grønolslie

Planavdelinga har utarbeidd plan og kravspesifikasjon for privat utbygging av kommunale hovudleidningar til hytteområdet Grønolslie.

Teknisk plan vatn- og avlaup Størrtjednlie

Planavdelinga har utarbeidd plan og kravspesifikasjon for privat utbygging av kommunale hovudleidningar til utbyggingsområdet Størrtjednlie på Beitostølen

Teknisk plan vatn- og avlaup Lidar - Sælid

Arbeidet med å projektere VA-leidningar mellom Lidar skule og Sælid fortsette i 2014.

8. Opplæring og kultur

8.1. Grunnskulen

8.1.1. Mål

Skulane skal vere over snittet i landet på ulike målingar.

Skulane skal gje borna ein trygg oppvekst med like mulegheiter til utvikling. (Det vil m.a. seie at skulane i Øystre Slidre skal ha eit psykososialt miljø der ingen opplever mobbing, diskriminering, vold eller rasisme.)

8.1.2. Måloppnåing

Resultat av nasjonale prøver i lesing, rekning og engelsk på 5., 8. og 9. årstrinn hausten 2014

Nasjonale prøver måler grunnleggjande ferdigheiter i lesing, rekning og engelsk, men måler ikkje kunnskapsnivået slik som standpunkt- og eksamenskarakterar. Målsettinga er å ha betre resultat enn landsgjennomsnittet. Skalaen for resultata vart endra frå hausten 2014 og skal vere slik at ein kan samanlikne frå år til år. Det nasjonale snittet ligg på 50 skalapoeng på den nye skalaen og talet i parentes fortel om stor eller lita sikkerheit i målingane. Stort tal gjev stor usikkerheit p.g.a. få elevar.

Nasjonale prøver 5. trinn

	ØSK	Oppland	Nasjonalt
Engelsk	50 (3,8)	49 (0,4)	50 (0,1)
Lesing	51 (3,7)	49 (0,4)	50 (0,1)
Rekning	49 (3,3)	49 (0,4)	50 (0,1)

Tabellen over viser at gjennomsnittet av elevane på 5. trinn i ØSK scorar høgre enn landet i lesing og likt med landet i engelsk. I rekning scorar snittet av elevane i ØSK under snittet i landet. Det har over fleire år vore systematisk oppfylging av leseferdigheitene til elevane, kanskje ser vi no resultatet av dette arbeidet. Frå hausten 2015 skal det i barneskulane gjennomførast kompetanseheving i rekning i alle fag, og lærarane skal arbeide systematisk med rekning skuleåret 2015-16. Det vert og sett av ressursar til ein lærar på kvar skule som skal ha eit ekstra ansvar for å drive dette utviklingsarbeidet.

Nasjonale prøver 8. trinn

8. trinn	ØSK	Oppland	Nasjonalt
Engelsk	45 (3,3)	49 (0,4)	50 (0,1)
Lesing	49 (3,3)	50 (0,4)	50 (0,1)
Rekning	49 (2,6)	49 (0,4)	50 (0,1)

Tabellen over viser at snittet av elevane på 8. trinn i ØSK scorar under landet på alle dei tre nasjonale prøvene, spesielt er resultatet i engelsk svakt. Skulen er ikkje fornøgd med resultatet og analyserer no prøvene nøyne for å finne ut kva område elevane må arbeide ekstra med. Det er og ein dialog mellom barneskulane og ungdomsskulen for å sikre kvaliteten på den undervisninga som vert gjeve.

Nasjonale prøver 9. trinn

9. trinn	ØSK	Oppland	Nasjonalt
Lesing	55 (3,0)	53 (0,4)	54 (0,1)
Rekning	56 (3,5)	53 (0,4)	53 (0,1)

Tabellen over viser at snittet av elevane på 9. trinn i ØSK scorar høgt over landet i både lesing og rekning. Dette er eit resultat skulen er svært stolt over.

Resultat for 10. årssteg i eksamen i norsk og matematikk våren 2014

Alle elevane kom opp til skriftleg eksamen, fordelt på faga norsk og matematikk. Karakterskalaen går frå ein til seks, der seks er beste karakter.

Eksamenskarakterar

	ØSK 2011	ØSK 2012	ØSK 2013	ØSK 2014	Oppland 2014	Landet 2014
Norsk hovudmål	0,0	3,3	3,6	3,4	3,4	3,4
Norsk sidemål	0,0	3,3	3,4	3,4	3,0	3,1
Matematikk	3,4	0,0	3,3	3,2	2,9	3,0

Tabellen over viser at elevane i ØSK scorar over landet både i matematikk og norsk sidemål. I norsk hovudmål scorar elevane i ØSK likt med landet. Sjølv om resultatet i matematikk er dårligare enn i 2013, er skulen likevel godt fornøgd med å ligg 0,2 over landsgjennomsnittet.

Grunnskulepoeng er eit mål for det samla læringsutbytte for elevane som får sluttvurdering med karakter. Karakterane vert brukt som kriterium for opptak til vidaregåande skule. Grunnskulepoeng er rekna ut som summen av dei avsluttande karakterane til elevane, delt på talet på karakterar og multiplisert med 10.

Grunnskulepoeng

ØSK 2011	ØSK 2012	ØSK 2013	ØSK 2014	Oppland 2014	Landet 2014
38,1	40,6	41,7	39,8	39,7	40,4

Tabellen over viser at grunnskulepoeng i ØSK går ned og ligg under landet, men over gjennomsnittet i Oppland. Grunnskulepoenga varier ein god del frå år til år. Skulen er oppteken av å sikre rett nivå på standpunktcharakter og arbeider systematisk med dette.

Elevundersøking

7. trinn	ØSK 2013-14	ØSK 2014-15	Oppland 2014-15	Nasjonalt 2014-15
Trivsel	4,3	4,4	4,4	4,4
Støtte frå lærar	4,3	4,4	4,5	4,4
Støtte frå heimen	4,2	4,6	4,4	4,4
Fagleg utfordring	3,9	4,5	4,1	4,0
Vurdering for læring	3,8	4,2	4,0	3,9
Læringskultur	4,1	4,4	4,2	4,1
Meistring	4,0	4,2	4,1	4,1
Motivasjon	4,1	4,2	4,0	4,0
Elevdemokrati og medverknad	3,7	4,2	3,8	3,8
Felles reglar	4,1	4,3	4,3	4,3
Mobbing på skulen	1,3	1,3	1,3	1,2
Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent)	*	7,3	4,9	4,8

Barneskulane scorar for det meste over eller likt nasjonalt nivå. Det er svært gledeleg at det er så høge score på indikatorane, støtte frå heimen, vurdering for læring og læringskultur, for vi veit at desse indikatorane er viktig for læring. Når det gjeld mobbing er resultatet dårlegare enn nasjonalt nivå. Dette skuldast to mobbesaker, ei på kvar barneskule, som det har vore og fortsatt vert arbeidd med.

10. trinn	ØSK 2013-14	ØSK 2014-15	Oppland 2014-15	Nasjonalt 2014-15
Trivsel	4,0	4,2	4,2	4,2
Støtte frå lærar	3,9	4,0	4,0	4,0
Støtte frå heimen	4,1	3,8	3,9	3,9
Fagleg utfordring	4,3	4,3	4,2	4,2
Vurdering for læring	3,5	3,2	3,3	3,2
Læringskultur	3,9	3,8	3,8	3,7
Meistring	4,1	4,0	3,9	4,0
Motivasjon	3,5	3,5	3,5	3,5
Elevdemokrati og medverknad	3,7	3,4	3,3	3,2
Felles reglar	3,7	3,7	3,9	3,9
Mobbing på skulen	1,4	1,2	1,3	1,2
Utdanning og yrkesrettleiing	3,3	3,6	3,9	3,8
Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent)	7,3	2,3	4,6	4,7

Ungdomsskulen scorar for det meste over eller likt nasjonalt nivå. Det er svært gledeleg at det er så høge score på indikatorane «vurdering for læring» og «læringskultur», for vi veit at desse indikatorane er viktig for læring.

Når det gjeld støtte frå heimen, er resultatet litt under nasjonalt nivå. Det vil i tida framover satsa ekstra på å få til eit godt samarbeid heim-skule m.a. for at foreldra skal engasjere seg i skulen og læringsarbeidet til eleven.

Resultatet på indikatoren utdanning og yrkesrettleiing ligg i ØSK under nasjonalt. Dette kan skuldast at yrkesrettleiinga på skulen er lagt til våren og undersøkinga var gjort på hausten. Det vert og vurdert å endre noko på organiseringa av faget utdanningsval.

Skulen meiner at det er felles reglar på skulen, men at elevane har ulik forståing av spørsmålet, difor eit låg scoring.

8.1.3. Tiltak i 2014 for å oppnå mål

- 1) Alle skulane gjennomfører kompetanseutvikling innan tema ”Leiing av læring” i 2014-15.
Modulane var desse:
 - a) Utvikling av god læringskultur
 - b) Forventning, mestring og motivasjon
- 2) Systematisk oppfølging av resultata i det nasjonale kvalitetssystemet på skulane, på desse nivåa: lærar, foreldre, rektor og kommunalsjef.
- 3) Det er lagt spesielt vekt på systematisk kartlegging og oppfølging av elevar i den grunnleggjande ferdigheita lesing. Øystre Slidre ungdomsskule har og rekning i alle fag som utviklingsområde.
- 4) Lærarane har lært å bruke verktøyet for pedagogisk analyse og har arbeidd spesielt med korleis ein skaper gode relasjoner til elevane.

Spesialundervisning

	Øystre Slidre				Gr.2	Oppland	Landet
	2011	2012	2013	2014	2014	2014	2014
Andel elevar i grunnskulen som får spesialundervisning	9,2	11	10,4	9,5	9,1	7,6	8,0
Andel timer til spesialundervisning av lærartimer totalt	22,3	25,2	19,4	18,8	17,1	16,2	17,3

Tabellen viser ein liten nedgang i talet på elevar som får spesialundervisning. Dette skuldast m.a. at det vart fleire elevar med spesialundervisning som gjekk ut frå ungdomsskulen enn det kom nye elevar inn med spesialundervisning.

Del av timer som vert brukt til spesialundervisning har gått ned med 0,6 prosentpoeng. Dette skuldast m.a. at nokre elevar har fått vedtak om mindre timer og at fleire elevar har fått tilbod innan same ramma.

Rådmannen meiner det er nødvendig å vurdere korleis ein brukar ressursane til beste for både sterke og svake elevar. Skulane har høg lærartettleik og har ein ekstra ressurs som skal brukast til tidleg innsats på 1.-4. trinn, målet er at flest muleg av elevane skal få tilbod innan den ordinære undervisninga.

Arbeidet i skulane

- Vi har eit stabilt lærarkollegium med høg fagkompetanse. Utskifting på grunn av alder skjer i nokon grad på alle skular. Dette skuleåret har det vore tilsett nokre få lærarar utan lærarutdanning
- Vi har eit godt kvalitetssikringssystem for å sikre god grunnskuleopplæring og måle kvalitet
- Det vert arbeidd for at fleire elevar skal få tilpassa undervisning i staden for spesialundervisning. Ved bruk av eit kartleggings- og analyseskjema vert fokuset flytta frå eleven sine vanskar til læringsmiljøet
- Undervisninga har fokus på læringsutbytte med særleg vekt på grunnleggjande ferdigheter i lesing og rekning
- Nasjonale prøver er eit godt verktøy for vurdering av elevane og evaluering som gjev grunnlag for vidareutvikling gjennom:
 1. Meir informasjon på tvers av skulane- barneskulane og ungdomsskulen
 2. Større fokus på læringsresultat

3. Resultata er grunnlaget for å tilpasse undervisninga
4. Målretta satsing på område der vi over tid har låge scor på nasjonale prøver gjev gode resultat

8.2. Barnehagar

8.2.1. Mål

- Ha eit miljø som gjev trygge, glade, sjølvstendige og skapande barne og unge
- Garantert barnehageplass etter fylt eitt år
- Ein god bustadkommune

8.2.2. Målloppnåing

- Alle som ynskjer barnehageplass, får plass etter fylte eitt år
- Vedtak om utvida opningstid i barnehagane frå 9,5 t per dag til 10,0 t per dag frå 15.08.15

8.2.3. Tiltak i 2014 for å oppnå mål

- Har teke i bruk nytt kartleggings- og analyse skjema på læringsmiljø for å ha fokus på læringsmiljøet når det er bekymring for utviklinga til eit barn.
- Har auka lønsbudsjettet for å kunne utvide opningstida i barnehagane utan at bemanningstettheita vert redusert

8.2.4. Tenester og oppgåver i tenesteområdet

Kommunen har full barnehagedekning. Hovudopptaket er i februar, men det vert teke inn nye barn gjennom heile året. Alle som treng barnehageplass får plass så snart det er sikra nok personale.

Kommune har slik bemanning: ein tilsette for ei gruppe på seks barn over tre år. Dersom barna er under tre år, er det ein vaksen på ei gruppe på tre barn

Dei tilsette i barnehagane har høg kompetanse og mykje erfaring.

Barnehagane i Øystre Slidre driv svært fleksibelt med tanke på både brukarar og tilsette

8.2.5. Arbeidet i barnehagane

- Det vert arbeidd bevisst for å styrke språkutviklinga til barna. Barnehagane har tek i bruk Utdanningsdirektoratet sin rettleiar om arbeidet med språk i barnehagen. Arbeid med språk skal vere ein naturleg del av det daglege samveret med barna. Alle situasjonar i kvardagen og aktivitetar skal gje barna gode mulegheiter til å vere språkleg aktive
- Det er viktig med ekstra innsats der barn har ei forsinka språkutvikling. Til dette arbeidet har barnehagane ein ressurs på 20 %. I tillegg kan ein få hjelp av logoped tilsett i PPT, dersom det er behov for det. Logopeden gje rettleiing til dei som arbeider i barnehagane
- Dei tilsette har hatt ekstra stor merksemd på omsorg. Omsorg i barnehagen handlar både om relasjonen mellom personalet og barna, og om barna si omsorg for kvarandre. Å gje barn mulegheit til å gje kvarandre og ta imot omsorg, er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse, og det er eit viktig bidrag i eit livslangt læringsperspektiv
- Alle barn skal trivast i barnehagen, dette er dei vaksne sitt ansvar. Dei tilsette brukar både observasjon og samtale for å vere sikre på at barna trivest
- Aktive barn i naturen er framleis viktig. Barnehagane legg vekt på å vere mykje ute og ha ulike aktivitetar gjennom heile året. Nærmiljøet er ein viktig arena som barnehagane nyttar seg mykje av

8.2.6. Privat barnehage

Heggebø barnehage er godkjent for 24 plassar for barn i alderen 1-5 år. I 2014 var det kommunale tilskotet til Heggebø barnehage på 2 053 383 kr, fordelt på drifts- og kapitaltilskot.

8.3. Kultur

8.3.1. Viktige saker i 2014:

- Kulturprisen tildelt Hallgrim Hansegård og frivilligpris til Audny Jørstad
- Ungdomsklubben er godt besøkt
- Stølsveko, ei aktivitetsveke for born, populært og veldig bra tiltak
- Kulturskulen har høg kvalitet og stabilt elevtall
- Biblioteket er bra besøkt og har høgt utlån
- Frivilligcentralen har stor aktivitet
- Fjellstafetten er ein årleg suksess.

8.3.2. Mål og måloppnåing

Utdrag frå mål:

- Skal ha eit oppvekstmiljø som gjev trygge, glade sjølvstendige og skapande barn og unge
- Skal arbeide for eit breitt tilbod innan friluftsliv, kultur og idrett
- Barna skal få mulegheit til utvikling
- Kommune skal ha eit variert tilbod både i arbeids- og fritidssituasjonar
- Skal stimulere til frivillighet, spesielt overfor eldre, både heimeverande og i institusjon

Hovudmål kultur:

Stimulere til møteplassar innanfor kulturlivet. By innbyggjarane eit mangfald av kulturtilbod, kulturell og kunstnarisk impuls, innsikt og kompetanse.

Måloppnåing:

Dei ulike måla går over i kvarandre. Omtalen under viser at måla i stor grad er nådde.

Øystre Slidre kulturskule

Kulturskulen har dette året hatt 200 elevar fordelt på enkeltundervisning og grupper. I år har dansetilbodet teke seg veldig opp. Vi har 5 dansegrupper, fordelt på alle aldrar og det nyaste nye er ei ballettgruppe med born frå 3-5 år.

Det er stor aktivitet og mange konserter gjennom året. Ventelista er på om lag 15 elevar, hovudsakleg på gitar og slagverk.

I april gjekk tre kommunar, Nord-Aurdal, Øystre og Vestre Slidre, saman om ei stor førestelling som heitte «Babels tårn». Denne storsatsinga vart framført i kulturhuset på Fagernes og vart veldig vellukka.

Høg kvalitet og smittande engasjement i alle ledd pregar kulturskulekvelden, og det er godt samarbeid mellom kulturskule og barnehage/grunnskule, helse og frivillige lag og organisasjonar.

Øystre Slidre folkebibliotek

Øystre Slidre folkebibliotek består av hovudbiblioteket på ØSUS og to skulebibliotekfilialar på Lidar og Rogne skular. Besøket auka og det totale utlånet har gått opp. Nye heimesider og ei e-bok-utlånsløysing er lansert i år.

Idrett, friluftsliv og kulturarrangement

Fjellstafetten vart arrangert for 12. gong, med 15.563 namn i bøkene. Kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet vart rullert, og spelemiddelordninga utløyste 1 søknad på ordinære anlegg og nærmiljøanlegg. 17.mai vart eit vellukka arrangement, i tillegg til ein sommersymfonikonsert og ein kulturveld på Tingvang med utdeling av kulturpris og frivilligpris.

Øystre Slidre frivilligsentral

Øystre Slidre Frivilligsentral har stor aktivitet innan frivillig sektor og saman med frivillige lag og organisasjonar utgjer dette eit allsidig tilbod for innbyggjarane i Øystre Slidre.

I 2014 har Frivilligsentralen hatt 71 enkeltfrivillige knytt til aktivitetar og oppdrag på sentralen, og 14 faste aktivitetar og fleire enkeltarrangement. Sentralen har samarbeid med Småjobbsentralen (SJS) om fordeling av hjelpeoppdrag for eldre og uføre.

Ulike arrangement

«Den kulturelle skulesekken» er viktig kulturformidling til grunnskuleelevarne. I tillegg til produksjonane vi får gjennom ordninga, kjøper vi lokale produksjonar. Vi fekk kriblemidlar til å utvikle kabareten i 10.klasse.

«Den kulturelle spaserstokken» er viktig kulturformidling til eldre og har hatt 6 konsertar.

Tingvang

Festsalen blir oppgradert og speilvegg til danseundervisning er kome opp dette året. Måling av tak og vegger, samt skifte av omnar er planlagt og bestilt.

Kulturtildskot

Det er gjeve kommunalt kulturtildskot slik:

Idrett	347.000
Friluftsliv	37.000
Akt barn og ungdom	124.400
Musikk og andre kulturtiltak	353.850

Kyrkja og andre trussamfunn:

Øystre Slidre Kyrkjelag fellesråd	3.006.000
Andre religiøse trussamfunn	85.000

Ungdom

Furustrand Ungdomsklubb held ope kvar fredag i skuleåret, og er eit rusfritt tilbod til ungdom frå 8. klasse til 19 år. Gjennomsnittleg 55 ungdommar møter kvar gong. Klubben har arrangert ulike arrangement og aktivitetar, m.a. sumobryting, rockeklubb med lokale band, biljardturneringar m.m. Ski – og snowboardkonkuransen fm. Big Air.

Mekkeverkstaden vart opna i desember 2013, og har samla opp mot ti ungdommar kvar kveld, primært på mopedar. STABEN (dei frivillige ungdommane på klubben) er ei sentral brikke for den positive utviklinga til ungdomsklubben.

Ungdomsrådet hadde til saman 9 møte i 2014 og arbeida med saker som lokale til ny ungdomsklubb, samfunnssdelen i kommuneplanen, og arealdelen i kommuneplanen.

UKM vart arrangert i kulturhuset på Fagernes i februar, med om lag 40 sceneinnslag og 15 kunstinstnslag. Bra deltaking frå ØS.

Oppsummering

Bibliotek, ungdomsklubb og frivilligsentral skapar varierte tilbod og gode møteplassar. Kulturskulen driv opplæring, bygger identitet og meistring. Heile kulturavdelinga skapar lokal fellesskapskjensle og er limet som bygger opp og tek vare på lokalt kulturliv, tilrettelagt av kreative og entusiastiske kulturarbeidrarar.

9. Helse og omsorg

9.1. Viktige saker og hendingar i 2014

Rådmannen i Vestre Slidre vende seg til Øystre Slidre kommune med spørsmål om vi kunne frigje kommunalsjef for Helse og omsorg til å fylle delar av den ledige stillinga som Helse- og velferdssjef. Øystre og Vestre Slidre kommunar utarbeidde ei avtale der kommunalsjefen gjekk inn i 40 % av den ledige stillinga i Vestre Slidre. Avtala vart gjort gjeldande f.o.m. 01.10.14 t.o.m. 01.04.15.

- Trimrommet i underetasjen av legesenteret vart opna 20.05.14. Tilbodet har vore svært populært og det er ved årsskiftet 2014/15 omlag 200 personar som har teikna abonnement.
- Det er oppretta barneavlastningsbustad i Miljøtenesta, lokalisert til Brennebakkin 3.
- Legetenesta fekk installert sjølvbetjent betalingautomat, som avlastar for hjelpepersonellet på kontoret.
- Arbeidstilsynet har gjennomført tilsyn av tenestane i heimetenesta, sjukeheimen og miljøtenesta i 2014.
- IHT har starta ein prosess med å innføre kvardagsrehabilitering/meistring som ei førebyggande teneste.

9.2. Mål

Følgjande av kommunen sine delmål har spesiell relevans for området Helse og omsorg:

Vekst i kvalitet

- Øystre Slidre kommune skal, gjennom effektiv ressursbruk tilby tenester som i kvalitet og innhald tilfredsstiller innbyggjarane og gjestene sine grunnleggande behov.

Alle skal med

- Øystre Slidre kommune skal ha eit oppvekstmiljø som gjev trygge, glade, sjølvstendige og skapande barn og unge.
- Øystre Slidre skal vere ei god bu- og arbeidskommune, med variert tilbod både i arbeids- og fritidssituasjon
- Øystre Slidre kommune skal stimulere til frivillig innsats, spesielt overfor eldre, både heimeverande og i institusjon.

Offensiv organisasjon

- Øystre Slidre kommune skal vere ein og serviceorientert organisasjon som er brukar- og serviceorientert.

Folkehelse, omsorg og sosiale tenester

- Øystre Slidre skal vere over snittet i landet på alle felt knytt til folkehelse, omsorg og sosiale tenester. Øystre Slidre skal gjennom strategisk arbeid på tvers av sektorar vere betre enn snittet i landet på alle punkt i folkehelseprofilen. Kommunen skal gjennom eigne tenester og regionalt samarbeid syte for at våre innbyggjarar får muligkeit til ein sunn livsstil, med tryggleik for at ein får den hjelpa ein treng når ein treng det.

9.2.1. Miljøtenesta

Tiltak for å nå mål i 2014

- Styrke budsjettet med midlar til avlastande tiltak for heimebuande brukarar.
- Utarbeide reguleringsplan for området frå brannstasjonen til og med dei gamle trygdebustadane på Brennebakkin 3.
- Innarbeide økonomisk inndekning for å bygge 4-5 bustader i planperioden.
- Betre den faglege og etisk kompetansen gjennom interne kurs fastsett i eit årshjul for helse- og omsorgsavdelingane.
- Ta i bruk aktuelle E- læringsprogram.
- Rokere personale med ynskjeleg kompetanse innan avdelingane i kommunen.
- Gjere om ledige stillingar til heimlar med krav 3-årig høgskuleutdanning

Kommentarar til måloppnåing:

Dei to bustadene som er vedteke bygd på Brennebakkin er ikkje oppført i 2014, då Fylkesmannen har pålagt kommunen å regulere om området til institusjonsføremål. Reguleringsplanen er utarbeid i 2014. Mangel på bueiningar på området er ei utfordring for tenesta, då pågangen av nye brukarar er større enn det vi klarer å busette.

Det er gjennomført fleire endringar i brukargruppa i Miljøtenesta i 2014. Mellom anna ved at ei leilegheit vart ledig, fekk vi etablert bustad for avlasting for born og unge på Brennebakkin.

Personalressursar blei frigjort då førr brukaren av denne leilegheita flytta, desse er nytta vidare i avlastinga.

Miljøtenesta har tidleg i 2014 integrert eit omfattande tiltak ved omplassering av tenester frå IHT. Det er ein auke i etterspørsele av tenester frå Miljøtenesta til menneske med psykiske lidingar, og for avlasting til born og unge.

I 2014 har Miljøtenesta auka den vernepleiefaglege kompetansen med 2 stillingar. Den eine ved overføring frå IHT, og den andre ved omgjering av heimel ved ledig stilling.

Det vart gjennomført brukarundersøking i 2014, den syner at både brukarar og pårørande er nøgde med tenestane dei tek i mot.

Miljøtenesta hadde tilsyn av Arbeidstilsynet i 2014.

9.2.2. IHT – Institusjon og heimebaserte tenester

Avdelinga består av:

- Øystre Slidre Sjukeheim
- Heimesjukepleie
- Praktisk bistand/heimehjelp

Planlagde tiltak for å nå mål i 2014

- Auke talet på bustader med heildøgns pleie og omsorg
- Tiltak for å betre samordninga av tilgjengelege ressursar
- Satsing på utvikling av fagleg og etisk kompetanse
- Etablere koordinerande eining.
- Tilby treningstilbod til utsette grupper. Dei fleste fall hos eldre skjer innandørs i eigen heim, og fører ofte til brot og innlegging på sjukehus som seinare krev opptrenings i kommunen og kanskje sjukeheimspllass.

- Vi må arbeide vidare med tildeling av tenester, få til gode kartleggingar, og dermed gje betre og tilpassa tenester.
- Heimetenesta skal fortsetja med prosessen som starta med nettverksmøter og dialog med tilsette med mål om eit *endå* betre arbeidsmiljø og virke positivt i forhold til fråvær.

Kommentarar til måloppnåing:

- Institusjon- og heimebaserte tenester har med endra leiarstruktur fått auka fokus på heilskapleg pasientforløp og auka fokus på saumlause tenester. Dette set pasienten og pasientforløpet meir i fokus.
- All samhandling med Sykehuset Innlandet går via elektroniske meldingar. Tok i mot 1030 elektroniske meldingar i 2014
- Hausten 2014 vart det utdanna seks rettleiarar innan IHT i tverrfagleg intervensionsmodell ved utfordrande åferd ved demens.
- IHT ser fleire gode resultat i pasientbehandling i forbindelse med det pågåande samhandlingsprosjektet med alderspsykiatrisk avd. Sykehuset Innlandet
- All undervisning og kompetanseheving er felles, om ein har sitt daglege arbeid i heimetenesta eller på sjukeheimen.
- Det var gjennomført brukar- og pårørandeundersøkingar innan Institusjon- og heimebaserte tenester og tiltak er sett i verk etter tilbakemeldingar
- Fleire tilsette som arbeider turnus både på dag/kveld og natt har fått auka fast stilling ved stillingsutviding.
- Kjøkkenet på sjukeheimen har fått auka produksjonskapasitet etter innkjøp av ny dampkokaromn.

Fakta om drift i 2014:

- Sjukeheimen har 43 plassar
- Belegg 97,99 %
- Utskrivingar i 2014:
 - Eigen heim 30
 - Dødsfall 17
 - Frå korttid til langtidsopphald 9

Per 31.12.14 var samansetjinga på sjukeheimen slik:

- 9 menn
- 34 kvinner
- 9 pers mellom 85 -89 år
- 17 pers 90 +

9.2.3. Helseavdelinga

Avdelinga består av:

- Administrativ leiing
- Legetenesta
- Helsestasjon
- Fysioterapi

- Frisklivssentralen/folkehelsekoordinator
- Arbeid og Aktivitet
- Psykisk helseteneste

Planlagde tiltak 2014:

- Etablere tilpassa dagtilbod for dei som ikkje er i målgruppa for dagtilbod i Vindestogo
- Vindestogo blir auka med ein 50 % stilling som aktivitør, og vil frå nyttår ha ei bemanning på 100 % stilling.
- Det er sett av midlar til å etablere sansehage ved Vindestogo. Sansehage er eit avskjerma uteområde med eit innhald som skal bidra til å styrke sanseopplevelingane for demente.
- Skifte ut lastebilen i Skogprodukt. Det blir kjøpt inn ein sju-seter med lasteplan og kran/vinsj, då denne blir brukt til å transportere ved frå skogen til foredling, samt utkjøring av ferdig produkt til kundane.
- Ferdigstille innreiing av underetasjen på legesenteret for få etablere rom for Frisklivssentralen. Dette blir eit trimrom som skal kunne nyttast for alle, anten med rettleiing av frisklivscoordinator, eller som eigentrening. Prosjektet er lagt ut på anbod okt. 2013, og forventa ferdigstilling er vinter 2014.
- Helsestasjonen blir styrka med midlar for å skifte ut kontormøblement og utstyr.
- Det er lagt inn midlar for å refundere legane for bruk av medisinsk forbruksmateriell for turnuslege.
- Legetenesta blir styrka med 50 % stilling som helsesekretær.

Kommentar til måloppnåing:

- Har allereie Skogprodukt, Aktivitetshuset og Arken som faste dagtilbod. Tilboden «Aktivtetsstogo på Moatunet» vart avvikla og Vindestogo vart oppretta og spissa mot heimebuande personer med demens. Behovet for eit tilbod til andre eldre er det nok eit visst behov for, men det vart ikkje sett av pengar i budsjettet i Helseavdelinga til dette formålet. Frivilligcentralen som ligg innanfor Kultur, har hatt tilbod gåande som «Fredagskafeen, Bøndingen» og dansekveldar med levande musikk.
- Arbeid og aktivitet fekk auka bemanninga på Vindestogo med 50 % stilling, som sikrar tryggare tilbod og auke i dagar tilboden er ope.
- Med hjelp av statlege midlar, arbeidskraft frå Skogprodukt, Teknisk drift og personalet ved Vindestogo er sansehagen nesten ferdig.
- Skogprodukt fekk bytta lastebil og sett den nye i stand for bruksområdet. Påbygg med forsterkning, vinsj og staker er gjort av tilsette i kommunen. Kran vart ikkje aktuelt å montere pga. kostnad og tryggleik.
- Treningsrommet på Heggenes vart opna på vårparten og straumen av folk som vil trenre er stor. Treningskort med tilgangsstyring er ordna og ved utgangen av året er det selt over 200 kort.
- Helsestasjonen har fått bytta ut kontorpultar og stolar, og har no ergonomisk tilfredstillande kontormøblar. To nye sjukepleiarar er tilsett på Helsestasjon der den eine er i gang med helsesøsterutdanning.
- Legetenesta fekk permanent auka bemanning i hjelpepersonellet med 50 % stilling.
- Folkehelsekoordinator og frisklivsrettleiar koordinerer mange personar og aktivitetar, og er ein del av eit stort nettverk både lokalt og regionalt. Av konkrete tiltak i 2014 kan nemnast: 6

treningsgrupper på dagtid/ettermiddagstid, formidling av treningskontakt, individuelle treningsprogram, kosthaldsrettleiing, prosjektet "Stølsveko", prosjektet "Aktiv Ung", skiltprosjektet i Valdres 2011-2014, kloppeprosjektet i Valdres 2012-2015, trimkonkurranse, Fjellstafetten, Vinterstafetten og guida fjelltur og skiturar.

9.3. Utfordringar i området for helse og omsorg

Det er press på institusjonstenestane våre, og i 2014 hadde sjukeheimen eit belegg på 98 %. Dette er høgt, og statistikken viser at dei som er innlagt på sjukeheimen har eit markant lågare funksjonsnivå enn tidlegare. I tillegg er det slik at fleire av dei som har omsorgsbustader i kommunen er i kategorien heildøgns pleietrengande. Dette bidreg til eit ytterlegare press på institusjonstenestane, og det er no naudsynt å vurdere å styrke bemanninga av dei dei omsorgsbustadane der det ligg til rette for dette, for å kunne gje heildøgns pleie og omsorgstenestar i eigen bustad.

Dei fem romma i underetasjen på sjukeheimen er fortsatt i drift. Det er ynskjeleg å erstatte desse ved m.a. å bemanne opp omsorgsbustader, og bruke ledige bustader på Øvre Moen til avlastningsplassar.

Det er en endringar i Samhandlingsreforma frå 01.01.2015. I korttekst betyr dette at medfinansieringsansvaret vårt der vi finansierte 20 % av kostnadane for behandling av somatiske diagnosar er teke vekk. Betalingskravet for utskrivingsklare pasientar er ikkje fjerna, men heller skjerpa inn i forhold til tidsfristar. I tidligare samarbeidsavtaler med Sykehuset Innlandet låg det til grunn ei felles forståing av at kommunane hadde 24 timer på seg etter pasienten blei meldt til kommunen før betalingsplikten vart gjort gjeldane. I dei ny avtalane er dette teke bort og betalingsplikta oppstår i det augneblink pasienten blir meldt til kommunen. Dette set helse- og omsorgstenestane våre ytterlegare under press.

Ei anna endring i Samhandlingsreforma er at behandlingstaket i sjukehusa no er teke vekk, og sjukehusa kan noe auke behandlingstakta i den grad dei finn det ynskjeleg. Om dei skal behandle fleire utan å auke talet på behandlingsplassar vil det kunne slå ut i liggedøgnstatistikken. Det er ei fare for at pasientane i endå større grad enn no vil bli skrivne ut med komplekse problemstillingar som kommunane sitt hjelpeapparat må takle. Det kan også føre til at det blir ein auke i såkalla «svingdørspasientar».

Planlagde utbyggingar i Miljøtenesta er endå ei gong påkлага til Fylkesmannen. Dette bidreg til eit vakuum når det kapasitetsauke i denne tenesta.

10. Tekniske tenester

Område tekniske tenester omfattar:

- Egedomsforvaltning
- vedlikehald av kommunale bygg
- kommunale vegar
- tenester innan vatn og avløp
- brann og feievesen.

Det er ein del endringar i tenestenivået frå tidlegare år. Det er tilsett ny teknisk leiar i kommunen. Teknisk avdeling har dei siste åra hatt ei underbemannning innanfor området veg, vatn og avløp. Det er no tilsett ein avdelingsleiar på veg, vatn og avløp (VVA). Totalt sett er avdelinga godt tilgjengeleg, både på telefon og etterkvar er også fleire meir faste brukarar av e-post. Vaktordninga innanfor VA-tenesta gir 100 % tilgjenge for publikum.

10.1. Viktige saker og hendingar i 2014

- Det var ei stor uføresett hending i 2014. Den delen av Rogne barnehage som skulle være ein del av den nye barnehagen kollapsa. Det vart heldigvis ikkje nokon personskade.
- Det «nye helsehuset» blei ferdigstilt og opna for bruk i september. Det har våre stor interesse for å få kort og få tilgang til treningsrommet.
- Asfaltering av veg er gjennomført i Vindevegen og Stølslie.
- Huset i Moavegen 2 vart riven i desember 2014. Det er sanert i samsvar med gjeldande lover og reglar
- Det er bygd mur og parkering ved omsorgsbustadane i Krøsshaugen.
- Volbu skule er overteken av velforeininga i Volbu. Låven vart brukt til brannøving. Avfall er bortkøyrd og sanert etter gjeldande lover og forskrifter.
- Det var mykje snøfall i vinter, og det har blitt brøyta mange fleire timer enn det som var estimert i budsjettet.
- Det vart starta ENØK-tiltak i Tingvang samfunnshus, som vil bli ferdigstilt i 2015. Det vil også bli gjennomført noko oppussing av salen.
- Kjøp av tomt, og bygging av mur ved brannstasjon på Beitostølen.

Mål og måloppnåing

Det blei tilsett ny teknisk leiar i juni 2014. Det har sidan blitt arbeid med å implementera dei overordna mål i avdelinga. Av dei fem overordna måla som gjeld kommunen er det mange som kan passe inn i avdelinga Teknisk drift. Detta vil ein koma meir tilbake til i 2015. Ved planlegging og utøving av dei tenestene som Teknisk drift har ansvar for, har det derfor blitt teke omsyn til føringane som ligg i hovudmåla. Kommunen skal søke å levere gode og sikre tenester på alle område.

10.2. Kommunale eigedomar

Består av:

- Kommunale tomteområde
- Kommunale bygg
- Vaktmeisterteneste

- Reinhaldsteneste
- Kommunale vegar
- Kommunale tomteområder

Øystre Slidre kommune har byggefelta Solhauglie, Beitothagin, Klyppemyrhaugen og Løkjisskogen. Det er selt ei tomt i Solhauglie i 2014. Men det er i tillegg vidareseld 2-3 tomter i Solhauglie. (Det vil si at dei som har kjøpt tomt ikkje skal byggje likevel, og har selt dei vidare). Vidare har ØSK seld ei tomt i Beitothagin, men der blir skjøte gjøye i 2015. Det vil bli meir fokus på sal av tomter i 2015. Det er danna ei gruppe i kommunen for å sjå på marknadsføring og salsrutinar.

Kommunale bygg og vaktmeistertenester

Kjellaren i helsehuset vart bygd om. Dette er no eit trimrom til allmenn bruk. Det har vore stor interesse for dette, og det er mykje i bruk. Ved Rogne skule har det vorte sett opp gjerde rundt leikeplass, samt måla og vedlikehalde ein del av skulen innvendig. Deler av skiløypa (skileiken) til idrettslaget ved Rogne skule har hatt problem med snøsmelting, då det er lagt røyr til biovarme der. Dette er no etterisolert. Brennebakkin er måla utvendig og det er blitt ein farge på heile tunet.

Ved aktivitetshuset har det blitt rydda på baksida ned mot elva. Det er no gjort grunnarbeid og støypt ei betongplate, og i 2015 vil ein bygge tak og vegg for å kunne bruka det som lager for kommunen sitt utstyr. I tillegg er det demontert tak plater, samt utført lekting og satt opp nye takrenner og snøfangarar på lagerdelen av bygget.

På Tingvang har ein arbeid med å få varme i huset, samt å skifte ut dei gamle panelomnane i Tingvang samfunnshus. Det er laga to nye møterom, samt nytt kopirom.

Ved Øystre Slidre ungdomsskule er det skifta belegg i eit klasserom. I det tekniske rommet for bassenget, har det vorte lagt flis på golvet. Det er installert ei ny sirkulasjonspumpa for basseng. Vegg i gangar og vestibyle er isolerte. Det er også laga nytt avfallshus.

Volbu skule er tømt og rydda. Avfall er bortkøyrd etter den regulerte nedbrenninga av låven.

Reinhaldsteneste

På grunn av langvarig sjukdom har den vidare utviklinga av reinhaldstenesta stått noko i ro i fyrste halvdel av 2014. Det er no tilsett ein person i vikariat i stillinga som leiande reinhaldar. Ho har starta arbeidet med å kartlegga behov for nye metodar, utsyr og maskiner ved avdelinga.

Det er halde kurs saman med bedriftshelsetenesta i tema ergonomi, samt kurs og opplæring av reinhaldarane i motivasjon, endring, generell reinhald og maskinbruk. Det har våre både teoretisk og praktisk opplæring. På slutten av året har ein kjøpt inn 3 nye maskiner til reinhaldsavdelinga. Ei golvreingjeringmaskin, ei skuremaskin og ei high speed maskin til å vedlikehalda golva med.

Kommunale vegar

Det vart store utgifter på snøbrøyting, spesielt i januar/februar 2014. Kommunen har utbedra krysset (innkjøringa til Stølslie) samt at det blei lagt ny asfalt ifrå Rv 51 og opp Ukshovdvegen til der vegen svingar inn i byggefeltet. Rekkverket vart fjerna frå Rv 51 og forbi Sebu bensin og opp til Tingvang barnehage. Her vart vegen avretta (bilvegen og gangvegen), og det vart lagt ny asfalt. I tillegg fekk ein satt opp nytt rekkverk med skinner på begge sider av stolpane.

Mål:

- Vidareføring av ressursane på dagens nivå
- Kompetanseutvikling
- Vidareutvikla rutinar
- ENØK-tiltak i Tingvang Samfunnshus og ungdomsskulen
- Ta i bruk nytt varslingssystem til abonnentar ved hendingar innan vatn, avløp og veg

- Legge ytterlegare til rette for tilkopling til vann og avløp
- Styrke tryggleik for tilstrekkelig vann til Beitostølen
- Optimalisere av leidningsnett – redusera lekkasjar
- Gjennomføring av investeringsprosjekt
- Det er mål å få gjennomført tilsetting i ubesette stillingar i avdelingane

10.3. Vann og avlaup

Mål:

- Vidareutvikle rutinar
- Legge ytterlegare til rette for tilkopling til vann og avløp
- Redusere lekkasjar på vassleidningar, og framandvann inn på avlaup.

Tiltak:

Konstant fokus på gode rutinar, og ev. forbeting, i forbindelse med hygiene, når ein tek prøver, overvaking av prosessar osb. Årsrapportar frå DIO, prøveresultat og tilsynsrapport frå Mattilsynet viser at vi har god kontroll.

Det er utført lekkasjesøk og reparasjonar av lekkasjar.

Det er i 2014 kome nye samleleidningar frå to nye områder med fritidseigedommar; Grønholslie og Størrtjednlie. Det har kome tilknytingar på desse, samt på andre eksisterande leidningar.

ØSK har kjøpt varslingssystemet Varsling24. Dette er eit system som er integrert med eit kartsystem. Dette fungerer slik at kommunen raskt kan varsle alle innbyggjarane i kommunen via SMS til mobiltelefon og ev. talemelding til fasttelefon ved viktige hendingar. Opplysningar blir henta frå 1881 og i matrikkelen til kommunen. Systemet kan også varsle dei som bur i eit geografiske område (eksempelvis ein spesifikk veg). Systemet vil bli brukt i situasjonar i forbindelse med stenging av vann, veg, ved evakuering eller andre forhold som krev rask informasjon.

Status dekningsgrad

Tabell nedanfor viser status knytt til sjølvkostområda innan VAR og feiling. Året 2013 ga eit positivt resultat når det gjeld dekningsgrad på desse områda, som skal bli finansiert av abonnentane i sin heilheit.

	SJØLVKOSTOMRÅDE - RESULTAT 2014					Balansen 2014
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskot (-)	Årets dekningsgrad i %	Asetjing til dekn.gradsfond	Dekningsgradsfond pr 31.12.
Vann	5 756 137	4 498 668	1 257 469	127,95 %	1 257 469	673 557
Avløp	9 859 950	7 936 537	1 923 413	124,23 %	1 923 413	885 234
Renovasjon	7 488 733	7 488 733	0	100,00 %	0	0
Feiling	594 600	635 939	-41 339	93,50 %	-41 339	-81 736

Tal på abonnentar	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ole Vasserk	1 241	1 265	1 396	1 512	1 697	1 759	1 852	1 909	1 939	1 997
Kollstad VV			173	172	175	182	181	177	178	178
Sum	1 241	1 265	1 569	1 684	1 872	1 941	2 033	2 086	2 117	2 175
Beitostølen								1 925	1 954	2 013
Nedrefoss								352	354	352
Ygna								126	127	125
Sum								2 403	2 435	2 490

10.4. Brann og feiing

Beredskap

Materiell

Det er innkjøpt ein del nytt materiell på begge brannstasjonane i Øystre Slidre kommune. Men det er fremdeles eit stort behov for oppgradering spesielt når det gjelder kjøretøy.

Følgjande er innkjøpt i 2014:

- Redningsverktøy plassert på Beitostølen (Bil V-3.1).
- Locus (eining for navigering, posisjonering, oppdragsinformasjon, sending av statusmelding mm), montert i mannskapsbil på Heggenes og Beitostølen (V-2.1 og V-3.1).
- IR (varmesøkande) kamera, Heggenes og Beitostølen (Bil V-2.1 og V-3.1).
- Hjertestarter, Heggenes og Beitostølen (Bil V-2.1 og V-3.1).
- Ny pumpe til tankbil på Heggenes.
- Nytt/oppgradering av verneutstyr, som brann-/redningsdresser - hjelmar (hjelmar belasta 2015-budsjett).

Øvingar/kurs

Det er halde 12 ordinære brannøvingar i 2014. I tillegg er det gjennomført lagøvingar i samband med helgevakt. Vidare er det gjennomført eigne øvingar for tauredningsgruppa (TRG).

Kurs/Seminar

- 5 brannkonstablar har gjennomført grunnkurs for deltidspersonell.
- 3 brannkonstablar har gjennomført opplæring og har fått kompetansebevis for fører av utrykkingskjøretøy (kode 160).
- 1 utrykkingsleiar har gjennomført ELS-kurs (innsatsleiarkurs - 1 uke) i regi av Sivilforsvaret.

Økonomi

Rekneskapen viser ei budsjettoverskridning på ca. 500 000 kr. Dette kan i hovudsak forklarast med meirutgifter på lønn, verneutstyr, kurs og naudnett.

Ved reforhandling av Særavtala for brann- og redningstenesta (SFS 2404) i 2013, vart det store endringar i satsane for utrykking. Med verknad frå 1/7-13 vart all utrykking godt gjort som overtid (50 og 100 %). Dette forholdet er det sannsynligvis ikkje tatt tilstrekkelig høgde for i budsjettarbeidet, og kan forklare noe av overskridinga.

Personlig verneutstyr, som f.eks. brannbekledning, må til ein kvar tid være intakt. Klede og tilsvarande må byttast ut når behovet melder seg.

Når det gjeld naudnett så er det snakk om ei underbudsjettering i forhold til faktiske kostnader.

Feiarvesenet:

Feiring er utført, men data er ikkje registrert i KomTek. Denne oppgåva må prioriterast i 2015

Elles har feiarvesenet deltatt i forbindelse med "Aksjon boligbrann". Kampanjen gjennomførast i samband med julehøgtida.

10.5. Utbyggings i 2014

Rogne Skule p-plass

Det er grave og planert samt lagt ut forsterkningslag slik at plassen kan «setta seg» (hausten 2014-vinteren 2015). Då er det klart til oppretting og asfaltering i 2015. Det er også tilrettelagt for gatebelysning. Det er laga vatn- og avløpsgrøft frå Røgne pumpestasjon til Solhaug.

Røgne Barnehage - bygging

Januar starta riving av «gamle Røgne barnehage». Den eine delen skulle ikkje rivast men skulle inngå som ein del av den «nye Røgne barnehage». I midten av februar skjedde det ei uføresett hending. Den delen av «gamle Røgne barnehage» som skulle inngå i «nye Røgne barnehage» datt ned. Lukkelegvis kom ingen fysisk til skade. Det vart ein del omprosjektering i forbindelse med dette.

Bygginga har so langt gått etter framdriftsplanen. Det er gjort nokre endringar i val av golv mm. I tillegg har ein der det er mogeleg satt i verk fleire kostnadssparande tiltak, etter kvart som bygginga har gått framover.

Markahøvda - utbyggingsområde

Det har vore mindre anleggsaktivitet innanfor dette prosjektet i 2014 (hovudleidningar og vegar). Det er sett fram eit økonomisk krav i 2014 frå entreprenøren i samband med sluttoppkjøret av fikssum-kontrakta (Fastpris), som i sin heilskap er avvist frå kommunen på vegne av utbyggjarane.

Grønolslie - utbyggingsområde

Her blir det i samarbeid med utbyggjar lagt hovudleidningsnett for vatn og avlaup i eit nytt hyttefelt. Kommunen skal ta over leidningane når dette er ferdig utbygd.

Størrtjednlie- utbyggingsområde

Her blir det i samarbeid med utbyggjar lagt hovudleidningsnett for vatn og avlaup i eit nytt hyttefelt. Kommunen skal ta over leidningane når dette er ferdig utbygd.

11. Nærings og Byggesak

11.1. Viktige saker og hendingar i 2014

Avdeling for næring og byggesak har no fungert i to år. Målet har vore å smelte saman to faggrupper (bygg og næring/miljø) til ei velfungerande avdeling. Vi synest vi har lukkast med det.

På næringssida har ikkje avdelinga nådd dei måla ein har hatt til utoverretta verksemد. Vakant stilling og permisjonar gjer at ein først og fremst må konsentrere seg om dei løpende oppgåvene. Det er ei positiv haldning i avdelinga til å ta ansvar for andre og nye oppgåver i slike situasjonar, og ein har klart å få unna dei aller fleste sakene innanfor akseptable tidsrammer. Kurante søknadar vart behandla langt under dei tidsfristane som er sett i plan- og bygningslova.

Kommunen er svært langt framme på oppmålingssida og har fått på plass ein ryddig matrikkel. Dette letter arbeidet med mange saker.

Kommunen har i haust arbeidd ein del med lovpålagte byggeplasstilsyn, og målet er å få på plass ein tilsynsstrategi i 2015. Ein har og gjort ein del oppfølging med omsyn til bygg og påbygg som er oppførte, utan at naudsynte løyper er på plass. Det blir gitt pålegg om å få retta opp i tilhøva.

Innan landbruket rår det ein forsiktig optimisme. Etter eit par særskilt aktive år på byggefronten vart det færre slike prosjektet i 2014. Det blir spanande å sjå korleis omlegginga frå regional administrasjon av dei statlege finansieringsordningane til landbruksbygg til fylkesnivået kjem til å virke inn på denne sektoren.

11.2. Byggesak

Året 2014 har vore nok eit år med relativt stor byggeaktivitet i kommunen. Spesielt gledeleg er at talet på godkjende nye hytter held seg relativt høgt. Det tek til å minke på attraktive byggeklare tomter for fritidshus og næringsbygg i regulerte områder, sjølv om utbygginga har teke til og er stor i Markahøvda. Høg byggeaktivitet innanfor denne sektoren er svært viktig for kommunen. Det er store mogelegheiter i Gravfjellet, men det står framleis att mange avklaringar før reguleringsplanarbeid i aktuelle områder med tilhøyrande utbygging kan utførast.

Ein tek og til å merke at konkurransen om hyttebyggaren har vorte hardare. Vakre kulturlandskap, samt eit ski- og løpenett i beste klasse, er naudsynt for å vinne fram blant konkurrentane.

Tabellen under syner byggeaktiviteten fordelt på type bygg. I tillegg er tal seksjonerings-/delings- og konsesjonssaker teke med:

Type sak	2007	2010	2012	2013	2014
Nye heilårsbustader	9	16	8	7	4
Nye hytter	51	16	25	29	37
Nye anneks	26	13	15	9	12
Uthus/garasje og andre bygg	21	60	47	29	34
Tilbygg og påbygg bustad	11	5	8	9	7
Tilbygg og påbygg hytter	49	44	36	30	35
Landbruksbygg – tilbygg og nye	5	15	17	10	5
Veganlegg	8	6	1	4	9
Forretningsbygg	5		1	3	5
Utsleppssaker	50	37	32	23	46

Delingssaker	102	90	45	100	70
Konsesjonssaker	9	6	8	10	10
Seksjonering	7	1	0	2	3

2012 var fyrste året kommunen berekna areal på bygg for å synleggjere eit konkret volum på ny bebyggelse.

Tabellen under syner utviklinga dei tre siste åra.

Type sak	2012	2013	2014
Bebygde areal (BYA) kvm.			
Bustader	950	1730	1351
Fritidsbustader og annekts	4360	3997	4943
Garasje/uthus for hytter og bustader	1620	1158	1161
Landbruksverksemd	3050	3192	1063
Anna næring	760	100	2582
Offentlege bygg		300	1256
	10740	10477	12356

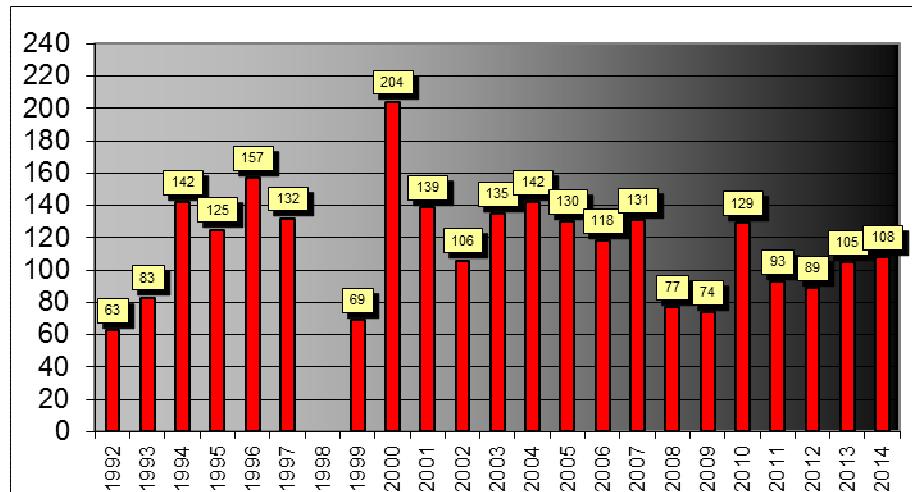
Tabell som syner tal skrivne saker i åra 2007 – 2014:

Organ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nemnda for KUN	68	72	55	54	58	46	23	46
Delegasjonssaker	451	380	371	352	301	402	438	431
Sum saker handsama	519	452	426	406	359	448	461	477

Delegasjonssaker inneholder også saker om SMIL-midlar, grøfting, motorferdsel og kulturtildskott.

11.3. Kart og oppmåling

Som diagrammet nedanfor viser, gjekk talet på saker litt opp, til 108, i 2014. Vi har ingen etterslep på oppmåling.

Det er konkret mål om å få vegnettet meir korrekt. Det er og store utfordringar med dei 900 sirkel eide domane ein har i kommunen. I eit matrikkelforbettingsprosjekt i Valdres kjem dette høgt opp på lista, og neste år vil omlag 60 eide domar få spesialtilbod om oppmåling.

Vi har fått eit nytt kartinnsynsverktøy som heiter GeoInnsyn. Dette er eit enkelt og raskt kartinnsyn for å sjå på kart, flyfoto, planer og eide domar på nettbrett og smarttelefon.

Kommunestyret og mange andre har no fått kurs i dette.

Oppmålingsingeniøren er og ein god del involvert i regionsamarbeid på kartsida, og sit som representant for småkommunane i ei sentral faggruppe for matrikkelen i Norge.

Kommunen er originaldatabasevert for det nasjonale kartsystemet AR5 eller «Areal og ressurskart»

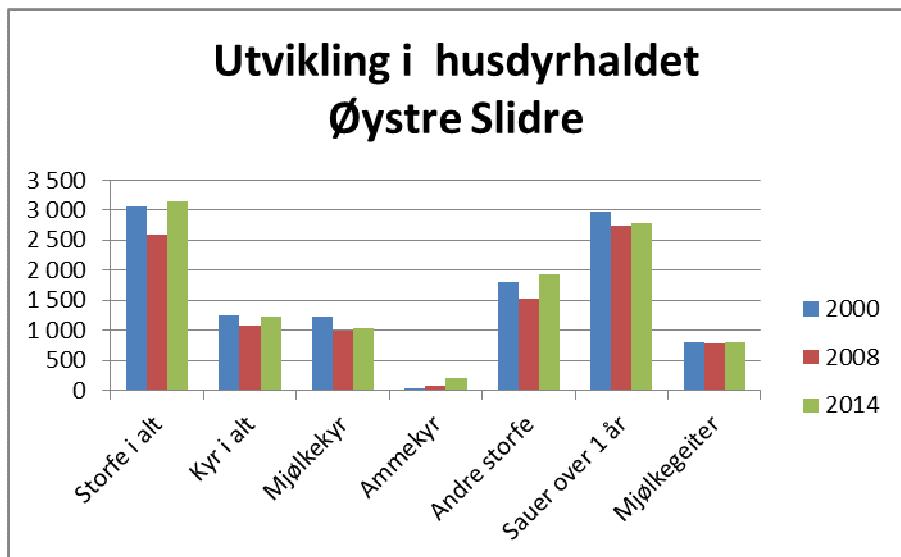
11.4. Jordbruk

Generelt

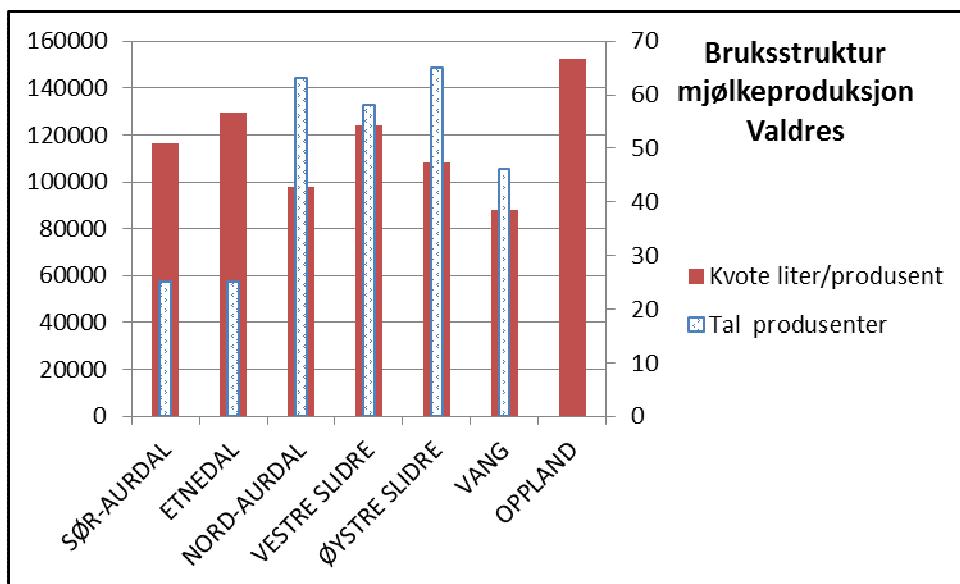
Talet på bruk med ku- og geitemjølkproduksjon går sakte og sikkert nedover, men produsert volum har auka.

Talet på saueføretak og talet på vinterfødde sau er og relativt stabilt. Kommunen skil seg her ut frå dei andre Valdres-kommunane, som alle har hatt stor nedgang.

Rovdyrskadane, spesielt i enkeltbesetningar, har vore ei stor påkjennung og utfordring. Kommunen har no i 2 år tilsett eige tilsyn i fjellet. Attendum meldingane frå næringa på dette tiltaket har vore svært positive. Tapa i år vart heldigvis langt mindre enn dei to siste åra.

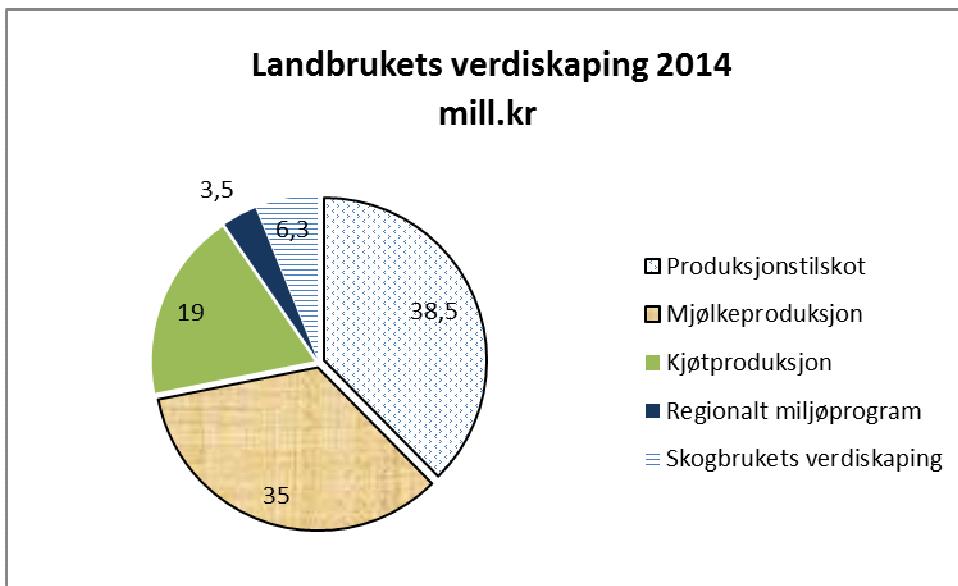
Generelt har det vore ei sterk strukturutvikling i landbruket dei siste 10 år. Under ser ein korleis bruksstruktur og produsert mengde varierer mellom Valdres-kommunane og korleis vi ligg an samanlikna med gjennomsnittstal for Oppland, m.o.t. mjølkeproduksjon på storfe.

Jordbruksarealet i bruk er om lag som før. Mykje, og ein aukande del, av produksjonstilskota er knytt til ulik arealbruk. Dette er kraftige virkemiddel for å halde areala i hevd. Tilskota utgjer ein stadig større del av økonomien på gardsbruka. Det er utbetalt kring 3,5 mill. kr etter tilskotsordninga "Regionalt miljøprogram". Størst del går til tilskotsordningar knytt til stølsbruken. Næringa samla tek i mot ca. 42 mill. kr i ulike produksjonstilskot, ein liten nedgang frå året før. Endringar m.a. i arealtilskotet etter jordbrukstingingane i sommar, gir ein reduksjon på vel ein million kroner i utbetalt tilskot på kommunens jordbruksareal.

Det er ein sterk vekst i ammekuproduksjonen. Dette er ei spanande utvikling, men det gir og ein del nye utfordringar med omsyn til arealbruken i utmarka. Samla blir det produsert 385 tonn kjøt samla for alle dyreslag i vår kommune. Berre Nord-Aurdal med sine 500 tonn har større kjøtproduksjon i Valdres.

I søknadsomgangen for produksjonstilskot var det 163 søkerar. Samla utgjer næringa ei betydeleg verdiskaping i kommunen. Ut frå snittprisar i marknaden, samt leveransestatistikk, gir primærnæringane jordbruk og skogbruk ei samla verdiskaping på noko over 100 mill. kroner.

Det er handsama i alt 21 SMIL-søknadar, med tilsegn om tilskot på i alt 379 000 kr.

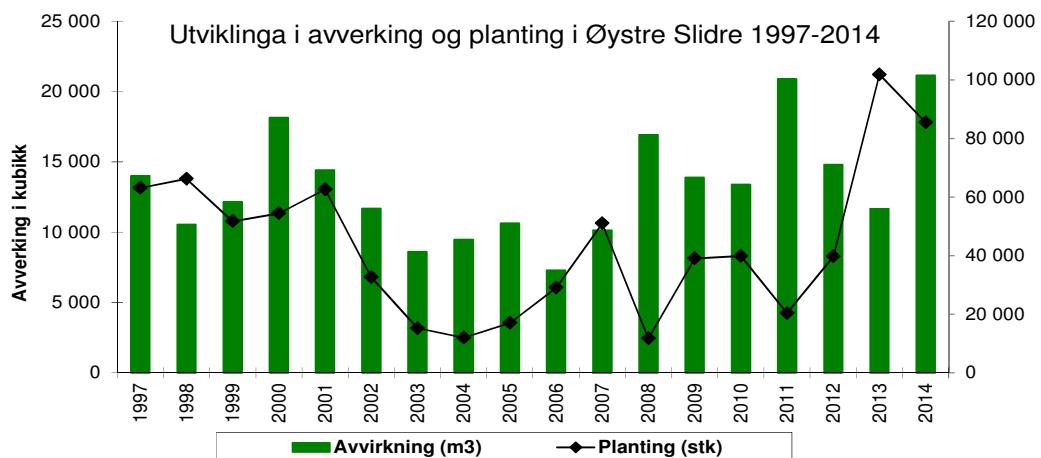
Det har vore stor aktivitet på byggefronten også i år med 4 utbyggingssaker. I tillegg vart ei sak avvist av BU-styret fordi pengane var oppbrukte. Samla tilskotsstøtte over regionale BU midlar er på rundt 1,5 mill. kr i 2014.

11.5. Skogbruk

Det har vore ei auke i avverkinga frå 11 670m³ i 2013 til 21 145 m³ i 2014. I 2014 vart det levert tømmer frå Øystre Slidre til ein samla bruttoverdi av 6,3 mill kr, og av dei vart 775 374 kr avsett til skogfond. Totalt vart 78 166 kr utbetalt i NMSK tilskot (skogkulturtiltak; markberedning, planting, ungskogpleie) i 2014, mot 171 623 kr i 2013

Det er fortsatt ei målsetjing å auke avverking og skogkulturaktiviteten betrakteleg, og det er oppretta ei pådrivarstilling gjennom eit regionalt kommuneprosjekt over 3 år.

Det er handsama 3 saker angåande hogst i verneskog, og 7 søknadar om bygging av landbruksveg.

Tilskot til skogkultur og miljøtiltak blir fordelt vidare til kommunane for forvaltning der. Den nye regjeringa har auka tilskotspotten mellom anna til skogsvegar.

Etter at det vart snakka mykje om ei krise i skogbruket i 2013 tok hogsten seg opp i 2014. Tømmerprisane var betre enn dei hadde vore dei siste åra, og aktiviteten i skogen auka. Det er liten lokal foredling av tømmer/skogbrukets råstoff, utanom det som går til bioenergi.

Gjennomsnittleg pris for tømmeret i Øystre Slidre har vore om lag 297 kr/m³ i 2014.

Færre skogeigarar enn før har direkte tilknyting til skognæringa, samstundes som kompetansekrava aukar.

Saman med skogeigarlaget har kommunen fått 90.000 kr frå SLF til kurs for skogeigarar i øvre Valdres. I 2014 har det vorte arrangert 6 kurs/seminar i ulike tema.

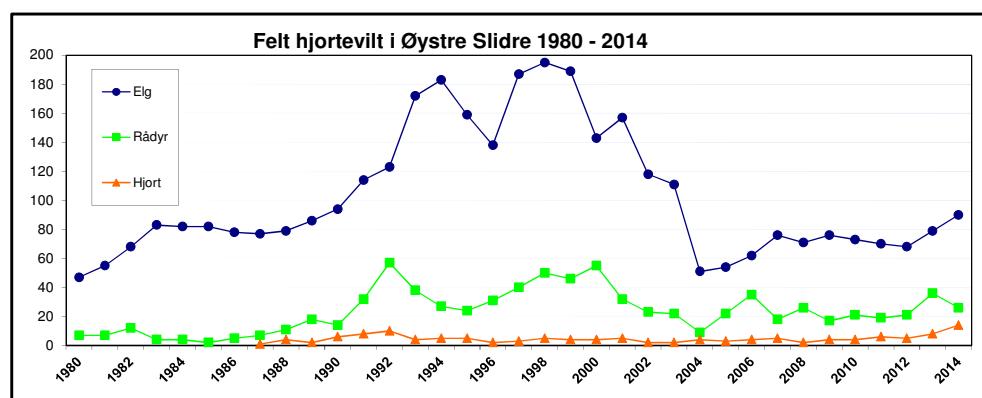
Eit prosjekt i regi av Fylkesmannen har registrert tilstanden til skogsvegane i heile Oppland, og i 2013 kom dei til Øystre Slidre. Formålet med registreringa er å få ei oversikt over tilstanden og nødvendig vedlikehald på skogsbilvegnettet.

Prosjektet « Tilstand til skogsvegar i Oppland» vart gjennomført i 2013. Rapporten for Øystre Slidre var klar i 2014, og syner at 94 % av skogsbilvegane ikkje held standarden for vegklasse 3, og at 29 % av vegane har behov for grøvare opprusting.

Vei gradering	Antal veier	Sum kilometer	% av veier	% av km
A	2	6,0	6	7,1
B	20	50,9	65	60,5
C	9	27,2	29	32,4

11.6. Miljø- og naturforvaltning

- Ved årsskiftet var det 31 gyldige løyve for motorferdsel i utmark, av desse 21 løyve for leigekjøring (periode 2012 – 2015). Totalt vart det handsama 22 dispensasjonssaker.
- Talet på sau/lam erstatta grunna freda rovvilt, gjekk heldigvis ned frå tapet i 2013, som var på 399 dyr. I alt ble det erstatta 121 sører og lam. Størst tap skuldast jerv med 112 dyr, medan kongeørna stod for tap av 9 lam. Det vart utbetalt kr 316 000 i erstatning.
- Viltnemnda har hatt 2 møte. Det kommunale viltfondet hadde ved årsskiftet behaldning på 50 934 kr.

Talet på felt elg har dei siste 5 åra vore stabilt på mellom 73 – 90 dyr. Målsettinga for elgforvaltninga er ei stamme som står i høve til beiteressursane, med ei årleg avskyting på rundt 100 elg.

Fellingsresultatet for rådyr ligg har minka frå 36 felte dyr i 2013 til 26 felte dyr i 2014. Svingingar i rådyrbestanden kjem som følgjer av snøtilhøva det enkelte år, og predasjonstrykk frå mellom anna rev og gaupe.

Det er nesten ein dobling av felte hjort frå 8 dyr i 2013 til 14 dyr i 2014. Dette kjem av at bestandsplanen for elg og hjort i Øystre Slidre kommunen som vart godkjent i 2014 opnar for at

hjorten kan takast ut der den er, og at vald som tidlegare har vore for små no er innlemma som jaktfelt i storvaldet og difor likevel kan få løyve til å jakte hjort. I tillegg har bestanden av hjort auka.

Stig- og løypeplan 2012 – 2015 vart vedtatt av Kommunestyret juni 2012, medan løypeprepareringsområdet på Valdresflye ble vedtatt mars 2013. I 2014 vart trillestigen frå Garli – Knausehøgda opna. I tillegg har fleire stigar fått nye skilt og klopper, mellom anna den nye sykkelstigen frå Yddebu til Yddestølen som det er forventa blir heilt ferdig i 2015.

Bilde frå rullestolløype Garli – Knausehøgde

12. Kraftforvaltning

Kraftforvaltninga i 2014

I 2013 vart det i kommunestyresak 43/13 gjort ein gjennomgang av kommunen sin strategi for kraftforvaltninga for perioden 2014-2015, og om bruk av ekstern forvaltar.

Frå og med 1.1.2014 har det vore Axpo Nordic A/S som har vore den eksterne forvaltaren av krafta

Rettstvistar

Lagmannsretten gav i 2011 Valdes-kommunane medhald i tvistesak mot Oppland Energi A/S om tolking av avtale om uttak av kraft frå Lomen og Faslefoss. Endeleg avrekning vart ikkje fastsett i 2014. Det er eit mål om samarbeid mellom kommunane Vestre Slidre, Nord-Aurdal og Øystre Slidre om å få løyst opp i dette. Arbeidet er vidareført i 2015.

Økonomisk resultat 2014

Kommunen disponerer ei kraftmengde på om lag 54,5 GWh. Av dette blir 47,5 GWh seld på kraftbørsen medan resten av kraftmengda blir tilbakeseld til produsenten og brukt i eigne bygg. 2014 vart eit svakt år i samband med inntekter frå kraftforvaltinga. Dette på grunn av sers låge kraftprisar gjennom året. Gjennomsnittleg kraftpris for 2014 var under 24 øre per kWh.

Nettoinntekta av kraftsalet er i økonomiplanen avsett til disposisjonsfond kraftsal med 10,1 mill. kr i 2014.

Resultatet frå kraftforvaltninga inkl. utbyte viser ein nedgang frå 2013 til 2014 på 5,2 mill. kr

Mottatt utbytte for 2014 fordeler seg med 641.448 kr frå Eidsiva Energi A/S og 1.178.000 kr frå Valdres Energiverk A/S

Tabell 12-1 Økonomisk hovudoversikt - Kraftforvaltinga

	2014	2014	avvik	2013
Kjøp av tenester	369	597	-228	897
Kjøp av kraft	7 963	7 260	703	7 876
Sum kostnader	8 332	7 857	475	8 773
			0	
Salsinntekter	-16 661	-21 693	5 032	-19 638
Utbyte	-1 819	-1 500	-319	-1 647
Sum inntekter	-18 480	-23 193	4 713	-21 285
			0	
Resultat	-10 148	-15 336	5 188	-12 512
			0	
Avsetning til fond	11 480	15 336	-3 856	13 399
			0	
Sum etter avsetning	1 332	0	1 332	887

13. Finansforvaltning

Kommunen har mesteparten av midlane plassert i bank, men det er plassert noko i instrument med låg risiko (fastrenteinnskott i bank, obligasjon i bank og fondsobligasjon i bank).

Likviditeten til kommunen god.

Kommunen har hatt ein klar politikk på å ha flytande rente på storparten av lånemassen. Over tid vert renta da lågare, og kommunen sin økonomi har så langt vore robust nok til å takle svingingane.

Tabell 13-1 Økonomisk oversikt - finansområdet

	Rekneskap 2014	Budsjett 2014	Rekneskap 2014
Renteinntekter	-4.372.040	-5.590.000	-5 446.712
Utbytte	-1.979.971	-1.500.000	-1 652.501
Kursgevinstar	-94.000	0	-154.000
Andre finansinntekter	-13.971	-115.000	-17.128
Sum finansinntekter	-6.459.982	-7.205.000	-7.270.341
Renteutgifter	3.822.468	6.040.000	4 230.399
Avdrag	8.348.422	9.100.000	8.610.552
Kurstap	71.000	0	357.500
Andre finansutgifter	26.125		0
Sum finansutgifter.	12.268.015	15.140.000	13.198.451
Netto utg. finans	5.808.032	7.935.000	5.928.109

Tabell 13-2 Renteberande omløpsmidde

	Saldo per 31.12.14	Avkastning	Renter
Bankinnskot:			
Sparebank 1 Hallingdal Valdres	100,8 mill.	2,5	2.312.040
Fondsobligasjoner:			
Tolga og OS Sparebank	5 000 000	flytende 4 %	375 000
Ansvarlege lån			
Valdres Energiverk	20 000 000	6,70 %	1 340 000
Eidsiva Energi	4 934 000	7,00 %	345 000
Sum renteinntekter frå finansforvaltinga			4.372.040

14. Økonomiske tabellar - ressursbruk - KOSTRA

14.1. Område Opplæring og kultur

Tabell : kvalitet	Øystre Slidre			Gr 2	Oppland	Landet
	2012	2013	2014	2014	2014	2014
Barnehage						
1. Andel born - 1-2 pr med barnehageplass i forhold til innb-1-2 år i %	84,7	84,1	76,9	78	80,3	80,1
2. Andel styrarar og ped. Leiarer med godkjent førskuleutdanning %	100	88,9	94,1	87	92,7	90

Kommentarar

- 1 Andel barn 1-2 år i barnehagen er 76,9 %, som er noko lågare enn både i landet og Oppland,
- 2 Andel styrarar og i pedagogiske leirar som har godkjent førskuleutdanning er 94,1 %, dette er betre enn dei vi samanliknar oss med

Ressursbruk

Tabell : ressursbruk	Ø Slidre			Gr.2	Oppl	Landet
	2012	2013	2014	2014	2014	2014
Barnehage						
1. Korrigert brutto driftsutgifter i kr pr born i kommunale barnehagar	137 046	152 025	160 488	175 074	172 016	174 744
Grunnskule						
2. Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskuleundervisning pr elev	119 583	114 422	133 090	120 375	110 490	109 945
3. Driftsutgifter til undervisningsmateriell	1 403	1 363	1 689	1 770	1 649	1 400
Kulturskule						
4. Korrigerte brutto driftsutgifter til kulturskulen pr brukar	13 100	10 953	12 688	16 304	17 995	17 111
5. Netto driftsutgifter til kulturskulen pr innbygger 6-15 år	3 741	4 689	5 403	3 747	2 437	2 282

- Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage viser at vi driv barnehagane svært rimeleg i Øystre Slidre, vi driv mykje rimelegare enn dei vi samanliknar oss med. Dette kan forklaraast med at vi er flinke til å bemanne opp og ned etter behov.
- Tala for korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, per elev, viser at vi brukar meir enn både Oppland og kommunegruppe 2.
- Driftsutgifter til undervisningsmateriell er låge, vi ligg under kommunegruppe 2 og over Oppland og landet.
- Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per brukar viser at vi driv billeg per elev (brukar). Dette heng m.a. saman med at det er mange samspelsgrupper.
- Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per innbyggjar 6-15 år ligg forholdsvis høgt, fordi ein høg andel av grunnskuleelvane går i kulturskulen.

14.2. Område Helse og omsorg

Personell

Tabell: KOSTRA-resultat for Helse og omsorg 2013

	ØSK 2014	ØSK 2013	ØSK 2012	Kostragr.2 2014	Oppland d Landet	
					2014	2014
Kostraresultat for pleie og omsorg 2014						
Pleie og omsorgstenester						
Personell						
Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutd.	83	78	79	78	78	75
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,38	0,4	0,24	0,4	0,27	0,39
Årsverk ekskl. fravær i brukerrettede tjenester pr. mottaker	0,42	0,41	0,43	0,45	0,46	0,49

Kommentarar til KOSTRA-resultat knytt til personell

- Vi har fortsatt ein bra oppdekking av fagpersonell. Det er i hovudsak i Miljøtenesta vi har utfordringar med andelen fagpersonell i tenesta.
- Bakgrunn for auka i fysioterapitimar pr. bebuar på institusjon er knytt til at fysioterapistillinga i IHT i større grad enn tidlegare er vore brukt i til pasientane på sjukeheimen.

Dekningsgrad	ØSK 2014	ØSK 2013	ØSK 2012	Kostragrp 2 2014	Oppland Landet	
					2014	2014
Kostraresultat for pleie og omsorg 2014						
Dekningsgrad bustader til pleie og omsorgsformål						
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år.	111	134	117	83	82	68
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over	340	361	411	375	350	326
Andel heimtet.mott med omfattende bist.behov, 67 år og over	20,2	20,9	16,2	11,9	13,9	12,7
Andel beboere i bolig m/ heildøgns bemanning	0	2,7	2,6	40,4	42,6	51,4
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over	28	27,7	26,4	29	28	29
Andel beboere i institusjon av antall plasser (belegg)	101	99,1	97,1	94,4	98,5	96,2

Kommentarar til KOSTRA-resultat knytt til dekningsgrad

Det går fram av tabellen over at mottakarar av heimetenester i aldersgruppa 67 – 79 på 111 brukarar i 2014 er ein reduksjon på 23 i høve til 2013. Andelen med omfattande bistandsbehov synast å vera stabil.

2014 vart prega av sers høgt belegg på sjukeheimen.

Prioritering	ØSK 2014	ØSK 2013	ØSK 2012	Kostragrp 2 2014	Oppland Landet	
					2014	2014
Kostraresultat for pleie og omsorg 2014						
Pleie og omsorgstenester						
Prioritering						
Utgifter per beboerdøgn i institusjon	2 232	2 094	2 191	2 978	3 065	3 150
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. plass	808 558	753 279	777 093	989 340	1 063 588	1 033 276
Andel hjemmetj.mott med bistandsbehov, 0-66 år	14,7	15,4	17,7	16,3	17,1	19,7
Andel hjemmetj.mott med bistandsbehov, 67-79 år	23,4	24,1	18,2	12,9	12,9	13,3
Andel hjemmetj.mott med bistandsbehov, 80 år og over	17,3	17,9	14,9	11,4	14,4	12,4
Andel av alle brukere som har bistandsbehov	27,4	27,4	26	22,5	22,3	24,3

Kommentarar til KOSTRA-resultat knytt til prioriteringar

- Kommunen ligg tradisjonelt lågt når det gjeld driftsutgifter til institusjonsplassar. Dette har sin bakgrunn i at kommunen har låge finansieringsutgifter då ein ikkje har kapitalutgifter til bygg. Samstundes har er det ein nøktern god drift av institusjonstenestane.
- Bistandsbehovet for mottakarar av heimetenestar har endra seg dramatisk frå 2012 til 2013. I 2014 har fordeling av bistandsbehovet per aldersgruppe stabilisert seg om lag på 2013 –nivå.

Helsetenester

Tabell: KOSTRA-resultat for helsetenestene i 2014

	ØSK 2014	ØSK 2013	ØSK 2012	Kostragrp 02 2014	Oppland 2014	Landet 2014
Kostreresultat for helsetenestene i 2014						
Helsetenester						
Nto driftsutg. i prosent av samlede netto driftsutgifter	5,3	4,8	5,8	5,2	4,9	4,9
Nto driftsutg til forebygg., helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år	9 465	9 214	8 604	8 914	9 236	7 425
Nto driftsutg til forebygg., helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år	2 392	2 288	2 132	2 290	2 318	2 095

Kommentar til KOSTRA-resultata for helsetenestene i 2014

Kommunen satsar godt på førebyggande tiltak i helsestasjon og skulehelsetenesta. Vi meiner dette er rett satsing fordi vi meiner det er viktig å kome inn med førebyggande tiltak så tidleg som mogeleg i livsfasa.

15. Årsmelding for Omsorgsfondet 2014

1. Heimel

I medhald av vedtekten for fondet skal det utarbeidast årsmelding om forvaltning av fondet.

2. Utvikling av fondskapitalen

Saldo 01.01.2014	1.640.324
Renter 2014	44.066
Bruk av fondet	-44.066
Saldo 31.12.2014	1.640.324

Den urørlege kapitalen til fondet er på kr 1.500.000.

3. Bruk av omsorgsfondet

Midlar frå omsorgsfondet er i 2014 er brukt til å finansiere opplæring.

4. Plassering av omsorgsfondet

Omsorgsfondet er plassert i Sparebank 1 Hallingdal Valdres på vilkår som følger av særskilt avtale mellom kommunen og banken.

5. Andre gavemiddel

I tillegg til omsorgsfondet er det per 31.12.2014 er det i årsrekneskapen innan bundne driftsfond oppført 827.485 kr i gavemiddel.

I 2014 mottok kommunen samla sett 562.084 kr i gaver medan det vart gjort bruk av 250.183 kr av gavemidlane.

Vedlegg interkommunale tenester

Innholdsfortegnelse:

1.	PEDAGOGISK – PSYKOLOGISK TJENESTE I VALDRES (PPTV)	69
1.1	Helhetsvurdering	69
1.2	Sentrale hendelser og aktiviteter	69
1.3	Resultat og avvik.....	70
1.4	Statistikk	70
1.5	Utfordringer og strategier framover	72
2.	INTERKOMMUNAL BARNEVERNTJENESTE I VALDRES	73
2.1	Helhetsvurdering	73
2.2	Sentrale hendelser og aktiviteter	73
2.3	Resultat og avvik.....	74
2.4	Utfordringer og strategier framover	75
3.	VALDRES LOKALMEDISINSKE SENTER	76
3.1	Helhetsvurdering	76
3.2	Sentrale hendelser og aktiviteter	76
3.3	Resultat og avvik.....	77
4.	NAV VALDRES	79
4.1	Helhetsvurdering	79
4.2	Sentrale hendelser og aktiviteter	79
4.3	Resultater og avvik.....	80
4.4	Utfordringer og strategier framover	85
5.	FELLES KVALIFISERINGSTJENESTE	87
5.1	Helhetsvurdering	87
5.2	Sentrale hendelser og aktiviteter	87
5.3	Resultat og avvik.....	87
6.	VALDRES BRANNFOREBYGGENDE AVDELING	89
6.1	Helhetsvurdering	89
6.2	Sentrale hendelser og aktiviteter	89
6.3	Resultat og avvik.....	89
6.4	Utfordringer og strategier framover	90
7.	SKATTEOPPKREVEREN FOR VALDRES.....	91
7.1	Helhetsvurdering	91
7.2	Sentrale hendelser og aktiviteter	91

7.3.	Resultat og avvik.....	91
7.4.	Utfordringer og strategier framover	92
8.	VALDRES-GIS	93
8.1.	Heilskapleg vurdering.....	93
8.2.	Sentrale hendingar og aktivitetar.....	93
8.3.	Resultat og avvik.....	94
8.4.	Utfordringar og strategiar framover	95
9.	INNKJØP VALDRES.....	96
9.1.	Helhetsvurdering.....	96
9.2.	Sentrale hendelser og aktiviteter	96
9.3.	Resultat og avvik.....	97
10.	FORSIKRINGSORDNINGEN FOR KOMMUNENE I VALDRES (FOKVA)	99
10.1.	Helhetsvurdering.....	99
10.2.	Sentrale hendelser og aktiviteter	99
10.3.	Resultat og avvik.....	100

Her kjem årsmeldingar for ulike interkommunale samarbeid slik dei er leverte frå dei respektive vertskommunane.

Årsmeldingar for interkommunale samarbeid etter kommunelova. § 27, og som ikkje er egne rettssubjekt, skal i utgangspunktet inngå i vertskommunen si årsmelding. Valdres-kommunane har likevel i dei vedtekta komunestyra har fastsatt at det skal bli gjeve ein årsrapport for kvart samarbeid.

For 2014 er meldingane for interkommunale samarbeid utarbeidde med tanke på at dei kan takast inn som vedlegg i den einskilde kommune si årsmelding, slik at alle komunestyra får same informasjon om samarbeida.

1. Pedagogisk – psykologisk tjeneste i Valdres (PPTV)

Tjenesten er et samarbeid med Nord-Aurdal som vertskommune og de 5 andre kommunene i Valdres som samarbeidskommuner.

1.1 Helhetsvurdering

Nasjonale føringer for PP-tjenesten er at tjenesten skal bidra til helhet og sammenheng, skal arbeide forebyggende, bidra til tidlig innsats i barnehage og skole, og være en faglig kompetent tjeneste. Det er et ønske at PP-tjenesten skal arbeide mer systemrettet.

Med flere nyansatte, etablering av nye rutiner og en økning i antall henvisninger, har 2014 vært preget av stort arbeidspress. Det er fortsatt slik at de fleste sakene som kommer inn er saker på individnivå, men det har imidlertid vært en økning om behov for kun veiledning. Tjenesten har ikke klart å holde de tidsfristene som er beskrevet ut fra lokal veileder. Tjenesten har måttet opprette ventelister, og har ikke kunnet behandlet saker inne rimelig tid. Saker er prioritert ut fra aktuell problemstilling.

PP –tjenesten ønsker å jobbe mer forebyggende og bidra mer til tidlig innsats. Arbeidstiden blir imidlertid i altfor stor grad bundet opp av lovpålagte oppgaver som utredning og sakkyndighetsarbeid. Et overordnet nasjonalt mål er at tidlig innsats, tilpasset opplæring og gode læringsmiljøer skal bidra til at flere elever får utbytte av den ordinære opplæringen. PP- tjenesten skal derfor vurdere kvaliteten på den ordinære opplæringen før en konkluderer om en elev bør få tilbud om spesialundervisning. Det har derfor vært et større fokus på å tenke systemarbeid i sakkyndighetsarbeidet. Individ-saker og systemarbeid må sees i sammenheng. Mangel på felles satsning i Valdres på ulike verktøy som skole/barnehage kan bruke for å heve kvaliteten på ordinær opplæringen, gjør det mer utfordrende for PP-tjenesten å bidra med organisasjonsutvikling/systemrettet arbeid på de ulike skolene.

Det er en tendens at enkeltsakene blir mer komplekse og sammensatte, noe som krever økte ressurser og samhandling. PP-tjenesten deltar i tverrfaglig team i alle samarbeids- kommunene. Tverrfaglig team er organisert på ulike måter i hver kommune, noe som innebærer forskjellig tidsbruk.

1.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

- PP-tjenesten fikk tildelt midler etter søknad til fylkesmannen for å fortsette kompetansehevende tiltak knyttet til systemarbeid i 2014.
- PP-tjenesten har gjennomført kompetanseheving på systemrettet arbeid i skole og barnehage i regi av Høgskolen på Elverum. Det har bestått av en pedagogisk analysemodell som i prinsippet både PPT og skole/barnehage skal opplæres i. I Valdres er det kun Øystre-Slidre som bruker denne modellen.
- Høsten 2013 ble det utarbeidet nye henvisningsrutiner til PP-tjenesten. Implementering av dette fortsatte i 2014. PPT har gjennomført møter i 4 av 6 kommuner der vi sammen med barnehagestyrere, rektorer og skoleansvarlig har gått igjennom nye rutiner og ut fra dette forsøkt å få til felles forståelse av systemrettet arbeid. Vang og Sør- Aurdal vil få gjennomgang våren 2015.

- En dag med intern veiledning på klasseledelse/læringsmiljø etter midler fra Fylkesmannen/Sør – Aurdal kommune.

1.3 Resultat og avvik

- Nye henvisningsrutiner er tatt i bruk av alle skoler og barnehager
- Tjenesten har avsluttet flere saker med liten aktivitet.
- PP-tjenesten skal kunne behandle saker innen rimelig tid, og skal ikke ha ventelister. Dette har vært et avvik også 2014. Tjenesten har sett seg nødt til å opprette ventelister for å kunne gjøre en tilstrekkelig utredning og oppfølging i enkeltsaker. Ventetiden fra en sak blir meldt opp til PPT og til det foreligger sakkyndig vurdering, avhenger av hvilken prioritet saken får. Tjenesten har prioritert barn i førskolealder, barn med multifunksjonshemminger, elever med skolefravær over lengre tid, alvorlige atferdsvansker, overgangssaker og systemsaker. Ventetiden på ikke-prioriterte saker var inntil 10 måneder i 2014.
- Logopedtjenesten er godt i gang og har i løpet av 2014 blitt godt etablert. Tjenesten har lagt om rutiner internt for å bedre samhandlingen mellom saksbehandlere i ppt og logopedene. Dette har fungert godt.
- PP-tjenesten har prioritert deltagelse i tverrfaglig team i alle kommuner. Det har vært avvik i Nord-Aurdal pga. ustabil helsestasjon.

1.4 Statistikk

Det kan være noe unøyaktige tall i statistikken gjengitt nedenfor på grunn av omlegging av logopedsaker intern i vårt fagsystem.

Endringer fra 2011- 2014

	2011	2012	2013	2014
Saker til behandling pr. 31.12	333	350	307	345
Avslutta saker totalt	61	67	94	100
Saker på venteliste pr. 31.12	22	18	37	18
Totalt	416	435	438	463

Økning i antall saker for 2014 skyldes at vi har slått sammen tallene for PPT og Logopedtjenesten, samt at det har vært en økning av antall henvisninger til PPT. Antall nye henvisninger til logopedtjenesten var 14 saker i løpet av 2014. Logopedene er også med som saksbehandler to i 52 av våre aktive saker. Alle henvisninger som kommer inn til PPT er fortsatt i hovedsak individsaker med spørsmål om behov for spesialundervisning.

Nye henvisninger totalt	2011	2012	2013	2014
Enkeltsaker	71	76	71	90
Systemsaker		1	2	3

Av de aktive sakene i 2014 er 32 % jenter og 68 % gutter. I tillegg har tjenesten utført lavterskelttilbud i noen få saker som ikke er registrert. Dette for å kunne gi tidlig hjelp, og å forebygge senere henvisninger. Det ble skrevet 152 sakkyndige vurderinger i 2014, dette er 69 færre sakkyndige vurderinger sammenlignet med 2013. Dette kan tyde på at vi utfører kun veiledning i langt flere saker enn før. Ca.50 % av alle sakkyndige vurderinger i 2014 ble ferdigstilt i tidsrommet mai – juli.

Tjenesten har avsluttet langt flere saker i 2014 sammenlignet med 2012, men en ser allikevel en relativt stor økning av antall henvisninger til PPT. Hva som er årsaken til dette, er tjenesten usikre på. Dette blir sett nærmere på i evalueringen av nye rutiner som etter planen skal skje våren 2015. Fortsatt er det slik at mange saker er aktive ut ungdomskolen, men tjenesten har i 2014 også avsluttet mange saker hvor det har vært en positiv utvikling eller at man har klart å ivareta eleven innenfor tilpasset undervisning.

Avslutningsgrunn	2013	2014
Fullført behandling	35	35
Over aldersgrense	43	40
Flyttet	10	6
Faglig avslag	3	4

Antall saker fordelt på kommuner (av alle 441 saker)

Kommune	2011	2012	2013	2014	Prosent
Etnedal	27	25	30	39	9
Nord – Aurdal	136	135	140	149	34
Sør – Aurdal	85	97	96	88	20
Vang	43	47	45	38	9
Vestre Slidre	69	67	67	64	15
Øystre – Slidre	67	64	60	59	13

Økonomi

		Regnskap	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk
	INTERKOMMUNAL PPT	2014	2014	2013	kr.	%
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	6 051	6 002	4 922	49	101
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	907	778	706	129	117
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	171	157	202	14	109
13	KJØP AV TJENESTER	412	128	117	284	322
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	164	0	150	164	0
	Sum utgifter	7 705	7 065	6 096	640	109
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER					
17	REFUSJONSINNTEKTER	-7 705	-6 927	-6 076	-778	111
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT					
19	FINANSINNTEKTER				-21	
	Sum inntekter	-7 705	-6 927	-6 096	-778	111
	Netto	0	138	0	-138	0

Tjenestens overforbruk skyldes i hovedsak ny fordelingsnøkkelen for administrasjonsutgifter, og deltagelse i nødvendige kurs- og kompetansehevende tiltak.

Årsverk: 9,35

1.5 Utfordringer og strategier framover

- PP-tjenesten opplever at avstanden til skoleansvarlige og rektorer fremdeles er stor i hverdagen. Skal PP-tjenesten komme «tetter på» skolene og lykkes med systemarbeid, bør det utredes og utarbeides et forum hvor tjenesten kan delta.
- Fortsette arbeidet med å etablering av logopedtjenesten.
- Etablere tettere og jevnlig kontakt med rektorene i Valdres.
- Gjennomføring av videreutdanning/ ”Faglig løft” for PP-tjenesten,
- Behandle enkeltsaker innen frister som er beskrevet i regional veileder.
- Evaluere og fortsette implementering av nye henvisningsskjema/ nye -rutiner.
- Kompetanseheve tjenesten på skolevegring, herunder samhandlingskompetanse jamfør tverrfaglig tilnærming.
- Etablering/samlokalisering av Familiens hus.

2. Interkommunal barneverntjeneste i Valdres

Tjenesten er et samarbeid med Nord-Aurdal som vertskommune og Øystre Slidre, Sør-Aurdal og Etnedal som samarbeidskommuner.

2.1. Helhetsvurdering

Barneverntjenesten kan etter flere år som interkommunal betraktes som en helhetlig og mer robust tjeneste. Den er sammensatt av merkantil, saksbehandlere og tiltaksarbeidere for uten avdelingsleder. Kompetansen er tverrfaglig, og nytt av året er ervervelse av vernepleierkompetanse inn i arbeidet med tiltak i familier der det identifiseres behov for veiledning. Tiltaksressurser innad i tjenesten bidrar til større ressursutnyttelse av tjenestens ansatte. Likevel er innleie av eksempelvis psykologkompetanse nødvendig i særlige tilfeller. Bemanningssituasjonen er stabil, og rekruttering av nye medarbeidere vurderes som enkle prosesser.

Det er stadig økning i antall fosterbarn som plasseres i tjenestens nedslagsfelt. Dette medfører merarbeid, uten mulighet til påvirkning, i form av anskaffelse og iverksettelse av tilsynsførere. Dette viser at tjenestens beslutning om å legge disse arbeidsoppgavene til merkantilressursen, var en riktig prioritering. Likeledes er spesialisering innenfor fosterhjemssarbeidet en viktig prosess for å innfri lovkrav om oppfølgingsbesøk samt mulighet for tettere kontakt og veiledning med fosterforeldre.

2.2. Sentrale hendelser og aktiviteter

Statlig opptrapping av kommunalt barnevern nærmer seg slutten. Likevel ble tjenesten tildelt ytterligere 50 % tiltaksarbeiderressurs i 2014. Det ble vurdert som mest tjenlig å utvide allerede etablerte stillinger. I takt med opptrapping av det kommunale skal det statlige barnevernet innskrenkes og samtidig ha klare definerte oppgaver i samarbeidet med kommunene. Når det gjelder bistand i hjemmet er tiltak som Familieråd, MST og PMTO prioriterte oppgaver hos Bufetat. Hvordan Bufetat i sin helhet skal organiseres, er fremdeles uklart. I mellomtiden er det etablert et fagdirektorat under departementet med ansvar for barnevern, familievern, likestilling og ikke-diskriminering, samt vold og overgrep i nære relasjoner.

Barneverntjenesten har i 2014 deltatt i et Regionalt samarbeidsprosjekt; Tidlig Inn – Med barnet i mente. Dette er et tverrfaglig prosjekt der Valdreskommunene sammen med Korus Øst og Sykehuset Innlandet ved Bup, har fokus på gravide, foreldre og små barn som har belastninger knyttet til psykisk helse, rusproblemer og/eller familiekonflikter/-vold. Målet er å identifisere disse i en tidlig fase, aller helst før barnet er født, for å sikre at alle barn får en god start på livet og at foreldrene får hjelp til å bli den beste forelderen de kan bli. Dette vurderes som et viktig kompetanseløft for de aller mest sårbare barna. Tjenesten har gjennom prosessen fått tilegne seg, og ta i bruk foreldreveiledningsprogrammet COS-p. Dette er et konkret redskap inn i tiltaksvifta som foreldre kan tilbys og nyttiggjør seg. I etterkant av opplæringsprogrammet, er det etablert en tverretatlig og -faglig regional arbeidsgruppe. Mandatet til gruppa er å sikre videre prosess på dette området. Det utarbeides forslag til rutine for hvordan oppdage og avhjelpe denne gruppen av befolkningen i Valdres.

Barneverntjenesten er en av fire avdelinger som utgjør Familiens hus i Nord Aurdal kommune, og som etter planen skulle samlokaliseres innen utgangen av 2014. Dette visste seg å bli en umulig oppgave, og innflytting er utsatt til mars 2015. Det er utarbeidet en prosjektplan og tjenestene startet bli kjent-prosess våren 2014.

Kommunene har ulike måter å organisere det overordna tverrfaglige arbeide på. Likevel virker det som om alle har funnet en modell som ivaretar konstruktive samhandlingsprosesser og som alle føler som nyttig. Barneverntjenesten deltar med sin kommunekontakt i alle fire kommuner.

2.3. Resultat og avvik

Nøkkeltall 1. halvår 2014

Meldinger	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall mottatte meldinger	26	12	9	14

Undersøkelser	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall nye undersøkelser	17	2	3	5

Antall barn totalt i tiltak	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall barn i hjelpetiltak	21	8	11	25
Antall barn under omsorg	14	1	1	1
Antall barn i tiltak	35	9	12	26

Fosterhjem	NAK	EK	ØSK	SAK
Barn i fosterhjem i kommunen	18	1	6	4
Barn under 18 år m/kommunalt tilsynsansvar	18	1	6	4
Barn i ettervern	4	1	1	0

Nøkkeltall 2. halvår 2014

Meldinger	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall mottatte meldinger	26	7	8	5

Undersøkelser	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall nye undersøkelser	22	4	8	4

Antall barn totalt i tiltak	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall barn i hjelpetiltak	26	8	19	29
Antall barn under omsorg	16	2	1	1
Antall barn i tiltak	42	10	20	30

Fosterhjem	NAK	EK	ØSK	SAK
Barn i fosterhjem i kommunen	19	1	6	4
Barn under 18 år m/kommunalt tilsynsansvar	19	0	6	4
Barn i ettervern	5	1	1	0

Barn som barneverntjenesten har flyttet ut av hjemmet uten samtykke, skal jf. loven ha omsorgsplan utarbeidet av barneverntjenesten. Dette lovkravet har tjenesten lykkes med å innfri. Samtidig skal alle barn med vedtak om hjelpe tiltak ha aktiv tiltaksplan. Tjenesten har forbedret sine rapporteringer på dette området. Fristoversittelser på undersøkelse vil variere noe og avhenger av pågang av nye meldinger/saker. Likevel er dette en prioritert oppgave som leder og tjenesten følger tett opp.

Økonomi

		Regnskap	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk
	INTERKOMMUNAL BARNEVERNADMINISTRASJON	2014	2014	2013	kr.	%
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	6 937	6 726	6 057	211	103
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	897	690	792	207	130
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	871	195	568	676	447
13	KJØP AV TJENESTER	125	116	129	9	108
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	186	0	201	186	0
15	FINANSUTGIFTER	442	0	250	442	0
	Sum utgifter	9 459	7 727	7 997	1 732	122
17	REFUSJONSINNTEKTER	-7 514	-6 136	-6 461	-1 378	122
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-1 945	-1 436	-1 536	-509	135
	Sum inntekter	-9 459	-7 572	-7 997	-1 887	125
	NETTO	0	155	0	-155	0

Foruten tjenestens lønnsutgifter, som kun reflekterer drift i barnevernadministrasjonen, reflekterer de resterende utgiftspostene både barnevernadministrasjonen (kontoret) og tjenestens utgifter med tiltak. Det er utgiftene med barneverntiltak som har medført merforbruk i tjenesten i 2014.

Årsverk: 11,95

2.4. Utfordringer og strategier framover

En stor del av arbeidet framover vil handle om prosessen med etablering av Familiens hus og tilhørende strukturer. Intensjonen er at de samhandlingsstrukturer som etableres også kan nyttiggjøres i samarbeidet med andre tre kommunene. De fire tjenestene som utgjør Familiens hus er Avd. Psykisk helsearbeid, Helsestasjon, PP-tjenesten og barneverntjenesten. I tiden frem mot innflytting vil det bli arrangert uformelle samhandlingsarenaer, for å skape trygghet og eier forhold til prosessen og prosjektet i sin helhet. Det knytter seg store forventninger til prosessen, og målet er at samhandling skal nå nye dimensjoner.

På bakgrunn av etableringsprosessen og andre store endringsprosesser i regionen, ble planarbeidet vedrørende handlingsplan mot vold i nære relasjoner utsatt til 2015. Likeledes er det fremdeles to barneverntjenester i regionen, til tross for utredning om en mulig tilslutning mellom de to tjenestene mot slutten av foregående år. (Til tross for at tjenesten er ansees som forholdsvis robust, er det likevel sårbart ved stor pågang og samtidig ustabil arbeidsstokk. Det ansees som positivt å utvide tjenesten ytterligere.)

3. Valdres lokalmedisinske senter

3.1. Helhetsvurdering

Virksomhetsleder for VLMS ble tilsatt 01.04.14 for å forberede driftsstart 01.01.15. Driftsstart ble fremskyndet til 01.10.14, og det er gjennomført hyppige personalmøter for å involvere personalet på tvers av avdelinger. Spesialisthelsetjenestene har hatt en økning i antall konsultasjoner/behandlinger, og det har vært et økende fokus på å desentralisere flere tilbud. Økning i henvisninger kan skyldes at tilbudene på VLMS også er mer kjent.

Det er etablert et samarbeid med ambulansetjenesten, som oppleves svært positivt fra begge parter. Det er opprettet egen hjemmeside for VLMS, www.vlms.no

3.2. Sentrale hendelser og aktiviteter

Valdres legevakt (VL)

Legevaksordning med felles legevakt for hele legevaktstidsrommet ble iverksatt fra januar 2014. Det har fungert godt. Det er gjennomført en evaluering av ordningen og flertallet av legene er godt fornøyde. Legevakten er bemannet med én lege fra kl. 15, og med to leger fra kl. 18 til kl. 22. Én lege er alltid på legevakten og den andre har mulighet til å reise ut på oppdrag. På natt er det én lege.

Hjelpepersonellet har gått i tredelt turnus. Som følge av at legevakten ble regional hele døgnet, har flere fått større stilling. Det er gjort endring i ansettelsesforholdet slik at medarbeidere har forpliktet seg til å jobbe både på legevakt og intermediæravdeling med kommunale akutte døgnplasser fra 2015.

Nødnett ble installert og satt i drift fra mars. Det har fungert godt. Det er gjennomført en omfattende prosess med revidering av rutiner og prosedyrer samt utarbeidet nye. Alle medarbeidere har vært involvert i implementeringsarbeidet. Det er avdekket flere avvik, og det er gjennomført prosesser for å lukke disse. Alle rutiner og prosedyrer er lagt over i Kvalitetslosen. Det er gjennomført treningskvelder for å trenе på praktiske prosedyrer og ferdigheter. LHL Valdres ga midler for at de ansatte kunne reise til simuleringslaboratoriet på Høgskolen i Gjøvik. Det ble gjennomført i desember og var svært vellykket.

Nytt nasjonalt legevaksnummer har vært varslet fra Helsedirektoratet siden 2013. Ny akuttforskrift har vært på høring og nytt legevaksnummer iverksettes først når denne er vedtatt. Anrop til dette nummeret skal besvares av legevaktpersonell og settes over til lokalt legekontor på dagtid. Nummeret er fortsatt ikke operativt.

Jordmortjenesten i Valdres

Aktiviteten i jordmortjenesten virker til å være stabil, bortsett fra at hjemmebesøk og polikliniske konsultasjoner i barseltid er økende. Dette skyldes at kvinnene nå reiser tidligere hjem etter fødsel.

Jordmortjenesten deltok i 2014 på opplæringsprogrammet «Tidlig Inn, Med barnet i mente» i regi av BUP-Oppland og regionalt opplæringsteam. Målet var å sette fokus på å oppdage rus, vold og psykiske utfordringer tidlig i svangerskapet, for å kunne sette i verk tiltak så tidlig som mulig. Det ble allerede under opplæringen tatt i bruk flere kartleggingsverktøy i svangerskapsomsorgen. Det ble også iverksatt tilbud om tidlig samtale i svangerskapet.

I 2014 var det 146 nye gravide, det ble gjennomført 743 svangerskapskontroller og 195 konsultasjoner av gravide, øyeblikkelig hjelp. Det var 36 fødende som ble fulgt til sykehus, 82 hjemmebesøk til nyfødte og 136 polikliniske konsultasjoner i barseltiden. Jordmødrene tok i mot fire barn i 2014: to i ambulanse, én på legevakt og én på fødestua. To av jordmødrene har hospitert ved Sykehuset Innlandet HF (SI).

Spesialistpoliklinikken

VLMS leverer et stort spekter av desentraliserte spesialisthelsetjenestetilbud innenfor de rammer og begrensninger lokalene i Fagernes legesenter har.

Nevrologitilbudet som uteble i 2013, som følge av mangel på nevrologer ved nevrologisk avdeling på Lillehammer, er ikke reetablert. Det arbeides med å få i gang dette igjen. Ved lysbehandlingsenheten er det i 2013 gjennomført 656 lysbehandlinger. Dette er behandlinger som utføres på vegne av senterets hudspesialist.

Gynekologen gikk av med pensjon i juni, han hadde da vært i Valdres siden slutten av 70-tallet. Han var på poliklinikken én gang pr. uke. Fra august er det gynekolog til stede to ganger pr. måned.

Det er et behov og ønskelig med utvidelse av spesialisthelsetjenester. Dette jobbes det med for å få på plass i løpet av 2015.

Dialyse

Det er gjennomført totalt 665 dialysebehandlinger, derav 24 gjestedialyser. Gjeste-pasientene har kommet fra ulike helseforetak i Norge, samt en pasient fra Tyskland og en fra Litauen. Dialysen har fem plasser, og alle disse har vært fylt siste kvartal av 2014. Det har vært etterspørsel fra gjestepasienter om å få dialyse i denne perioden, spesielt i julehøytiden. Da det ikke var ledig kapasitet, innenfor dagens bemanning, kunne ikke disse få tilbud. I nytt VLMS blir det seks plasser. Dialysetilbudet er i dag bemannet tre dager pr. uke, og kapasiteten kan utvides til f.eks. to skift.

Det har pågått en anskaffelsesprosess av nytt vannrenseanlegg som blir installert i nytt VLMS. Det var en viktig beslutning da videreføring av eksisterende anlegg ville medført inntil fire ukers driftsstans.

Røntgen

Radiografen har fullført kurs i skjelettradiografi og strålevern. Det har vært et godt samarbeid mellom legekontorene i Valdres og røntgenavdelingen. Statistikken viser 2579 henvisninger og 3197 undersøkelser i 2014. Det er en økning på om lag 500 undersøkelser fra 2013.

Radiografen har deltatt aktivt i prosessen i SI vedrørende anskaffelse av nytt røntgenutstyr til nye lokaler i 2015.

3.3. Resultat og avvik

Økonomi

		Regnskap	Budsjett	Avvik	Forbruk
		2014	2014	kr.	%
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	14 592	14 024	568	104 %
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	1 688	586	1 102	288 %
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	330	206	124	160 %
13	KJØP AV TJENESTER	429	208	221	206 %
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	266	100	166	266 %
15	FINANSUTGIFTER	590	0	590	
	Sum utgifter	17 894	15 124	2 770	118 %

16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-1	-672	672	0 %
17	REFUSJONSINNTEKTER	-15 321	-14 123	-1 198	108 %
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-1 490	0	-1 490	
19	FINANSINNTEKTER	-1 082	0	-1 082	
	Sum inntekter	-17 894	-14 795	-3 099	121 %
	NETTO	0	329	-329	

Valdres legevakt har et underforbruk i 2014. Årsaken er at det man ikke behøvde å benytte hele bevilgningen knyttet til innføring av nødnett.

Jordmortjenesten i Valdres har et underforbruk i 2014. Årsaken til det kan skyldes en del sykmeldinger i første og andre kvartal hvor det ikke ble leid inn vikar for kommunale oppgaver.

Drift av spesialistpoliklinikken er i samsvar med budsjett. Sykehustjenestene refunderes av SI i sin helhet.

Årsverk

Administrasjon:

Virksomhetsleder 100 % stilling og avdelingssykepleier 100 % fra 01.10.14. Lege 30 % stilling og merkantil 5 % hele året.

Valdres legevakt:

Sykepleier/ambulansemedarbeidere i turnus utgjør 5,5 årsverk. Hver kommune stiller med leger i legevakt jf avtale. Legevaktsoverlegen er ansatt i 16 % stilling, det ble i tillegg avsatt 8 % til en av de andre legene i 2012 til vedlikehold av datasystemene. Antall årsverk samlet er vel seks årsverk.

Jordmortjenesten i Valdres:

3,6 årsverk for jordmor. SI refunderer 0,95 % stilling som går til følgetjeneste og beredskap, samt 20 % medhjelper i gynekologisk poliklinikk.

Dialyse:

Det er to årsverk sykepleier tilknyttet dialysen. Driften går tre dager pr uke. Medarbeidere har 40-60 % stilling.

Røntgen:

Det er ett årsverk radiograf tilknyttet røntgen som er besatt av én radiograf. Røntgen er åpen mandag – fredag fra kl. 0800-1530. Radiografen er fleksibel og jobber lengre dager i hektiske perioder i vinterhalvåret.

Sykefravær

Virksomhet VLMS og virksomhet Fagernes legesenter er registrert i systemet som virksomhet Helse i 2014. Sykefraværet samlet for disse var 5,0.

4. NAV Valdres

Tjenesten er et samarbeid med Nord-Aurdal som vertskommune og de 5 andre kommunene i Valdres som samarbeidskommuner.

4.1. Helhetsvurdering

Hovedmålsetting for arbeids- og velferdsetaten er å øke andelen med overgang til arbeid og aktivitet. For å nå dette målet skal den arbeidsrettede brukeroppfølgingen ha høy prioritet, og NAV skal ha fokus på muligheter for arbeid fra første møte eller kontakt med bruker.

Brukernes opplevelse av NAV Valdres blir årlig målt gjennom brukerundersøkelser, og viser at brukerne stort sett er godt fornøyd med arbeidet som blir gjort i kontorene, og med tjenestetilbudet vårt (kap. 0 på s. 85)

For å nå målsettingene er det viktig at NAV har god oversikt over det lokale næringslivet, og at vi kjenner arbeidsmarkedet og følger med på utvikling og trender både lokalt og nasjonalt.

NAV Valdres har godt samarbeid med næringslivet i regionen, noe som også viser i våre resultatmål. Vi har i 2014 hatt gjennomsnittlig 100 bedriftskontakter pr mnd., mot 80 i fjor. For å pleie kontakten med virksomhetene og betjene behovene raskt, har NAV Valdres et eget markedsteam og egen arbeidsgivertelefon.

Det pågår et kontinuerlig arbeid for å bedre kvaliteten i NAV Valdres, og vi har fokus på at våre ansatte skal få muligheter til å øke sin kompetanse gjennom bl.a. kurstilbud og interne temasamlinger. Kompetanseplanen blir oppdatert årlig for å møte de krav som til enhver tid er gjeldende, ut fra de retningslinjer og målsettinger som foreligger for etaten. Det er også stort fokus på målstyring opp mot de kvantitetsmål som blir satt i målekortet, og i forhold til andre styringssignaler fra stat og kommune gjennom partnerskapet.

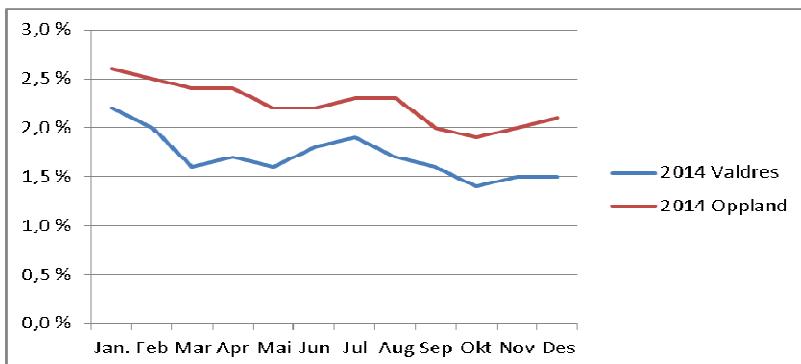
Vertskommunemodelen fungerer atskillig bedre enn tidligere modell for NAV Valdres, da muligheten for å kanalisere innsats og personale dit det trengs mest gjør oss mindre sårbar. Vi ser likevel at det er utfordringer knyttet til å ha tilstrekkelige ressurser til stede på alle kontorene, særlig dersom vi har sykefravær i organisasjonen. En evaluering av NAV Valdres er under arbeid, og skal ferdigstilles innen 30.04.15.

4.2. Sentrale hendelser og aktiviteter

Første kvartal av 2014 var preget av de endringene som ble gjort i folketrygden i 2010, knyttet til tidligere tidsbegrenset uføre, rehabiliteringspenger og attføringspenger. Disse ytelsene ble konvertert til arbeidsavklaringspenger (AAP) og ble fra 01.03.10 gitt en maksimaltid på 4 år. Alle løpende saker pr. 01.03.10, herunder tidsbegrenset uføre, fikk da en maksimaltid til 01.03.14. Det har derfor vært en høyt prioritert oppgave å avklare brukers rettigheter og muligheter etter 01.03.14. Brukere som ikke fyller vilkårene for uføretrygd står uten ytelse. Alle disse får bistand til videre jobbsøking, og i påvente av arbeid vil noen av disse ha rett til økonomisk sosialhjelp.

Som brukeroversikten (kap. 0 på s. 81) viser, har NAV Valdres ca 1500 brukere til enhver tid, som mottar ulike tjenester. Dette er arbeidssøkere, sykmeldte, personer med tilretteleggingsbehov, sosialhjelpsmottakere og deltakere i Kvalifiseringsprogram. Ungdom er en prioritert gruppe, og NAV Valdres har ved hjelp av prosjektmidler fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, og ekstra satsing fra kommunene, kunnet gi utsatte unge et ekstra tilbud. Ungdomsprosjektet «Ung energi», satsing på ungdomsteam og samarbeid med Valdres vidaregåande skule om ungdomskontakter har gitt svært gode resultat. Likevel ser vi en sterk økning i antall unge som har sosialhjelp som hovedinntektskilde i mer enn 3 mnd. Denne utviklingen jobber vi med å få snudd (kap.4.4).

I Valdres har arbeidsledigheten vært lav i flere år. Selv om det i 2014 har vært noen bedriftsnedleggelse i Valdres, samt uro rundt mulige sådanne, har Valdresregionen likevel ligget lavt på ledighet sammenlignet med resten av Oppland hele året igjennom, med variasjoner mellom 1,4% og 2,2% i løpet av året.:

NAV Valdres holder informasjonsmøter etter avtale for ansatte i bedrifter som skal nedbemannet eller avvikle, og tilbyr oppfølging både med arbeidsgiver og arbeidstaker i prosessene.

De seks valdreskommunene vedtok regional rusmiddelpolitisk handlingsplan våren 2014. I denne ligger en styrking av rusfeltet, inkludert etablering av nye stillinger organisert under NAV Valdres. Disse finansieres dels av kommunene og dels ved søknad om midler fra fylkesmannen, og utgjør totalt 3 årsverk fordelt slik:

- 1 årsverk eksisterende veileder rus i NAV-kontoret
- 0,5 årsverk prosjektleder – går over til veileder rus etter prosjektperioden (1 år).
- 1,5 årsverk veileder rus

Tilsetting i stillingene ble gjort ved årsskiftet.

NAV Valdres har deltatt i prosjekt omkring flyktningetjenesten i Valdres, dette arbeidet fortsetter i 2015, med målsetting om bedre samarbeid og samordning av tjenestene. Vi deltar også i prosjekt Springbrett som går på tidlig karriereveiledning av flyktninger i Introduksjonsprogrammet. Sammen med Vang kommune deltar vi i Bolystprosjektet som handler om integrering og bosetting av flyktninger.

Den 14. og 15. oktober hadde Fylkesmannen tilsyn med kvalifiseringsprogrammet i Nord-Aurdal kommune, og fikk ett avvik. Plan for lukking av avvik er sendt fylkesmannen innen fristen 01.03.15. Nærmere om oppfølging av dette i kap. 4.4 på s. 85.

I 2014 har vi hatt lederskifte i NAV Valdres. Esther Gilen sluttet i februar, for å ta over som leder for NAV Lillehammer. Elisabeth Kampen fungerte som leder i NAV Valdres fram til Britt I. Vårvik trådte 1. august. Det er rimelig å anta at dette kan ha påvirket organisasjonen i noen grad, men de ansatte har gjort en utmerket jobb i løpet av året, og levert solide resultater på de fleste områder.

4.3. Resultater og avvik

NAV måler resultater ut fra fire hovedgrupper:

1. **Produksjon** måles på flere måter. Under ser vi på brukeroversikten, som sier noe om omfanget innenfor de ulike brukergruppene, noe som kan hjelpe oss å rette innsats mot riktig område. Vi har også tatt med oversikt over produksjon for økonomiteamet. Til slutt viser vi det månedlige målekortet. Indikatorene i målekortet kan endres fra år til år knyttet til målsettingene for NAV, og våre prioriteringer.
2. **Økonomiperspektivet** er ivaretatt bl.a. gjennom månedlig resultatoppfølging tiltak og drift, og kontroll av periodisert budsjett opp mot regnskap.
3. **Medarbeiderperspektivet** blir målt ved bruk av årlige medarbeiderundersøkelser. For NAV Valdres ser vi en svak nedgang fra foregående år. Vi skal være forsiktige med å over tolke resultatene, men ser at dette er en trend også i gjennomsnittet av kontorene i Oppland. I 2014 var sykefraværet for statlig ansatte gjennomsnittlig 3,4% (3% i 2013), og for ansatte i kommunen 3,7% - en kraftig nedgang fra 8,9% sykefravær for kommunalt ansatte i 2013.
4. **Brukerperspektivet** blir årlig målt ved brukerundersøkelse i hvert NAV-kontor, der brukerne gjennom å svare på et sett med spørsmål kan gi uttrykk for i hvilken grad de er tilfredse med NAV sine tjenester.

Resultat produksjon

Brukeroversikt

Brukeroversikten (under) viser at antall brukere er redusert i forhold til fjoråret på flere områder, og samlet sett er antallet redusert fra 1574 i 2013 til 1456 i 2014. Den største nedgangen (-74) finner vi i antall brukere med arbeidsavklaringspenger (AAP), men nedgangen er også markant for arbeidssøkere (-40) og sykemeldte (-59). På den andre siden ser vi en kraftig økning av antall personer som mottar sosialhjelp som eneste inntektskilde (+46).

2014	Arbeidssøkere		Sykemeldte		Tilpasset arbeidsretting, aap		Sosialhjelp eneste inntektskilde		KVP		Aktive brukere med utbetaling Sosialhjelp	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Valdres 1. Kvartal	325	342	621	660	548	614	34	29	10	18	220	203
Valdres 2. kvartal	274	301	571	608	494	590	35	34	11	14	187	202
Valdres 3. kvartal	233	269	477	547	479	578	49	37	18	12	208	189
Valdres 4. kvartal	258	298	489	548	452	526	75	29	18	14	239	188

Antall brukere pr 31.12.2014 og per 31.12.2013, pr kommune

2014	Arbeidssøkere		Sykemeldte		Tilpasset arbeidsretting, aap		Sosialhjelp eneste inntektskilde		KVP		Aktive brukere med utbetaling Sosialhjelp	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Valdres	258	298	489	548	452	526	75	29	18	14	239	188
Sør-Aurdal	45	57	77	82	92	83	10	2	1	1	43	17
Etnedal	18	19	23	30	39	39	9	4	1	0	17	16
Nord-Aurdal	111	140	165	212	155	198	33	10	5	4	102	78
Øystre Slidre	40	45	94	98	60	75	11	6	3	4	39	43
Vestre Slidre	28	21	70	72	74	84	7	6	6	4	28	28
Vang	16	16	60	54	32	47	5	1	2	1	10	6

Økonomisk rådgivning

Vi ser stadig en økning av saker innenfor økonomisk rådgivning, noe som tilsier at satsingen på dette området har vært nødvendig. God økonomistyring gjør at sosialhjelputbetalingene blir redusert for disse brukerne, og bidrar til at det betales eksempelvis husleie, barnehage, kommunale avgifter etc. til kommunen.

RAPPORTE ØKONOMISK RÅDGIVNING I NAV VALDRES																	
KOMMUNE	STATUS SAKER:			SAK						AVSLUTTEDE SAKER:				ANNET :			
	Saker overført fra forrige periode	Nye saker inn i perioden	Saker avsluttet i perioden	NAV/sosialtjenesten			Selv Helsetjenesten (spesialisthelsetjeneste/fastlege)			Komm. Produktat av rådgivning:							
				Mottatt økonomisk sosialstønad			Mottatt økonomisk sosialstønad			Avsluttet uten løsning for bruker		Avsluttet med midlertidig løsning for bruker		Henvist til Namsmann for søke gjeldsordning			
Sør-Aurdal	12	28	22	18	15	4	8	1	15	2	5	2	10	3	2	3	5
Etne	7	27	27	7	7	17	1	2	3	0	2	5	9	7	4	6	3
Nord-Aurdal	18	92	57	53	36	46	4	6	26	6	3	20	21	11	2	5	17
Vestre Slidre	10	18	23	5	10	8	0	0	9	2	5	5	7	6	0	4	5
Øystre Slidre	13	15	18	10	6	9	0	0	2	0	10	1	2	4	1	1	4
Vang	1	12	9	4	5	7	0	0	0	0	0	1	5	3	0	5	1
SUM Valdres	61	192	156	97	79	91	13	9	55	10	25	34	54	34	9	24	34

- 192 nye saker i 2014, mot 162 i 2013
- Totalt 253 saker i 2014 , mot 193 i 2013.
- Teamet har avsluttet 156 saker, 88 av disse (56%) med midlertidig eller varig løsning, og 34 saker (22%) ble avsluttet p.g.a. manglende medvirkning fra bruker.
- 9 saker oversendt namsmannen med søknad om offentlig gjeldsordning.
- I 24 saker ble husbankens virkemidler benyttet

Målekort for enheten NAV Valdres

NAV Valdres har tilnærmet full måloppnåelse på de statlige parameterne, og avsluttet 2014 med svært gode målinger på disse. Dessverre har vi ikke hatt like gode resultater på de kommunale parameterne, der vi har sett en stadig økende andel av ungdom under 25 år med økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt i mer enn 3 mnd. Mer om oppfølging av dette i kap. 4.4.

Resultatmål på produksjon 2014, snitt for året:

Brukerperspektivet		Hittil i år		
ID	Navn	Snitt/Sum	Mål	Status
B.10	Andel ordinære arbeidssøkere med oppfølging siste tre mnd	82 %	80 %	●
B.11	Andel personer med nedsatt arbeidsevne med oppfølging siste 6 mnd	91 %	80 %	●
B.14	Andel graderte på 12 ukers tidspunkt	41 %	42 %	●
B.15	Andel arbeidssøkere med overgang til arbeid	55 %	60 %	●
B.16	Andel personer med nedsatt arbeidsevne med overgang til arbeid	45 %	45 %	●
B.20	Andel stillinger meldt til NAV med tilvisning	98 %	90 %	●
B.21	Andel stillinger meldt til NAV av den totale stillingstilgangen (markedsandel)	49 %	40 %	●
B.22	Andel virksomheter som har fått arbeidsmarkedsbistand fra NAV(SP)	22,6 %	20,0 %	●
B.40	Andel "Kontakt bruker" behandlet innen fristen	82 %	85 %	●
B.53	Andel arbeidssøkere med jobbmatch	34 %	30 %	●
B.101	Andel som har mottatt økonomisk sosialhjelp	1,3 %	#/T	●
B.103	Andel unge som har mottatt økonomisk sosialhjelp	2,3 %	#/T	●
B.151	Antall deltagere i kvalifiseringsprogram	12	20	●
BL.163	Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt (mer enn 3 måneder) skal reduseres i forhold til samme periode året før	45	33	●
BL.164	Antall ungdom under 25 år som er mottakere av økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt (mer enn 3 måneder) skal reduseres i forhold til samme måned året før	18	12	●

Resultat økonomi

Kontorkostnader

NAV Valdres har levert et godt økonomisk resultat for 2014, og har hatt god kontroll på kostnadene til kontordrift. Regnskapet viser at vi har et netto mindreforbruk på vel 1,7 mill. i forhold til budsjett. Vi har finansiert deler av ungdomssatsingen ved prosjektmidler, og vi har også fått noen midler til utbedringer og sikkerhet gjennom søknad om midler.

	NAV VALDRES	Regnskap	Buds(end)	Regnskap	Avvik	%-
		2014	2014	2013		forbruk
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO*	10754	14083	0	-3329	76
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	424	1350	0	-926	31
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	3826	4039	0	-213	95
13	KJØP AV TJENESTER	3624	2162	0	1462	168
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	18881	19772	0	-891	96
15	FINANSUTGIFTER	1961	495	0	1466	396
	Sum utgifter	39470	41901	0	-2431	94
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-27	0	0	-27	0

17	REFUSJONSINNTEKTER	-25047	-27052	0	2005	93
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-1162	0	0	-1162	0
19	FINANSINNTEKTER	-441	-299	0	-142	148
	Sum inntekter	-26677	-27351	0	674	98
	T O T A L T	12794	14550	0	-1756	88

*avvik lønn: posten inneholder også underforbruk på Kvalifiseringsstønad.

Kostnader til tiltak

Som det viser av tabellen under, har vi hatt et stort underforbruk på tiltaket Kvalifiseringsprogram også i 2013, i alle kommunene unntatt Vestre Slidre. Viser her til kap. 4.4 Utfordringer og strategier framover (s. 85).

I flere av kommunene ser vi en økning i utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Dette var forventet, og var også grunnen til at budsjettene for tiltak i 2014 var oppjustert i forhold til 2013.

	Regns. 2014	Budsj. 2014	Regns. 2013	Avvik	%-forbruk
48200 NAV-tiltak i Nord-Aurdal					
243000 Tilbud til personer med rusprobl.	145	360	243	-215	40
276000 Kvalifiseringsordningen	688	2289	772	-1601	30
281000 Økonomisk sosialhjelp	8162	7893	5771	269	103
Sum	8995	10542	6786	-1547	85
48300 NAV-tiltak i Sør-Aurdal					
290243 Interkomm. rusmiddelarbeid	0	50	0	-50	0
290276 Interkomm. kvalifiseringsprogram	89	989	245	-900	9
290281 Interkomm. sosialhjelp	3265	2964	2771	301	110
Sum	3354	4003	3016	-649	84
48400 NAV-tiltak i Øystre Slidre					
290243 Interkomm. rusmiddelarbeid	4	100	0	-96	4
290276 Interkomm. kvalifiseringsprogram	321	632	502	-311	51
290281 Interkomm. sosialhjelp	3254	3266	3200	-12	100
Sum	3579	3998	3702	-419	90
48500 NAV-tiltak i Vestre Slidre					
290243 Interkomm. rusmiddelarbeid			9		
290276 Interkomm. kvalifiseringsprogram	904	949	655	-45	95
290281 Interkomm. sosialhjelp	1879	3276	2697	-1397	57
Sum	2783	4225	3361	-1442	66
48600 NAV-tiltak i Vang					
290243 Interkomm. rusmiddelarbeid	0	12	0	-12	0
290276 Interkomm. kvalifiseringsprogram	245	515	208	-270	48
290281 Interkomm. sosialhjelp	1234	1350	729	-116	91
Sum	1479	1877	937	-398	79
48700 NAV-tiltak i Etnedal					
290276 Interkomm. kvalifiseringsprogram	68	379	181	-311	18
290281 Interkomm. sosialhjelp	1631	1363	1307	268	120
Sum	1699	1742	1488	-43	98

Medarbeiderperspektivet

Det blir gjort årlege medarbeiderundersøkelser i NAV, som gir et bilde på hvordan de ansatte har det på jobb, og i hvor stor grad de opplever mestring og eierskap til de verdier NAV jobber etter. Det ser ut som om de fleste ansatte trives godt på jobb, mestrer oppgavene sine og har en god arbeidshverdag. Vi ser en svak nedgang i scoren fra 2013 til 2014, Dette kan ha sammenheng med at det i 2014 har vært lederskifte i NAV Valdres, med tre ledere i løpet av året. Men denne svake trenden ser vi også for gjennomsnittet av alle NAV-kontor i Oppland, så man bør ikke overtolke dette. Resultatet av medarbeiderundersøkelsene blir gjennomgått internt, og de ansatte tar del i prosessen med å utforme eventuelle tiltak for bedring som legges inn i virksomhetsplanen for NAV Valdres.

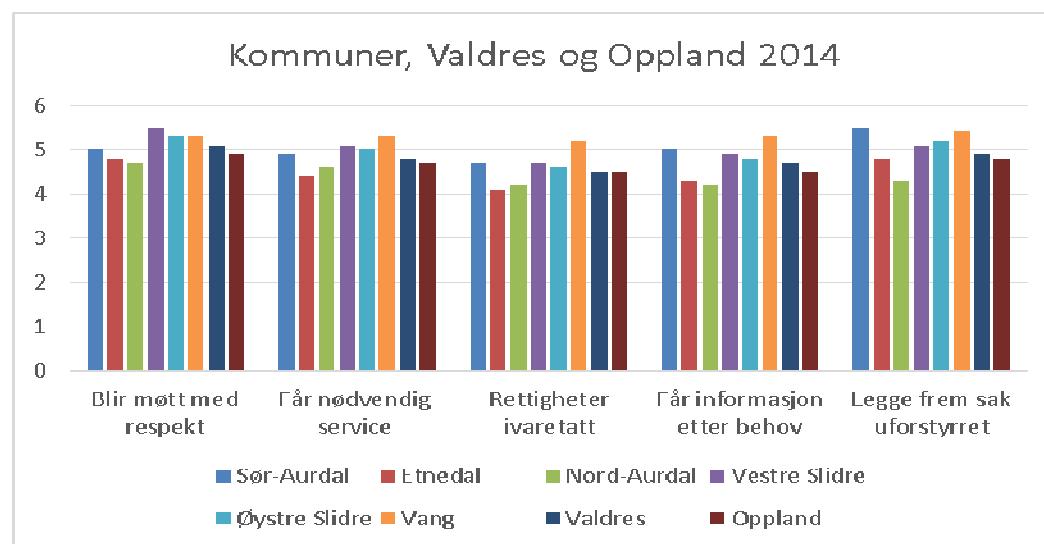
Brukerperspektivet

Det har vært utført brukerundersøkelser hvert år siden 2010. Formålet er å gi brukerne en mulighet til å gi tilbakemeldinger til NAV-kontoret, og for NAV-kontoret til å forbedring og utvikling.

Brukerundersøkelsene gir et bilde av hvordan brukeren opplever NAV-kontoret.

Undersøkelsen blir besvart av brukerne på publikumspc-er på det enkelte NAV-kontor.

Årets brukerundersøkelse viser at brukerne stort sett er godt fornøyd med NAV Valdres. Også her ser vi en svak nedgang fra i fjor, og også her er dette i stor grad sammenfallende med utviklingen for gjennomsnittet i fylket. Samlet sett er resultatene for Valdres noe bedre enn for gjennomsnittet i fylket, men det er variasjoner mellom de ulike kontorene i Valdres:

4.4. Utfordringer og strategier framover

Vi har hatt fokus på Kvalifiseringsprogrammet (KVP) i 2014, og klarte å heve bruken av dette tiltaket i løpet av året. Dette er likevel ikke tilstrekkelig, og derfor en utfordring vi tar med oss inn i 2015. I oktober 2014 hadde vi tilsyn fra fylkesmannen på KVP i Nord-Aurdal kommune, og fikk følgende avvik: «*Nord-Aurdal siker ikke forsvarlig kartlegging av behov før vedtak om deltakelse i KVP fattes, og det foretas ikke systematiske evalueringer av programforløpet.*» Funnene fra tilsynet viser bl.a. at vi ikke er systematiske i å følge våre egne rutiner. Som et tiltak for å bli bedre på dette området har vi planlagt intern opplæring i løpet av 2014, både i egen regi og i regi av fylkesmannen. I tillegg blir oppfølging av Kvalifiseringsprogrammet implementert i eksisterende møtestruktur.

Vi ser at selv om vi har satset sterkt på tjenester rettet mot ungdom, er det stadig flere unge som har sosialhjelp som hovedinntektskilde i mer enn 3 mnd. I løpet av 2014 økte antallet fra 8 til 32. Det betyr at vi må prøve ut nye strategier for å hindre at ungdom som av ulike grunner trenger bistand fra NAV får tidlig og riktig innsats, slik at de raskere kan komme i arbeid eller utdanning. For å få til dette vil vi i større grad ha fokus på rask avklaring og innsats for «nye» brukere, og bli bedre på å formidle til arbeidsmarkedet også utenfor Valdres dersom det er riktig for den enkelte.

Sykefravårsoppfølgingen blir ytterligere intensivert i 2015. Det er en klar sammenheng mellom sykmeldingstiden og faren for å oppleve vanskeligheter med å komme tilbake i arbeid. Vi ser gode resultater av denne satsingen i 2014, der vi nå går tidligere inn i sakene for å vurdere mulighetene for den sykmeldte til å komme tilbake helt eller delvis i jobb så tidlig som mulig.

Det er et uttalt mål at NAV i større grad skal satse på å bli bedre på rekruttering og formidling til arbeid, og det vil derfor sattes videre på at NAV Valdres skal være en foretrukken rekrutteringspartner for det lokale næringslivet i Valdres. I 2015 vil dette arbeidet fortsette, bl.a. ved at vi avholder jobbmesser, som skal være en møteplass for arbeidssøkere og næringsliv. Fra 2015 øremarker NAV Oppland ressurser for markedskontakter i de ulike regionene, og i den forbindelse opprettes også et nytt markedsnettverk for disse. Valdres har 100% markedsressurs.

Kanalstrategien til NAV går ut på å få flere av brukerne til å benytte våre selvbetjeningsløsninger. Vi får stadig flere og bedre nettbaserte løsninger, og telefontjenestene/ kontaktsenteret blir stadig bedre og mer spesialiserte. De lokale NAV-kontorene skal i større grad arbeide med dem som trenger tett oppfølging av våre veiledere, og da helst i en form som sikrer god planlegging og riktig tiltaksbruk. Etter hvert regner vi med at endringene vi føre til fører ikke planlagte møter på NAV-kontoret, og dette kan på sikt også få følger for hvordan NAV-kontorene blir utformet.

5. Felles kvalifiseringstjeneste

Tjenesten er et samarbeid med Nord-Aurdal som vertskommune og Øystre Slidre som samarbeidskommune.

5.1. Helhetsvurdering

Den felles kvalifiseringstjenesten omfatter bosetting, integrering og kvalifisering av flyktninger. Det er godt samarbeid mellom kommunene. Det er bosatt følgende antall personer i 2014:

- Nord-Aurdal kommune: 10 personer
- Øystre Slidre kommune: 7 personer

5.2. Sentrale hendelser og aktiviteter

- Pilotprosjektet «springbrett - et system for målrettet kartlegging og karriereveiledning for innvandrere», som tjenesten hadde sammen med Karrieresenteret i Valdres (OPUS), ble avsluttet våren 2014, og er nå implementert som en naturlig del av introduksjonsprogrammet. Flere av deltakerne i introduksjonsprogrammet har som følge av «Springbrett» deltatt på «Krafttak for norsk », et kurs i styrket norskopplæring for fremmedspråklige i regi av Karrieresenteret i Valdres (OPUS).
- Våren 2014 ble det administrative ansvaret for gjennomføring av norsk- og samfunnsfagprøvene overført til kommunene. De skriftlige prøvene ble digitalisert, noe som krever at kandidatene har dataunnskap. Totalt 21 kandidater avla norskprøve våren 2014 med gode resultater.
- Nettverksbygging: aktivitetsdag med Valdres folkehøyskole, elevene ved Kvalifisering stod for opplegget.
- Nærmiljø; Besøkt Valdres folkemuseum, Maihaugen (markering av grunnlovsjubileet), sommersymfonien, stølsbesøk i Vang og rakfiskfestivalen.
- Kvalifiseringssenteret har gjennom året hatt 53 elever.
- Boliger skaffes i hovedsak på det private markedet
- God tilgang på språkpraksisplasser i privat og offentlig sektor.
- Økt satsing på bofellesskap reduserer boutgiftene for den enkelte flyktning
- Lavt sykefravær ansatte og elever

5.3. Resultat og avvik

Oversikt over bosatte og elever gjennom året i Nord-Aurdal kommune:

Ant.pers.5 års periode	Introelever 1-12 mnd	Intro avsluttet	Rett/plikt innvandrere	Betalende	Familiegj.	Flyttet	Antall totalt
52	27	12	5	9	0	10	41

Oversikt over bosatte og elever gjennom året Øystre Slidre kommune:

Ant.ers.5 års periode	Introelever 1-12 mnd	Intro avsluttet	Rett/plikt innvandrere	Betalende	Familiegj.	Flyttet	Antall totalt
17	9	1	3	0	0	1	12

Økonomi:

Tabell: Økonomisk resultat for felles opplæring fremmedspråklige². Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er overforbruk). Tall i 1000 kr.

Virksomhet 17 Eiendom og Kvalifisering		Regnskap	Budsjett	Avvik	Forbruk
		2014	2014	kr.	%
Ansvar:	64200				
Funksjon	213000 Voksenopplæringen				
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	1317	1342	-25	98
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	59	105	-46	56
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	0	15	-15	0
13	KJØP AV TJENESTER	207	19	188	1088
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	25	50	25	51
	Sum utgifter	1608	1531	77	 105
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	--29	-50	21	57
17	REFUSJONSINNTEKTER	-365	0	-365	0
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	1563	-2450	887	64
	Sum inntekter	-1957	-2500	543	78
	Sum funksjon 213000	-348	-969	621	36
Funksjon	242000 Råd, veiledning og forebyggende				
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	1834	1788	46	103
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	164	179	-15	92
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	34	18	16	188
13	KJØP AV TJENESTER	85	225	-140	38
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	13	0	13	0
	Sum utgifter	2129	2210	-81	96
17	REFUSJONSINNTEKTER	-712	-400	-312	178
	Sum inntekter	-712	-400	-312	178
	Sum funksjon 242000.	1418	1810	-392	78

Flyktningetjenesten er delt i to funksjoner: Voksenopplæring og råd, veiledning, og sosialt forebyggende arbeid. Medarbeidere arbeider tverrfaglig innenfor disse to funksjonene, så resultatene må sees i sammenheng. Resultatet kan variere noe fra år til år, på grunn av nye elevgrupper to ganger årlig, som kan gi ulike utfordringer og uforutsigbarhet.

Voksenopplæringen hadde et overforbruk på 621', som er resultat av reduserte statlige overføringer. Funksjonen råd, veiledning og sosialt forebyggende tiltak har et mindreforbruk på 392' kr som i hovedsak er et resultat av at Øystre Slidre har større antall bosatte flyktninger og dermed økte inntekter.

Årsverk: Totalt 5,5 årsverk

6. Valdres brannforebyggende avdeling

Tjenesten er et samarbeid med Nord-Aurdal som vertskommune og de 5 andre kommunene i Valdres som samarbeidskommune.

6.1. Helhetsvurdering

Tjenesten er drevet i samsvar med budsjett. Fastsatte mål og tiltak er ikke nådd fullt ut.

6.2. Sentrale hendelser og aktiviteter

Etter årsplan for 2014 gjennomførte avdelingen følgende:

- Tilsyn av § 13 objekt
- Tilsyn av fyrverkeri og store arrangementer (festivaler)
- Forberedt og tilrettelagt for Aksjon boligbrann og Brannvernuka
- Opplæring av brannvernledere og annet personell
- Forhåndskonferanser og brannteknisk bistand kommuner
- Deltakelse i regional HMS-samordningsgruppe for Hedmark og Oppland.
- Deltakelse på brannøvelser i større bedrifter
- Informasjon til helse/hjemmehjelp i kommuner i samarbeid med VEAS
- Oppbygging av øvelseshenger, som er gitt VBA i gave fra Valdres brannkasse, Gjensidige forsikring.

6.3. Resultat og avvik

Effektiviteten og ressursbruket har vært god. Tjenesteproduksjonen har ikke fullt ut nådd de fastsatte mål og tiltak. Hovedårsaken til dette er kursing på branninspektører, samt avdelingen er redusert med en 30% stilling fra totalt 3 årsverk til 2,7 årsverk. Avdelingen har samtidig hatt en økning i arbeidsmengde.

Økonomi:

Økonomien har vært god. Regnskapstallene ligger kr 46 612 bedre enn budsjett.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (negative tall i avvik utgifter er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	Regnskap 2014	Bud. rev. 2014	Regnskap 2013	Avvik, kr	Forbruk, %
10 Lønnskostnader, netto	1430	1336	1125	-94	107
11 Andre driftsutgifter	205	250	259	45	82
12 Utstyr, vedl.h, konsulenttj. m.m.	115	2	-12	-113	5750
13 Kjøp av tjenester	30	38	38	8	79
14 Overføringsutgifter	44	0	39	-44	0
15 Finansutgifter	0	0	100	0	0
Sum utgifter	1824	1626	1549	-198	112

10 Lønnskostnader, netto	0	0	-7	0	0
16 Salgs- og leieinntekter	0	-50		50	0
17 Refusjonsinntekter	-1857	-1562	-1475	-295	119
18 Tilskudd fra stat og kommuner	0	0	-100	0	0
19 Finansinntekter					
Sum inntekter	-1857	-1612	-1582	-245	115
Netto	-33	14	-33	-47	236

Årsverk: Tjenesten har 2,7 årsverk.

6.4. Utfordringer og strategier framover

Avdelingen vil arbeide videre etter årsplan for VBA 2015 som fokuserer på oppfyllelse av mål satt for lovpålagte og risikobaserte tilsyn. Samtidig med dette har vi også brukt ressurser på opplæring og informasjon til satsingsfeltet til Direktoratet. Vi har også drevet praktiske øvelser for disse gruppene. Videre vil det bli fokusert på nødvendig kompetanseheving, der den siste branninspektøren fortsatt mangler forebyggende kurs. Ved søkerprosessen for 2015, var det 107 søkeres på 20 plasser, og dermed står han på venteliste. Oppgradering/innfasing av program for oppfølging av tilsynene er godt i gang, samtidig arbeider vi med bygningsmyndighetene i kommunene.

Utfordringer dette året vil være fortsatt økende byggeaktivitet av større og mer komplekse bygg, hvor brannmyndighetene i større grad enn tidligere bistår i prosjektene. Vi skal også i samarbeid med byggesak i kommunene være en pådriver for lik forståelse av regelverket rundt spikertelt på campingplasser.

7. Skatteoppkreveren for Valdres

Tjenesten er et samarbeid med Nord-Aurdal som vertskommune og de 5 andre kommunene i Valdres som samarbeidskommune.

7.1. Helhetsvurdering

Skatteoppkreveren for Valdres ble etablert i november 2011 og 2014 er det tredje hele driftsåret. Den nye organisasjonen er etablert og fungerer bra. Vi har i 2014 innfridd målene med økt skatteinngang og reduserte restanser.

7.2. Sentrale hendelser og aktiviteter

Hovedmål for etableringen av Skatteoppkreveren for Valdres er:

- Større fagmiljø
- Likebehandling
- Mindre sårbarhet
- Høyere innbetalingsgrad/mindre restanser
- Særnamsmakt
- Stabil og fornøyd arbeidsstokk

De ansatte ved skatteoppkreverkontoret fyller sine roller på en stadig bedre måte, og spesialiseringen gir effektive resultater.

7.3. Resultat og avvik

Skatteoppkreveren har aktivt videreført arbeidet med utøving av særnamsmakt som ble påbegynt i 2012. I 2014 ble det sendt ut over 91 varsler om utleggsforretninger, og det ble avholdt over 78 utleggsforretninger. Det ble også sendt inn 3 konkursbegjæringer til Tingretten og 9 begjæringer om tvangssalg til Namsmannen/Tingretten.

Skatteinngangen i 2014 viser en økning for 5 av kommunene. Bare Etnedal hadde nedgang. Den totale økningen for alle Valdreskommunene fratrukket nedgangen til Etnedal på kr 316.000, ble på ca kr 6,5 mill.

Når det gjelder skatterestansene, har 5 av 6 Valdreskommuner hatt nedgang i restansene fra 2013 til 2014. Vang hadde en økning i restansene på 1,8 mill. kr. Den totale reduksjonen av restansene for hele Valdres, fratrukket økningen for Vang, utgjør 10,8 mill. kr. Reduksjonen av skatterestansene de 5 siste år er på hele 38,6 mill. kr, dvs. fra 109 mill. kr til 70,4 mill. kr. Dette er en svært positiv utvikling som vi vil prøve å opprettholde.

Skatt Øst har satt resultatkrav for oss når det gjelder innfordring. Bare 1 kommune klarte alle de 7 resultatkravene, mens de 5 andre klarte fra 2 til 6 resultatkrav. Dette pga. mange store saker.

Arbeidsgiverkontrollen klarte ikke målkravet til Skatt Øst for 2014. Det ble gjennomført 45 av de påkrevde 60 kontrollene for Valdres. Årsaken til dette er at arbeidsgiverkontrolløren vår sluttet 14.09.2014. Vi har vært uten arbeidsgiverkontrollør etter dette, frem til ny person startet opp 2. mars 2015.

		Regnskap	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk
		2014	2014	2013	kr	%
	INTERKOMMUNAL SKATTEOPPKREVER					
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	3 180	3 360	3 140	-180	95
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	532	551	475	-19	96
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	16	71	8	-55	23
13	KJØP AV TJENESTER	97	172	107	-75	56
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	43	0	37	43	0
	Sum utgifter	3 867	4 154	3 767	-287	93
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-180	-100	-274	-80	180
17	REFUSJONSINNTEKTER	-3 687	-3 977	-3 494	290	93
	Sum inntekter	-3 867	-4 077	-3 767	210	95
	Netto	0	77	0	-77	0

Årsverk: 6,2

7.4. Utfordringer og strategier framover

Finansdepartementet sendte i desember 2014 ut en utredning om overføring av skatteoppkrever-funksjonen til Skatteetaten. Høringsfristen ble satt til 2. mars 2015. Forslaget innebærer at antall kontorsteder reduseres fra dagens 288 til 27. I Oppland ville det blitt igjen to kontorer, ett i Gjøvik og ett på Lillehammer. Dette ville medført at Skatteoppkreverkontoret for Valdres ble nedlagt.

Forslaget fra Finansdepartementet har skapt stor usikkerhet blant de ansatte på skatteoppkrever-kontoret. De ansatte ser med spenning frem til behandlingen av denne saken i Stortinget, ventelig i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i midten av mai 2015.

8. Valdres-GIS

Valdres-GIS (VGIS) er eit interkommunalt samarbeid om geodata og GIS-løysingar for Etnedal, Sør-Aurdal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Vang. Vang er vertskommune for samarbeidet. For å styrke samarbeidet både fagleg og regionalt er det i tillegg etablert samarbeid med: Kartverket Hamar, Valdres Kommuneale Renovasjon, Valdres Energi, Vang Energiverk, Sør-Aurdal Energi og VOKKS.

VGIS inneber i mindre grad enn andre vertskommunesamarbeid at vertskommunen tek over for dei andre kommunane. Innanfor VGIS vil forvalningsoppgåver og tenesteproduksjon i dei seks Valdreskommunane normalt utførast i den enkelte kommunen, men innanfor ramma av vertskommunesamarbeidet kan anna arbeidsfordeling avtalast. Det er tilsett ein GIS-konsulent i 100% fast stilling i samarbeidet.

Vertskommunen har arbeidsgjevaransvar og er kontorstad for GIS-konsulenten og økonomiansvar for VGIS.

8.1. Heilskapleg vurdering

VGIS har vore formalisert som eit interkommunalt geodatasamarbeid i ca. 2,5 år med ein GIS-konsulent i 100% stilling (frå 1. juni 2012). GIS-konsulenten utfører forvalningsoppgåver for alle kommunene, i tillegg til spesialiserte oppgåver etter behov i den enkelte kommune. Kartbrukarane i Valdreskommunene er fagleg svært dyktige og veldig engasjerte innanfor sine respektive område. Mange av brukarane har eit bra teknisk nivå i forhold til kartverktøyet, men det kan jobbast litt meir med opplæring og rutinebeskrivingar. Sidan starten av kartsamarbeidet i 2005 har det vore utfordringar i forhold til system/drift av programvareplattform og kartservere, med treighet og heng i IT systema. Dette er framleis vedvarande og er til dels med på å dyrke fram skepsis, og i enkelte tilfelle, negative haldningar til bruken av kartverktøya. Det har vart tatt tak i gjennom 2013 og 2014 og må vere på eit tilfredsstillande nivå i løpet av 2015.

GIS-konsulenten har ansvaret for å vere bindeledd mellom kommunane, fagområda i kommunane, IKT-Valdres, Kartverket og NOIS-brukarforum (Brukarforum for GIS-samarbeid i Hedmark og Oppland som har GIS-verktøy frå Norconsult). I tillegg har GIS-konsulenten blant anna ansvar for:

- At programvareplattforma til ein kvar tid er oppdatert .
- Innhaldet og vedlikehaldsrutinar på kartserverane, synkronisering mot internettkartet og utskifting av basar etter Kartverkets ajourhaldrutinar.
- Opplæring/kursing av nye kartbrukarar og syte for at eksisterande brukarar har tilstrekkeleg kompetanse.
- Bistå brukarar ved behov.
- Syte for at kartsamarbeidet fungerer nokolunde knirkefritt.

Ut i frå stadig auke av tekniske krav, mengde arbeid og henvendingar sidan oppstart konkluderer GIS-konsulenten med at det er behov for spesialiserte ressursar innanfor GIS og at han nok ikkje blir utan arbeid med det fyrste.

8.2. Sentrale hendingar og aktivitetar

- Vidareføring av ressursgruppe for VGIS som består av utvalde ressursar som representerer aktive brukarar av ISY WinMap og/eller Valdres internettkart og KomTek. Kartverket Hamar blir også invitert. Referansegruppa skal bestå av representantar frå alle faggruppene, og alle kommunane. Samansetninga er dynamisk, og kan endras over tid. Det leggjast vekt på at personane som ynskjer, og har interesse av å bidra, skal få høve til dette. Formålet med ressursgruppa er å sterke forankre det faglege samarbeidet mellom faggrupper på tvers av kommunane, styrke dialogen mellom faggruppene og samarbeide med GIS-konsulenten om prioritering av arbeidsoppgåver.
- Styrking av faggrupper som nyttar ISY WinMap og Valdres internettkart. Samtlege faggrupper har, og skal, utarbeidd møte- og handlingsplan for eit år framover. Dei ulike faggruppene er:
 - Oppmåling/matrikkel.

- Webkart.
- Bygg.
- KomTek.
- Plan.
- Winmap-VA.
- Jordbruk (tidlegare landbruk).
- Skogbruk (oppretta 2014, første møte januar 2015).
- Gjennomføring av lokale kurs og opplæringer i WinMap:
 - Grunnkurs i WinMap og opplæring av nye tilsette i kommunane.
 - Kurs i feilrett og feilsøking av digitale arealplanar for arealplanleggjara.
 - Arbeidssjappe for Faggruppe Winmap-VA.
 - Arbeidssjapper i føring av bygg og tiltak samt matrikkelen.
 - I tillegg er det gjennomført fleire arbeidssjapper der brukarane har med eigne arbeidsoppgåver og ber om bistand om/når det trengs. Har fått attendemelding på at dette har vore svært nyttig.
- GIS-konsulent har delta på faglege forum
 - Fagdag for samferdsel og fagdag for friluftsdata i regi av Kartverket.
 - Brukarforum for GIS-samarbeid i Hedmark og Oppland som har GIS-verktøy frå Norconsult (NOIS brukarforum).
 - Noreg-Digitalt region møte.
 - Arbeidsutval for basisdata (AU-Basis).
 - Arbeidsutval for temadata (AU-Tema).
 - Brukarkonferanse i regi av programvareleverandøren til GIS-programvara.
 - Faggruppemøter i VGIS.
 - Arrangør av arbeidssjappe for handsaming av digitale planar og føring av bygg og tiltak i regi av NOIS-brukarforum.
 - VGIS har bidrege med kompetanse og eigeninnsats som pilot på forvaltningsopplegg for nytt karttema; Friluftsruter.
- Arbeid opp mot IKT-Valdres for å betre situasjonen rundt drift av GIS-system på felles plattform. Gjennomført fleire statusmøter
- Programvara, WinMap, er oppgradert til ny versjon.
- GIS-konsulent har bidrege til å sluttføre og sikre teknisk god kvalitet på fleire reguleringsplanar samt ein del større kommunale planar: Kommuneplan for Nord Aurdal, Kommuneplan for Vang (3. gongs høyring og endelig vedtak plan), i tillegg har det vorte yt bistand i samband med sluttføringa av kommunedelplan i Sør-Aurdal.
- Oppgradere planregister til å støtte GeoIntegrasjon-standarden.
- Vore pådrivar i å betre dataflyt (elektronisk overføring av fakturagrunnlag) mellom VKR og VGIS.

8.3. Resultat og avvik

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og budsjett (negative tall er mindreforbruk/inntektsauke). Tall i 1000 kr.

	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Avvik, kr
10 Lønnskostnader, netto	654	610	44
11 Andre driftsutgifter	1408	1486	-78
12 Utstyr, vedlikehald m.m.	73	25	48
13 Kjøp av tenester	7	0	7
14 Overføringsutgifter	354	325	29

	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Avvik, kr
15 Finansutgifter			
Sum utgifter	2496	2446	50
10 Lønnskostnader, netto			
16 Sal- og leigeinntekter			
17 Refusjonar	-2496	-2446	-50
18 Tilskot frå stat og kommuner			
19 Finansinntekter			
Sum inntekter	-2496	-2446	-50
Netto	0	0	0

Årsverk: VGIS har eit årsverk.

8.4. Utfordringar og strategiar framover

GIS-konsulenten (det har ikkje vore referansegruppe- eller styremøte i skrivande stund) har peika ut følgjande fokusområde for 2015, i tillegg til ordinære arbeids- og vedlikehaldsoppgåver:

- Gjenomføre/delta på kurs og arbeidssjappar innanfor fagfelta:
 - Plan: feilrett og feilsjekk. Føring og retting av digitalt planregister.
 - Bygg og tiltak: Føring og retting
 - Jordbruk: Føring av AR5
 - VA: Arbeidssjappar med fokus på registrering. Bidra i utvikling av VA-dagbok app.
 - Veg: Føring av Vegnett, veg og traktorvegsti
 - Etablering av forvaltningsbasar for rutedata (friluftsruter).
- Utarbeiding av rutinebeskrivingar for forvaltningsoppgåver innanfor faggruppene viser seg å vere viktigare å viktigare. Dette kjem til å bli prioritert betydeleg meir.
- Fortsette den gode dialogen med IKT Valdres og betre problem i forhold til ytelses-problematikk.
- Vidareutvikle GeoInnsyn /(kartapplikasjon for nettbbrett/smarttelefon) og auke bruken.
- Samordne faggruppene på områder der felles løysningar er hensiktsmessig.
- Følge opp at fellesbestillingar gjennom NOIS brukerforum implementeres og tas i bruk
- Temadata: Oppdatera eksisterande og tilgjengleggjera nye temadata i samråd med faggruppene, auke bruken av temadata.
- PlanDialog og planregister: Push kommunane til å bli ajour med føring av planregister.
- Betre dataflyten mellom kommunane og dei andre institusjonane i samarbeidet (VKR og energiselskapa). Få sluttført overføringsrutina mellom VKR og VGIS.

Kartsystema har ei utfordring i forhold til kapasiteten på nettet og serverane. Dialogen med IKT-Valdres har vorte styrka. Samstundes som styret i VGIS har vorte einige om å legge press på IKT-Valdres om omlegginga til ny serverpark ikkje fører fram. Oppgraderinga som vart lovd ferdig i 2013 oppleves ikkje som kome i mål. IKT-Valdres er no i gang med å bygge opp ein heilt ny server-park. VGIS har vore med i startfasa av testinga og det verkar lovande.

Erfaringa frå 2014 er at utarbeiding av detaljerte rutinebeskrivingar for forvaltningsoppgåver er viktig. Dei same oppgåvene blir ofte gjennomført med «lokale vriar» mellom dei ulike kommunehusa. For å sikre at arbeidet blir gjennomført etter sentral instruks må det prioriterast å utarbeide rutinebeskrivingar for samlede forvaltningsoppgåver som skal gjennomførast lokal innanfor våre forvaltningssystem.

9. Innkjøp Valdres

9.1. Helhetsvurdering

Regelverket for offentlige anskaffelser er komplekst, og det er lett å trå feil i anbud og prosesser, med påfølgende risiko for kommunene. Det vurderes å være et forbedringspotensial vedrørende innkjøp i den enkelte kommune; herunder blant annet vedrørende (sentral) kompetanse, innkjøpsledelse, organisering, kjøp på rammeavtaler og oppfølging av avtaler og kontrakter. Det er alltid penger å spare.

En strategiplan for innkjøp er vedtatt av styret (rådmennene), og en handlingsplan for 2014 ble gjennomgått og besluttet i innkjøpsforumet. Strategiplanen er et viktig styringsdokument for å nå de mål man setter seg for innkjøpsarbeidet.

Året har gått med til felles innkjøpsprosesser, kontraktsoppfølging, rådgivning/bistand, forsikringsarbeid og prosjektdeltakelse. Det er utfordrende og sårbart med bare ett årsverk i felles innkjøpsordning.

9.2. Sentrale hendelser og aktiviteter

Innkjøpskoordinatorens hovedoppgaver er:

- Sørge for den daglige drift og utvikling av den interkommunale innkjøpstjenesten
- Være leder og saksbehandler i felles anskaffelsesprosesser på vare-/tjenesteområder
- Være rådgiver for kommunene.

Innkjøpskoordinatoren sitter i styringsgruppa for forsikringssamarbeidet med Gjøvik- og Hadelandsregionen (FOKSO). Han har også deltatt i etableringen av et nytt større kommunalt nettverk innen forsikring, benevnt Kommunalt Forsikringsfellesskap (KFF). Det vises til egen årsrapport for forsikringssamarbeidet.

Innkjøpskoordinatoren har deltatt på ett fagseminar/årmøte i regi av KS innkjøpsforum (kommunesektorens innkjøpsforum - KSI) samt ett KIFHO-seminar (Kommunalt innkjøpsforum Hedmark-Oppland).

Strategi- og handlingsplan: under gjennomgang av handlingsplan for 2014 i innkjøpsforumet i Valdres (ØLF) fremkom signaler på at det kunne synes vanskelig å oppfylle alle tiltak i planen innenfor foreslalte frister. Man velger derfor ut enkelte punkter for nærmere oppfølging.

I 2014 er det arbeidet med anskaffelser/avtaler og/eller kontraktsoppfølging på følgende felles vare- og tjenesteområder (deltakelse på avtalene fra kommunene kan variere):

Vare-/tjenesteområder	Type arbeid mm	Besparelser/ besparelsespotensial	Ca kjøpsvolum årlig
Tjenestebiler	Anbudsprosess, 3 leverandører		
Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA)	Prosess, tjenestekonsesjon, 8 leverandører fikk konsesjon		
Vikartjenester innen helse/omsorg	Anbudsprosess, 3 leverandører		
Renholdsprodukter, papir, plast	Anbudsprosess, 1 leverandør	500 000 kr ?	Ca 2 mill kr
Kontor-, skole- og datarekvisita	Anbudsprosess, 1 leverandør	300 000 kr ?	Ca 1,5 mill kr
Vaskeritjenester, NAK	Anbudsprosess, 1 leverandør		
Legemidler / Apotekvarer	Kontraktsoppfølging og	Ca 1 million kroner i	Ca 2,2 mill kr

	evaluering, bl a ihht VLMS, avtale forlenget	sin tid	
Farmasøytisk tilsyn	Kontraktsoppfølging, evaluering og avtale forlenget		
Arbeidstøy, sko	Kontraktsoppfølging, evaluering og avtale forlenget		
Alkoholkontroll/Røykelovkontroll	Kontraktsoppfølging, evaluering og avtale forlenget		
Lyskilder	Kontraktsoppfølging, evaluering og avtale forlenget		
Forsikring	Løpende arbeid. Anbud el-kontroll/termografering høsten 2014. Se egen årsrapport	Ved siste anbud i 2009: ca 15 % (ca 1,1 mill kr).	Ca 8,2 mill kr, herav ca kr 4 mill vedr personal

Det er utført sporadisk bistand, råd og veiledning gjennom året mht ulike avtaler og enkeltanskaffelser i kommunene.

Interkommunale/regionale instanser og kirkelige fellesråd blir gitt mulighet til å delta på innkjøpsavtaler på aktuelle vare-/ tjenesteområder.

9.3. Resultat og avvik

En har stort sett kommet igjennom de felles anbudsprosesser og oppgaver som var planlagt. Avtaler vedrørende oljeprodukter er forskjøvet til 2015. Når gamle avtaler utgår, og man av ulike årsaker ennå ikke har fått nye avtaler på plass, blir hver enkelt kommune ”fristilt” og selv ansvarlig for sine kjøp (mindre risiko for fellesskapet). Kjøp hos de gamle avtaleleverandører kan da bli foretatt ut over kontraktsperioden (ofte til like gode vilkår som før). En gjør oppmerksom på at det kan være en juridisk og økonomisk risiko med dette.

Det har vært lite tid til eventuelle nye felles avtaleområder ut over de eksisterende som krever fornying, oppfølging mv. Handlingsplanen er ikke oppfylt til punkt og prikke, her påhviler det også hver kommune et ansvar.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og (revidert) budsjett (negativt tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	Budsjett	Rev. budsjett	Regnskap	Avvik, kr	Avvik, %
10 Lønnskostn., pensjon, ag.avgift mm	673		677	- 4	0,6
11 Andre driftsutgifter	67		56	11	16,4
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	5		1	4	80
13 Kjøp av tjenester	0		2	-2	100
14 Overføringsutgifter	2		1	1	50
15 Finansutgifter	0		0	0	
Sum utgifter	747		737	10	1,3
16 Salgs- og leieinntekter	0		0	0	
17 Refusjonsinntekter	-747		-737	-10	1,3

18 Tilskudd fra stat og kommuner	0		0	0	
19 Finansinntekter	0		0	0	
Sum inntekter	-747		-737	-10	1,3
Netto	0		0	0	

(Større) avvik blir på forhånd signalisert og evt drøftet/klarlagt med styreleder. Iblant kan det være naturlig å se tjenesten Innkjøp Valdres og FOKVA (forsikring) i sammenheng da innkjøpskoordinator driver begge tjenesteområdene. En forsøker å ikke overstige disse gitte rammer samlet sett.

Årsverk: 1,0.

Den interkommunale innkjøpsordningen består av 1,0 årsverk. Det har vært slik i 12 år. Årsverket går i hovedsak med til å arbeide med felles anbudsprosesser og avtaleoppfølging. I tillegg er man avhengig av delaktighet fra den enkelte kommune, særlig i form av deltakelse i fag-/bruksgrupper. Hvor mye personalressurser den enkelte kommune bruker på innkjøp, både internt og interkommunalt, vites ikke.

10. Forsikringsordningen for kommunene i Valdres (FOKVA)

10.1. Helhetsvurdering

Forsikringssamarbeidet drives i praksis av innkjøpskoordinatoren (leder) og en forsikringsansvarlig fra hver kommune som sammen utgjør forsikringsutvalget (FU). Samarbeidet fungerer godt, både internt og mot leverandørene.

FOKVA har nytte av forsikringssamarbeid med bl a FOKSO (Gjøvik- og Hadelandsregionen) og det nye større kommunale nettverket benevnt Kommunalt Forsikringsfellesskap (KFF) - som leder har vært med på å etablere.

Arbeid med (overordnet) forsikringspolicy/-strategi foregår i samarbeid med FOKSO og KFF. Strategivurderinger gjøres i FU, eventuelt også i styret (rådmennene).

10.2. Sentrale hendelser og aktiviteter

Forsikringsordningens formål er å ivareta forskjellige oppgaver av felles interesse i sammenheng med forsikringsavtalene:

- Anskaffelser/anbud, herunder å planlegge og gjennomføre kjøp av forsikringstjenester. Bruke parallelle rammeavtaler med nødvendige konkuranser mellom pre-kvalifiserte leverandører
- Administrere og samordne bestillings- og fornyelsesprosesser
- Avtaleforvaltning, det vil si å foreta evaluering og oppfølging av forsikringskontraktene
- Rådgivning mot egen organisasjon
- Kompetansetiltak
- Skadeforebyggende tiltak / risikostyringstiltak.

Kommunene søker å oppnå følgende fordeler gjennom ordningen:

- Lave driftskostnader (unngå parallelarbeid, felles utnyttelse av eventuelle eksterne ressurser)
- Gode betingelser (storkjøp gir lave priser og storkundeløsninger på produkter og service)
- Kompetanse (bredere kompetansemiljø, felles strategiutvikling).

Valdres Gjensidige Brannkasse (Brannkassa) har i 2014 vært totalleverandør av forsikringene.

Det utøves faglig samarbeid med FOKSO og KFF. Leder deltok på møter i styringsgruppen i FOKSO og KFF. Samarbeidet med FOKSO og KFF vurderes som svært nyttig.

Gjennomgående saker i året:

- Poliseoppfølging
- Skadeforebyggende og risikoreduserende tiltak
- Referatsaker, spørsmål, avklaringer.

Tiltak innen risikostyring og kompetanseheving:

Det er arbeidet med forberedelser til nytt el-kontroll- / termograferingsprosjekt (ca 70 bygg), og anbud ble gjennomført på høsten (prosjektstart januar 2015).

Informasjonsmøte om forsikringsrutiner og eventuelt sjåførkurs og personalforsikringskurs ble av ulike grunner utsatt.

Møter. Det er avholdt ett møte i forsikringsutvalget.

10.3. Resultat og avvik

Forsikringsarbeidet er gjennomført noenlunde i samsvar med årsplan/mål og i forståelse med kommunene og Brannkassa.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og (revidert) budsjett (negativt tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	Budsjett	Rev. budsjett	Regnskap	Avvik, kr	Avvik, %
10 Lønnskostn., pensjon, ag.avgift mm	0		0	0	
11 Andre driftsutgifter	53		9	44	
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	348		26	322	
13 Kjøp av tjenester	8 000		8 183	-183	
14 Overføringsutgifter	69		418	-349	
15 Finansutgifter	0		345	-345	
Sum utgifter	8 470		8 981	-511	6
16 Salgs- og leieinntekter	0		0	0	
17 Refusjonsinntekter	-8 469		-8 555	86	
18 Tilskudd fra stat og kommuner	0		0	0	
19 Finansinntekter	-1		-426	425	
Sum inntekter	-8 470		-8 981	511	6
Netto	0		0	0	

Hovedartene 11 og 12 Utgiftene relaterer seg til reise/møter og konsulentkjøp. Hovedart 13 er hovedsakelig forsikringspremie til leverandør. Hovedart 14/15/19 gjelder fond/bruk av fond, refusjon til kommuner til termograferingsprosjekt.

Betalt forsikringspremie, skadestatistikk, fondsmidler

Oversikten under viser betalt **premie** (eks naturskade) inkludert adm. tilskudd, skadestatikk og fondsmidler til formål forsikring/skadeforebyggende aktiviteter. Tall i parentes er for 2013 (prosentvis endring, antall, kr).

Kommune	Sum premie for 2014 i 1000 kr	Antall skader	Fastsatt erstatning i 1000 kr etter skader	Til bundet fond i kr	Sum bundet fond pr 31.12.14 i kr
Nord-Aurdal	3 033 (-0,1)	7 (9)	629 (2189)	140 486	140 486
Sør-Aurdal	1 331 (+2,3)	5 (1)	1 667 (852)	55 414	126 632
Øystre Slidre	1 136 (+0,9)	5 (3)	802 (12)	34 272	47 922
Vestre Slidre	909 (+3,3)	3 (1)	515 (8)	45 658	43 407
Vang	996 (+3,3)	3 (1)	159 (220)	38 623	59 502
Etnedal	746 (+15,5)	1 (2)	503 (172)	26 157	34 566
Sum Valdres	8 151 (7 953) (+2,5%)	24 (17)	4 275 (3455)	340 610	452 515

Om lag halvparten av premien er personalforsikring, og den andre halvdelen er tingskadeforsikring (eiendom/kjøretøy). Sum betalt premie har økt med ca kr 200.000 fra 2013 til 2014 (+2,5 %) (egentlig ikke så galt). Premieøkning skyldes i hovedsak indeksreguleringer fra forsikringsselskapet og volumøkning i kommunene, men skader / skadehistorikk kan også slå ut for kommunen det gjelder. For 2014 var indeksreguleringen for næringslivet: bygning 1,0 % (2013: 5,1), maskin/inventar/løsøre 3,0 % (2,6). Folketrygdens grunnbeløp (G) ble økt med 3,7 % til kr 88.370 pr 1.5.2014. Kommunene velger selv egenandelstørrelse. Denne varierer fra kr 50.000 til kr 250.000. Oversikten viser at antall skader har gått opp, og fastsatt erstatning har økt.

Til orientering får skader i én kommune ikke innvirkning på premien i en annen kommune. Avsetning til bundet fond går til skadeforebyggende aktiviteter/tiltak.

Årsverk: Det er ingen avsatte årsverk til ordningen. Fellesarbeidet utføres av innkjøpskoordinatoren (Innkjøp Valdres – 1,0 årsverk), som er leder/sekretær for FOKVA.